

העונות והזדה

בנות-טובים נופלות בפה

כעככריוס!

גליון מורחב

600 פרוטה

מספר 1163 שנה 23 ו' שבט תש"ך, 6.1.1960

השבוע יכולת לשמוע, באחת מתוכניות קול ישראל, על טרי בויס וגברורים. כך הצטרפה לשפה העברית עוד מילה חדשה שנוצרה בסדנה הלשונית של העולם הזה.

גברור אינה מילה חדשה לגמרי. בחוגים מסויימים, בעיקר בצה"ל, כבר השתמשו במילה במובן הפשוט: גבר קטן. העולם הזה נתן לה את המובן בו תופיע בעתיד במילוני השפה העברית השימושית.

זו התוספת האחרונה לקבוצה גדולה של מילים, שנולדו על האבנים של עתון זה — חלקן חדשות לגמרי וחלקן מליב שנות שהעולם הזה העניק להן מובנים חדשים. רוב המשתמשים כיום באופן חופשי במילים אלה אף אינם יודעים את מקורן.

מכל המדברים על ח"כ (מתחרז עם רק) — מי יודע כי זוהי מילה חדשה יחסית, שהופיעה לראשונה על עמודי העולם הזה, כאשר נמסר לנו לכתוב על חברכנסת פלוני וחברכנסת אלמוני? כולם מדברים על נטרות-זהה, המצאה אחרת של העולם הזה שחירגם כך מושג אמריקאי טיפוסי (Glamor Girl). פחות משומשת המילה כתבלב, הבאה לציין כתב קטן ושקיר-עט.

החתיקים שבינינו עוד זוכים היטב את לידתה של כל מילה, וגם הדיונים והיכוחים אצלנו שקדמו לשימוש הראשון. כך, למשל, המצאנו את המילה אמרוג, השגורה עתה בפי כל כאילו היתה כתובה בתנ"ך. אחרי שפסלנו כמה אפשרויות אחרות.

בנות הטפשי-עשרה נולדו לראשונה במדורה של רות, הגיעה בינתיים לכל עתוני הארץ. ואילו החמשי-שלנו כבר שימש נושא למחקרים ולקבצים.

כאשר משתמשים באופן חופשי במילים שנולדו בסדנה שלנו, אנו שמחים על כך. שהרי לשם כך נולדו. אולם כאשר חידושים אחרים של העולם הזה מועברים לרשות הרבים, בידי מפקדי עים שאינם טורחים אף להזכיר את המקור, יש והדבר מעביר את מצברוחנו.

יש חיקוי ויש חיקוי. יש ושבועון אחר לוקח כתבה שלמה של העולם הזה, מעתיק אותה כמעט מילה במילה, מבלי לשנות אף את הסגנון והכותרת, ומפרסם אותה כעבור שבוע כאילו היתה רכושו שלו. הוא סומך על טימטום קוראיו, שאינם קוראים עתונים אחרים או שאין להם זיכרון. ויש הלוקחים רק את הרעיון, ומפרסמים כעבור שבוע-שבועיים כתבה שלמה, חדשה-כביכול, על אותו נושא.

יש עתונים המחקים את העולם קזה תוך כדי העתקת רוב מדוריו, ויש המסתפקים בהפקעת מדור אחד בלבד. אנו, הזוכים היטב כיצד נולד כל מדור, כמה נסיונות נעשו עד שניתנה לו צורתו הסופית, כמה עמל ומחשבה ודיונים הושקעו בו — יכולים רק לתמוה על עונת-הרוח של מפקיעים אלה.

אין כמעט מדור בהעולם הזה שאינו מופיע כיום, בצורתו המדוייקת, בעתון אחר. אתה זוכר, אולי כמה גילגולים עבר אצלנו משאל-הבזק המצולם, המצאה אופיינית של העולם הזה עד שהשלמנו את צורתו. לכן מרגיז להיזכר שהכתב עתון מסויים פשוט נטל לעצמו את המדור כמו שהוא — על צורתו הגראפית, שמו ואף שיטת עריכתו.

בשעתו חיפשנו דרך להגיב בקצרה על סרטים, ומאחר יותר על הצגות. גיבשנו את המדור תודוך, אחרי חודשים ארוכים של נסיונות. כיום מופיע מדור זה כמעט בכל עתוני הארץ, וכמה מהם לא טרחו אפילו לשנות את השם.

וכן הלאה, וכן הלאה. לעתים עולה על דעתנו להציע לאותם עתונים שיביאו לנו ישר את בעיותיהם, ויקבלו מאתנו פתרונות חדשים — תחת שיקחו את המדורים שלנו ויכריחו אותנו להמציא לעצמנו מדורים חדשים.

כי זאת אחת התוצאות של המצב: כאשר הקוראים רואים את אותם המדורים כמנה עתונים, משרה הדבר אורה של אחידות ושיעמום. וכדי לשמור על ייחודו של העולם הזה ורענונותה, חייבים אנו מדי פעם לערוך רביזיה כללית של כל מדורינו. כרגע זה בדיוק אנו נמצאים בתהליך זה. ההלטנו על שורה ארוכה של חידושים. אחד מהם הוא המתכונת המורחבת של העולם הזה, שהחילנו לנסות אותה בשבוע שעבר — ואם לדון לפי ההגבות הראשונות, נתקבל הדבר ברצון עלידי רבים.

מדור חדש, שיופיע אחת לשבועיים (ואולי גם אחת לשבוע) הוא עולם קטן. מדור בו ידובר על ציפורים שאינן ציפורי הגפס ועל נכסים שאינם נכסי-צאן-ברזל, על הכל ועל לא כלום, על הא וביחוד על דא. הכתבה היא למדור מסוג Talk of the Town של השבועון New Yorker.

נסיון אחר, שכבר החילנו בו לפני כמה שבועות, הוא לשתף חוג גדול של קוראים במדור התשבצים. אחרי ההיענות הגדולה מצד תשבצים ותשבצניות, שהציפו אותנו ביצירותיהם לשב פירסומן לצד תמונותיהם, החלטנו עתה לקיים אליפות שנתית לתשבצים. פרטים על כך יפורסמו בגליונות הבאים.

דרך אחרת לשתוף מספר גדול יותר של קוראים בעתון הביאה אותנו לתיכנון תחרות ניספת, תחרות "אזה חיינו" הרע" יון נולד בנו אחרי שנפלו לידנו מדי פעם יומנים של אנשים ונשים שלא בלטו על פני השטח — אך שחיו חיים סוערים, גדושי הרפתקאות — לעתים טראגיות, לעתים משעשעות.

עתה יוזמו הקוראים להמציא לנו את יומניהם או תאור חייהם. מבין תולדות-החיים שיפורסמו (תוך תשלום שכר-סופי רים), תיבחר בסוף השנה היצירה הטובה ביותר, שתזכה בפרס. צורה אחרת לשתוף הקוראים בעתון הוא המישאל השבועי, המופיע החל מהשבוע שעבר בסוף מדור אנשים, בו יישאלו אנשי-ציבור על נושאים מעניינים, אף על תמיד חשובים.

אלה הם רק פרטים ראשונים. בשבועות הקרובים עוד תשמע על כמה וכמה אחרים. אני מקווה שיאשרו מחדש את מקומן של העולם הזה כחלוץ החידושים בעתונות הישראלית. אם תסיר רח אתה להגיב עליהם, למתנה ביקורת לחיוב ולשלילה, ואף תציע הצעות משלך — תבוא עליך ברכתנו.

אורי אשכול

הוא אוכל בהתלהבות את המרק השוויצרי החדש המעניק לו כח ובריאות.

מרק שוויצרי

מרק ירקות • עוף • עוף עם אטריות • פטריות • אפונה • בצל

מרק עמים

POTAGE SUISSE

הגרלות חדשות במפעל הפיס

והיא אינה ידועה להנהלת המפעל ואף לא למד פיס הממשלתי. ניתנו ערובות לכך, שאי אפשר לגלות את המספר בתוך הכרטיס הסמוי והי מקופל, אפילו לא באמצעות קרנים אינפרא אדומות, אלא אם כן יפתחוהו.

הנהלת מפעל הפיס תפעיל גם בעוד חודש ימים תכנית הגרלה מקבילה, שהזכיות בה יהיו **2 פרסים של 50 אלף ל"י (דעימת אחד של 30 אלף ל"י בהגרלה הרא" שונה), 25 יריות ו-50 אלף פרסים של 5 ל"י.** כל כרטיס כזה יעלה 5 ל"י. **ההגרלה תיערך כג חדשים וחצי.** ה" הגרלה הראשונה תיערך ב-6 באפריל, בנוכחות צירי החעיזה הבינלאומית הרביעית של מפעל ההגרלה באירופה המערבית, שיתערך אותו זמן בתל-אביב.

ד"ר לנדאו הוסיף כי השיטה החדשה נוסתה בהצלחה בשווייץ, ולמטרה זו רכש מפעל הפיס את "הפטנט השווייצרי". שיטת המיספור של ה" כרטיס הסמוי עובדה בעזרת מומחים משווייץ.

ד"ר לנדאו הוסיף כי השיטה החדשה נוסתה בהצלחה בשווייץ, ולמטרה זו רכש מפעל הפיס את "הפטנט השווייצרי". שיטת המיספור של ה" כרטיס הסמוי עובדה בעזרת מומחים משווייץ.

ידידי אנגליה

אתם הורסים אותי בריוק כשגמרתי אומר לחסור 550 פרטה לשבוע ולהפסיק סטרסינג לקרוא אתכם, אתם מופיעים עם כליון שהיה הטוב ביותר כשער השנים הי אחרונות (העולם הזה 1162).

מה לעשות? שילמתי 600 פרטה. אדוין כהן, רמת גן

נליון מושלם. מה השורה הראשונה עד האחרונה... ד"ר חנן לוי, תל אביב

פעם אמרו על המכונית, המטוביקר" שזי היא רומה לגברת אנגליה: אי אפשר לדעת מה העד הקרמי ומה העד האחרון הנליון האחרון עם שני השערים, מלפנים ומאחור, דימה לגברת זו.

ישראל בראלי, נהריה

היה היתה ליידו בתחמד. חכל עבריה מושלמת בעברה ברחוב לא ידעו מה לחשוב — הנסוגה היא — או אם מתקדמת?

הסוד הנורא
טוב שתדלעם מלפני בעציות הפגניות הי יהודית בצורה ההיסטרית הפקוללת. הכתי כה על אימי האוצר האמריקאי (העולם הזה 1162) היתה שקולה וחריפה. מנוחך הישוב שהממשלה האמריקאית תלך לריב עם המישה מיליון יהודים אמריקאיים בגלל סעיף העולה לה בכר הכל 0.05 אחוז של המציבה (המניע עתה 77,000 מיליון דולר) בשעה שהיא משלמת כיליוני דולר הארים לחקלאים שהיא מעוניינת בקולותיהם. שמואל סילברסטון, תל אביב

במהירות הצבי
עשרים וארבע שעות אחרי שאליהו צבי חלה את עצמו ושרף את דירתו, ראיתי את התמונות על שער "העולם הזה" (1162) שנסמך ברחוב.

ניסיתי לחשב איך עשיתם את זה, ולא דללחתי. האם הודיע לכם צבי מראש על חנותו? האם תיאם אתכם את הזמנים? האם אתם שילמתם כשבייל העראק שנמצא בכריקה הפאטולוגית בקיבתו?

יוסי ריכטר, תל אביב

התיאום היה אחר מנטה, תוך שעה אחרי גילוי הגופות. שינה העולם הזה את תחנות הליון, כולל השער.

הפעם כתבתם על המאורע הסנסציוני כסאקס ובלו להחכם. תמתי כיער התאסף הם מלהשתמש בפסוק כמו "הצבי ישראל" על כמותו הלי, איד נפלו ניבורים.

העולם הזה לא רצה לשים את הומוסו שלו על קרן הצבי.

היכספי מפא"י
הכתבה "מאבק על מפא"י" (העולם הזה 1162) היתה מאלפת ביותר. הופתעתי לראות כי יש לכם אינפורמציה כל כך מדויקת על הנעשה מאחורי הקלעים של המפלגה. אולם, החילוק, ממתי יצחק כנון הוא? סגנו של ראשיהממשלה? אזלי למעשה, אך לא להלי כה. עוד חזון למועד?

פועלידפוס בלתייבון העלה את נבון, מזכיר ראשיהממשלה, בודנה.

מעניין את הסכתא. היא מעריצה את בוי גיריון. אני לא. סמי ברמן, נתניה

היגולו של תלכויר:

בני ריבצקי, ירושלים

מבעד לפרסקופ
ככתבה על בואה של הצוללת "תנין" (הי עולם הזה 1161) צלל הפרשן הצבאי האלי מוני שלכם (אנב, מי הוא?) למעמקי הבעיה יותר מכל כתב אתר בארץ. שמחתי לראות שבענין עדין זה ידעתם לעמיה את דבריו

הביקורת החריפים שלכם במעטה של כתיבה מתונה, וכתבתם על הטוב יחד עם הרע. זאב שפירא, חיפה

מיכצע מזהיר של לוחמה ימית. עלי פני המים היוללת את קניית הצוללת בניו מוקים שמחיים המסברים את אוזנו של הי קורא הכלתימומה. אבל מתחת לפני המים המבעלת אותה היתוח המשכנה כל מומחה שהצוללת מיותרת לגמרי. לכותב הרשימה מיניע "את הצוללת".

ג. גל, חיפה

הכריא שתלתם טורפרו — כולו! אישיבשה, באר שבע

מה 'תם חושבים לכם, עכברייבשה מ... אם אתם מקיאים כשאתם רואים מיס. אז צוללת זה כבר לא טוב, אה? המאנקים והמטוסים שלכם כבר יצאו לי כולם מן האף. את יושרהעצמאות הבא יצי טרכו לקיים בחוף הים של תל אביב, כי כל אחד ירצה לראות רק את "תנין" ו"רהב". נברכרבי המערכת יכולים להניד מה שינידו, אבל המלחמה הבאה תוכרע בים.

שלוש חתימות, חיפה

אם כן, יהיה הפרשן הצבאי של העולם הזה צוללת.

מסכה על הפנים
הסיפור על לואיסילו, הרקדן העופרי הי עומד לבוא ארצה עם לחקתו (העולם הזה 1162). הזכיר לי סופר עולמי על רקדן אחר מספרים על אלכסנדר ניוינסקי, רקדן הבאלט העולמי שהתאבד בשיאה של הקריי

רה שלו, כי כשהופיע לראשונה עם לחקת ביתהספר המלכותי לבלט כמוסקבה, הוצא מן השורה, קיבל נויפה על כד שהוא רוקד באורה מנושם. "הרקוד המנושם שלי יה פוד רונטה אותה ילמדו בכל בתיהספר לי ריקוד בעולם". הזכיר ניוינסקי בן ה-15. הוא צדק, הרבה לפני מותו הטראגי ניסו רקדני כל העולם לחקותו.

אהובה ליטונסקי, רמת גן

ברנארד שו אמר שכל הנשים דומות בי מיטה וכל הפנטומימאים על הבמה. אני בטוח ביחס לדבר הראשון, אבל נדמה לי יזוה נכון לגבי השני. כי תמותו של מולכו (העולם הזה 1162) דומה להפליא לתמונותיו של וילי ליכטנברג שפירסמתם בשעתו.

אליהו רביב, נתניה

ההבדל בין מולכו ווילי — היתה תמונת.

גברבורה
בעיית המדיניות הישראלים, אותם כיניו הם "גברורים", היא בעיה כלל עולמית. מי גיריון ולונדון הקפיטליסטיות ועד בלנדר ומוסקבה הקומוניסטיות הנוער הוא אותו נוער: לובש מים משונים ומתהולל.

לעומת זאת לא תוכלו למצוא מדיניותם בפסיו ולא באקרה. כי המדיניותם הוא לי דעתי סגנון של תרבות מערבית מתנוונת (גם הקומוניזם הרוסי שיד לתרבות זו). קפיו מצד אחד ואקרה מצד שני ה ניצויה של התרבות העולה, תרבות העמים הצבי עוניים.

ד"ר א. וינשטיין, תל אביב

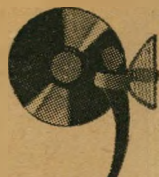
מה שלום כהו עושה בעיות? הנברורים של היום (העולם הזה 1162) הם "החברה" מאותם הימים בהם היה שלום עצמו בניל הזה. מסתי הוא קורא לסחיבה נגיבה? ומה ההבדל בין "רולח" של או ל"משתיה קטי נה" של היום?

ההבדל הוא רק בנילו של שלום כהו עצמו. עטאללה מנצור, נצרת

מרוין מכשזדים
עם כל ההכנה וההשתתפות באבל המשיפי חה השכולה שאיבדה את בניה בצורה כה טראגית, אין לחימע המהשכה הענומה ישמרדי רז, סרבו תאונת ההתנגשות בין מכוניתו לקרנוע (העולם הזה 1160) אינם בעצמו כמה שקרה.

התאונה, בה היה מעורב, אירעה לא ליד הותחורים, אלא ארבעה קילומטרים צפונה, ליד אורות הפרדות של הסוכנות, ושם יש מיפניש ללא מחסום או רמזור, כאשר הוא חזר עמוס לעיפה, היה חייב לזכור כי עבר מסילת כרזל ושם שרה ראייה נרחב עד כפר זפיר, הוא נהרג בגלל רשלנות ופזיזות, והכל מאור עליו. אך אתם שוכחים שנהג הקרנוע נמחץ גם הוא, וכי הוא מופל עדיין בביתחולים וגם חיוו בסכנה.

היצעתי, ואני חוזר על הצעתי, שיש למכישל את הרכבים כמפניש רכבת חסרי מחסומים. הנהג יגיע אל פני הרכבת כי מחירות מואטת בגלל המיכשולים, ויוכל ביתר קלות להבחין ברכבת המתקרבת. עיבד גשן, תולית

היצירה הקלאסית
ראויה לבצוע עילאי

טוסקניני • מיטרופולוס • ברונו ולטר
ישה חפץ • רובינשטיין • אויסטראך
גיללס • גולד • ואמנים דגולים אחרים

מבצעים את היצירות הקלאסיות בתקליטי

המופצים על ידי הארץ במחירים מזולים

ההרשמה תפתיים ביום 15.1.60.

עד לסיום ההרשמה ניתנת האפשרות לחותמים חדשים להרשם ולקבל את התקליטים שהופיעו עד כה. פרטים והרשמה בכל חנויות התקליטים, בכל התחנות בערי השדה ובסניפי "הארץ" וסוכנויותיו.

נותרו 10 ימים להרשמה

רק לזמן קצר!

לרגל הולדת מפי 8
סדיו
חינם!

לכל קונה מזרון מפי במידות סטנדרטיות

190/150 190/140 180/80 190/80 190/90

אלו הם מהירי מזרונינו:

אל תשלמו יותר!

מזרון מפי אריסטוקרט —	92.500 ₪
מזרון מפי ספרטן קשה —	100. — ₪
מזרון מפי אריסטוקרט דה-לוקס —	105.650 ₪
מזרון מפי ספרטן דה-לוקס —	113.150 ₪
מזרון מפי "קפיצאור" —	113.150 ₪
מזרון מפי ספרטן "קפיצאור" —	120.650 ₪

הזהרו מזיופים
בדקו את השם
מפי עם המשולש

יותר טוב ממזרון גומי!
יותר טוב מכל מזרון קפיצי!
יותר טוב מכל מזרון סינטטי!

מפי-יצרני מזרונים, ספות, כורסאות, משות וכו'

ג'ורג'ו להפירה

ממחנה הצלבנים, לחדרו של עבד אל-נאצר

תוצאות. כעבור זמן מה אמנם הציע השולטן הצלבנים להחזיר להם את כל ארץ ישראל עד הירדן, אולם הללו סירבו. בסופו של דבר נוצחו הנוצרים וסולקו ממצרים. מהדורה שנייה. מאז עברו 740 שנה. במצרים שולט גבאל עבד אל-נאצר, הטוען כי ישראל היא ממלכת-צלבנים חדשה. ב" מיבצע סיני כמעט הגיע צה"ל למקום אליו הגיעו אז הצלבנים. השבוע נסתבר כי גם לפראנציסקוס נולד יורש.

ג'ורג'ו ("הפרופסור הקטן") להפירה, לש" עבר ראש עיריית פירנצה, היה מאז ומעולם מעריץ מושבע של הנזיר מעיר אסיס. כ" מוהו, הוא חי בעוני, מטיף לאהבת האדם והטבע, מאמין שאפשר לפתור את בעיות ה" חברה באמצעות אהבה נוצרית ולחץ מוסרי. עתה הודיע להפירה כי ילך בעקבות פראנציסקוס גם בעיני המרחב. הודעתו: השנה, ביום השנה לשליחות פראנציסקוס במחנה השולטן, יעלה מצרימה, ייפגש עם עבד אל-נאצר, ינסה להשכין שלום בינו לבין ישראל. מ" מכיון שצה"ל לא הגיע ל" דאמיטה, יטריח עצמו להפירה עד סגטה קטרינה בסיני.

המטרה המעשית: להשיג את הסכמת נשיא רע"ם להשתתפות אישים מצריים בועידה ה" שניה לשלום מרחבי פירנצה, שתתקיים בסוף השנה, תהיה המסך לועידה שנת" קיימה לפני שנה, אשר טורפדה על-ידי ראובן שילוח המנחם.

מפלגות

פחות ממינום

"אני דורש שההנהלה תיבחר באופן יחסי לייצוגה בועד הפועל הציוני", קרא השבוע נתנם בן-ארי, ציר חרות-הצה"ר, בישיבה שכוונסה בירושלים.

חברי הסיעות האחרות לא שמעו את סוף דבריו. הם רעשו. "ועד הפועל זה כמו כנסת", צעקו לו מספסלי מפא"י. "ההנהלה זה כמו ממשלה. לא כל מי שיושב בכנסת יושב בממשלה!"

כמו ג'וינט. היחיד שלא התרגש היה ד"ר נתנם גולדמן. יש בה הגיון, קבע. למחרת שינה גולדמן את עמדתו: "אם נקבל את ההצעה, תיהפך ההסתדרות הציו"ר ל"גוינט חדש!"

ביום השלישי פנה גולדמן אל אנשי חרות, (המשך בעמוד 6)

* קרא הוא בשבוע שעבר, בנאומו ב" פורט-סניד: "הלאומיות הערבית ניצחה את האימפריאליזם של הצלבנים, והיא תנצח גם את האימפריאליזם של הציונים."

** דבר שממשלת ישראל אינה מתלהבת לו, מכיון שלהפירה טבור כי עליה לתת לפליטים את הזכות לבחור בין שיבה ל" ישראל לבין קבלת פיצויים.

במדינה

העם

מן אלה

מאז ימי יוסף, נער עברי בבית-סוהר מצרי, היה זה מקצוע מסוכן במרחב לגבא נבואות על גשמים ובצורת.

השבוע נוכחן מומחי החקלאות מכל ה" סוגים כי אכן נכון כלל זה. עתון אחד, שהודיע בכותרת רועשת על בצורת, נרטב בגשם תחת זרועות מוכריו. ובדיוק כאשר הסיעה האנטי-בצורתית הרימה את ראשה והריעה במאמרים, פסקו הגשמים העזים ושמש חמה חיכה במרום לאידם.

חכם ביותר היה השבוע הפלאח הנוקן בעביה בלויה, שישב בפתח בכתו בכפר ערעה, הסתכל בשמיים בשויון-נפש ואמר: "הכל מן אלה."

יחסים מרחביים

פראנציסקוס מצירנצה

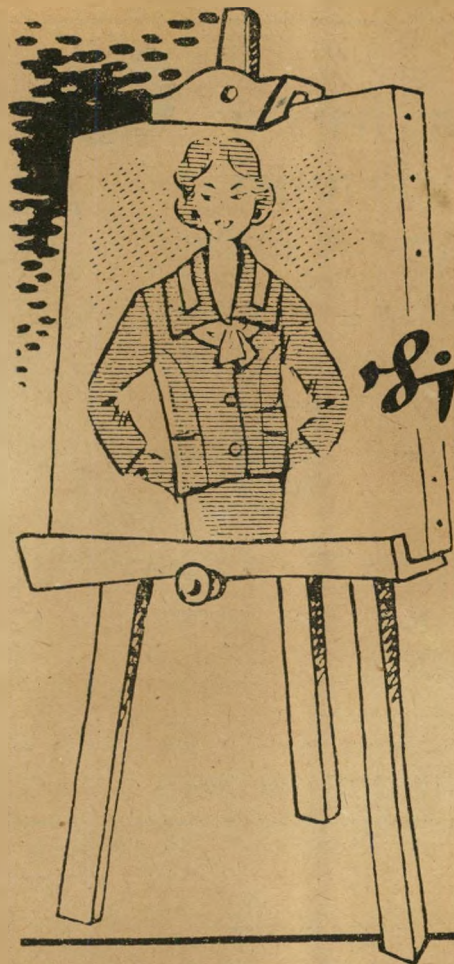
אחרי שצלאח אל-דין כבש את ירושלים ודחק את הצלבנים לעבר עכו ושאר ערי החוף, הבינו הצלבנים כי יש לשבור את כוח הערבים במרכזם העיקרי: במצרים. על" כן הופנה מסע-הצלב החמישי, בשנת 1218, לעבר ארץ-היאור.

הצלבנים הפליגו מצפתית אל שפך הנילוס. הם כבשו את המיבצר ליד דאמיטה, שני קילומטרים מן החוף, ואילו העיר דאמיטה נשארה בידי הערבים. במשך למעלה משנה רבצו שני הצבאות זה מול זה, מבלי שאחד הצליח להתגבר על השני.

ואז הופיעה בזירה דמות מורו. היה זה נזיר איטלקי קטן בשם פראנציסקוס, בן ה" עיר אסיס, מייסד מיסדר הפראנציסקאנים המבוסס על אהבת החיים, הטבע והעוני. ה" נזיר הקטן שם לו למטרה להשכין שלום בין הצלבנים והערבים. אחרי שהות במחנה הנוצרי, קיבל רשות מן הפיקוד הצלבני לע" בור למחנה הערבי תחת דגל של הפוגה.

הזקופים הערבים חשדו בו תחילה, אולם הם הסיקו שאיש כה עדין וכה מלוכלך מוכ" רח להיות מטורף — והאיסלאם מטיף ליחס של אהבה למטורפים, שרוח אלה נגעה בהם. הוא הובא לשולטן הערבי אל-כמיל, בן-אחיו של צלאח אל-דין.

שם ביקש פראנציסקוס להוכיח כי הוא מדבר בשם אלוהים. הצעתו: יינתן לו לעבור דרך אש בוערת, ואם יעבור בשלום, יתקבל הדבר כהוכחה. אולם השולטן, שהיה אדם נאור מאד, סירב להרשות זאת. תחת זאת העמיס על פראנציסקוס מתנות, שהלה סירב לקבלן, והחזירו למחנה הנוצרי. כך נשארה שליחותו של פראנציסקוס ללא

כל
בגד
ג'ירסי
של

ג'ירקווא

יצירת
אומן הוא!

שמלות
חליפות
מעילים

להשיג בחנויות
אופנה מובחרות

צילום

שינוי כתובת

המינוי המשנה את כתבתו, מתבקש להו" דיע על כך למחלקת המינויים שבועיים מראש, כדי למונע עיכובים במשלוח.

דואר
בי"ס
לרקודים
אקסקלוסיבי
ההרשמה: תל-אביב
רח' פינסקו 2 8-5 אחה"צ

כבר הופיע ג'יון מס' 25 של

ג'מד

הירחון המצוייר לבידור והומור

האם נערות ה"סטריפטיוז"
בלתי נורמליות
מבחינה מינית?

מה קורה כשחג המזרח
נזפל כה נוכח?

מה המדורים הקבועים
עשרות קריקטורות.

64 עמודים — המחיר 600 פרוטה
להשיג בכל דוכני המכירה בארץ

שתה
תסס
תקבל פרס

FURNITURE רהיטים

PHONE
22136

טלפון
22136

ת.א. רח' בן יהודה 43
T-A. BEN JEHUDA 43

רהיטים לפי תרשימים אדריכליים ומודלים סטנדרטיים

מזל טוב!

משנהו — אלא מעבר מחלק אחד לחלק שני של אותו הדבר. מעבר כזה אינו חייב לגרור אחריו הרגשה של אשמה או יסורים נפשיים.

חוק השבות, המקנה לאותו איש את הזכות האוטומטית לחזור לישראל כשהיה לו חשק לכך — למשל, כאשר גברברים גרמניים או בריטיים מציינים על בית-הכנסת שלו — עוזר גם הוא לטשטש את מהות מעשהו ולהשכיח מלבו כי אכן הוא נוטש את הארץ לצמיתות.

אין זה ענין של אידיאולוגיה מופשטת. זוהי מציאות חברתית, המספיעה על חיי הפרט והכרתו.

★ ★ ★

בשנים האחרונות היתה עליה רבה בדרך כלל מן הירידה. אולם אסור שי עובדה זו תעלים את הסכנה הטמונה במצב הקיים. מצב הקיים בשנה החמישית, או אפילו העשירית, להקמת המדינה, אינו ערוי בה למציאות שתהיה קיימת בשנת ה-50 או ה-100.

תחת להסתכל בסטטיסטיקה של השנים האחרונות, מוטב להסתכל בסטטיסטיקה של מלפני אלפיים שנה. גם אז היתה קיימת האידיאולוגיה של שויון היהודים באשר הם.

התוצאה היתה שכאותם הימים התדלדל הישוב היהודי בארץ-ישראל ראל מדור לדור — וגדלה הפוזרה היהודית בחוץ לארץ משנה לשנה. גם בתקופה בה עוד התקיימה מדינה יהודית בארץ — בתקופות הזוהר של החשמונאים וממלכת הורדוס — התרכז חלק גדול והולך של יהודי העולם בארץ-חוץ.

שהרי אם היו כולם יהודים טובים, ולא היה הבדל לאומי בין יהודי ליהודי — כדאי היה לפרט לחיות במקום הנות ביותר. ואם החיים באלכסנדריה המטרופוליטנית או בבבל הקוסמופוליטית היו נוחים מן החיים בירושלים הפרובינציאלית, מה הפי ריע ליהודי הטוב מירושלים להגר לשם, ולשלוח מדי פעם תרומה לבית-המקדש?

בשבוע שעבר הודלקו בבתי ישראל גרות חנוכה, לזכר המרד הגדול שהתחולל בארץ נגד העריצות הדתית היוונית. המכבים נעזרו במאבק זה על ידי גורמים רבים, כרתו אפילו ברית עם הערבים של פטרה. אולם בשום מקום לא נאמר כי הפזורה היהודית האדירה עשתה משהו לעזור להם במלחמתם. כאשר הרימו הקנאים את נס המרד נגד רומא, כבר ישב הרוב המכריע של היהודים בארצות הפזורה, כולל רומא עצמה. אולם יהודים טובים אלה לא נקפו אצבע כדי לעזור למרד בארץ. המרידות שפרצו מדי פעם בארצות שונות, כגון מצריים וקירנא איקה, נבעו מנסיבות מקומיות ולא תואמו עם המרידות בארץ.

אם היחסים בין ארץ-ישראל ויהודי העולם היו אז רחוב דרן מיטרי, הרי עיקר התנועה התינהלה בו ככיוון מן הארץ אל הנכר.

★ ★ ★

הו לקח חשוב, והוא מחייב להסיק בעוד מועד מסקנות ברורות.

אין טעם למנוע את נשואי-המספרות בכח. במקרים המעטים שנשואין אלה כרוכים ביה אהבה אמיתית, נחלת לזוגות "מזל טוב" במקרים הרבים האחרים, לא נוכל אלא למי שוך בכתפניו. אין טעם להחזיק מישהו בכוח.

אולם נטפלאנא בשרשים הרחוביים והחב"רתיים של מגפה זו — שהם גם השרשים של כמה מחלות אחרות.

אל נחבל בויקה הטבעית הקיימת בין ישראל ובין יהודי העולם — זיקה דריסטי-רית וחובבת.

אולם נתווה נא קו ברור בין זיקה זו לבין התודעה הלאומית הבריאה —

תודעה לאומית עברית, המת יחסת לאומה העברית השוכנת בארץ-ישראל, אשר לישום יהודי בעולם אין חלק בה, כל עוד אין הוא מצטרף אליה כגופו כאן.

במקום שתודעה לאומית זו קיימת, לא ייתכן מגיפה של נשואי-ירידה יהודיים.

בכל לבם כי אפשר להיות יהודים טובים — ואכן, גם ציונים טובים — בקאנאדה ובאוסטרליה ובפרו. נשואי-המספרות הם תופעה חמורה בפני עצמה — כאשר הם מורידים מן הארץ מדי שנה מאות צעירות וצעירים ישראלים מיטב הנוער. אולם הם תופעה חמורה שב-עתיים כאשר הם מהחים סימפטום לנטיה כללית יותר — נכונותה של שיכבה רחבה של צברים לצאת את הארץ.

זוהי תופעה החייבת לזרוע דאגה עמוקה בלבם של ציונים ונענים כאחד. כי כאן המדובר בצעירים שהיו צריכים להיות בעלי תודעה מולדתית, צעירים שהיו צריכים

התנאים של זכיון זה הם אגדתיים. בחלו-מותיו הורודים ביותר לא היה בעלה-הון זר יכול לתאר לעצמו תנאים טובים יותר להש-קעה כדאית.

לא נדון כאן אם תנאים אלה היו מוצ-דקים בנסיבות המיוחדות. הדבר מוטל בספק חמור, אך בירורו מחייב מאמר כללי מקיף. מה שחשוב לנו במקשור זה הוא רק צד אחד:

אילו לא היה המדובר במשפחת רוטשילד, אלא במשפחת רוקפלר או קרופ או אונאסיס — היתה קמה בארץ זעקה גדולה. המחנה הלאומי המקצועי היה זועק מרה על מסירת המולדת הקדושה לידי זרים

נישואי-הירידה של ז'וזיין אינדיק — מה גרם למגיפה?

להיות קשורים לאדמת הארץ כי שרשים עמוקים. מה מנע את צמיחתם של שרשים אלה? מה חיבל בתודעה המולדתית החד-משמעית חסרי-מצפון?

★ ★ ★

צד רפתי הנופש את אדמת צרפת כדי להתחיל בחיים חדשים בארצות-הברית, יודע שהוא עובר גבול חד. אתמול היה צרפתי. היום הוא אמריקאי.

גרמני מתגר לקאנאדה יודע שהוא צועד צעד גורלי. הוא יוצא מאומה אחת ומצטרף לאומה אחרת.

אולם ישראלי הפורש למעשה מן האומה העברית והנוטש את אדמת ארץ-ישראל לצד מיתות, כדי להצטרף לאומה האמריקאית ולהוליד את בניו על אדמת אמריקה, אינו עובר שום גבול דרמטי, חד וחותר. האידי-אולוגיה הרשמית הכינה לו מסדרון חמים ונוח.

הוא יוצא מדינת היהודים ומן החלק הישראלי של האומה היהודית, ומצטרף ל-חלק אחר של האומה היהודית, אשר גם לה בעלות על מדינת היהודים. **אין זה מעבר חד מדבר אחד ל-**

וערלים. המחנה הסוציאליסטי המקצועי היה מרעיש את עולמות המחר על הפקרת הרכוש הלאומי לידי קאפיטליסטים רודפי-בצע ו-חסרי-מצפון.

אולם הפעם לא זעקו לא הפטריוטים ולא הפרוליטרים. כי הרוטשילדים הם יהודים טובים, הם "משלנו". ומסירת זכיון ממלכת-ליהודי אינו יכול להיות חטא לאומי — אפילו היהודי הוא אורח חוץ, המשקיע את כספו בחוץ ומשתתף בבנין משק זר.

★ ★ ★

האידיאולוגים המטיפים בהתרגשות כה רבה לתיאוריה שיהודי כל העולם הם אומה אחת, תהיה אורחחמתם כאשר תהיה, חושבים רק על צד אחד של המטבע — על המטבע המתגלגל לעבר ישראל.

הם מטיפים ללאומיות יהודית מכיון שהם מקחים כי הדבר ימריץ יהודים לעלות לישראל, ראל, או להעלות הגנה חלק מכספם. **אין הם תופסים כי רחוב זה הוא דריסמטרי.**

בחטות אותה תיאוריה יפה, וזרומים זרמי אדם וכסף ללא הרף מישראל אל הפזורה. לא רק נשואי-הירידה — גם הירידה סתם לא היתה אפשרית לולא האמינו היהודים

מבוקש: מיליונר זר. מראה חיצוני — לא חשוב. מכונית — דגם חדיש. מצב כלכלי — ממוצע ומעלה. גיל — כל גיל. סימנים מיוחדים — מספרות זר בעל-תוקף.

כפי שמסתבר מסידרת-הגילויים המתפר-סמת בעתון זה, תלוי שלט מעין זה לנגד עיני-רוחן של תשע מכל עשר נערות ישר-אליות ילדות-הארץ.

אולם אם נתבונן שנית במודעה, נבחין שחסר בה פרט אחד. לא היה צורך לרשום אותה, כי הוא מובן מאליו. אולם זה הפרט הקבוע: הדת — יהודית.

★ ★ ★

מה היה קורה אילו היו, חס ושלום, כל היהודים בעולם נשואים?

האם ציירות-התיירים כבר של מלון דן היו מתלבשות על תייר אמריקאי קאתולי ממוצא אירי? או על דרום-אפריקאי לותראני ממוצא הולנדי? או על יפאני המאמין בדת השינטו?

חוץ ממקרים נדירים שר אהבה אמיתית, התשובה תהיה בכל ה-מקרים: לא.

כי נישואין לאמריקאי נוצרי או לתורכי מוסלמי פירושים: ירידה. בלי כהל ושרק. וירידה כזאת, דעת החברה תהיה נגדה. העתונים יגנו אותה. הורים וידידים יראו אותה בעין זועמת.

בקיצור: נשואין כאלה לא יהיו דבר ש-באופנה. **ורבר שאינו באופנה, שוב לא יתפשט לממדים שר מגיפה חבי רתית.**

★ ★ ★

לא כן הוא לגבי אמריקאי או דרום-אפריקאי או נוצאלי בן דת משה. כשהחתן המאושר הוא יהודי, אין הכלה יכולה להיות כוגדת ה-נישואת את נחלת אבותיה.

היא תגור בהאוסטון, טכסאס. לדיה יש-רתו בחיל-המארינס של ארצות-הברית, ול-עולם לא ישרתו בצה"ל. בעלה יעשיר את המשק האמריקאי ולעולם לא ישלם מסים לאוצר הישראלי (אם כי אולי יורוק לו כמה פירוים בצורת תרומה למגבית).

מכל הבחינות המעשיות, זוהי ירידה שלמה ומוחלטת.

אולם מבחינה פסיכולוגית, מבחינת דעת-הקהל, אין זו ירידה כלל. כי גם הכלה וגם הוריה למדו בבית-הספר כי היהודי מהאוס-טון והיהודי מהרצליה שייכים לאומה אחת. **ואם גם החתן וגם הכלה שייכים לאומה אומה, איך יכול להיות חטא לאומי בנשואין כאלה?**

★ ★ ★

ה העוקץ של כל התופעה. לולא צד זה, אי-אפשר היה להבינה. היא פשוט לא היתה אפשרית.

התייר היורד ממרגות דן או הניגש ל-נערה ברחבת-הריקודים של אכדיה מצויד בכל האבזורים הרצויים של הור: חליפה התפורה היטב, נימוסים מערביים, מכונית מצוחצחת, מספרות ירוק. אולם נוסף על כל אלה הוא גם "אחד משלנו".

זה הפרט המאפשר ירידה כמצי פון שקמ. המטשטש את השלילה העמוקה בתופעה החברתית. המקל על מאות צעירות מדי שנה לנפנף שלום לחוף הארץ — אותו חוף אשר אביה או סבה ניפנפו לו שלום כבואן, כשרמעות גיל וחרדת-קיר דש חונקות את גרונו.

אם הנשואין ההמוניים זורים, כאשר הם זרים, ללא אהבה וללא זיקה אמיתית, הם חטא לאומי ואנושי — הרי זה השער אשר חוטאות תבואת בו.

★ ★ ★

לא מכבר העניקה ממשלת ישראל זכיון מיוחד-במינו למשפחת רוטשילד, בקשר עם ציוני-הנפט בנגב.

(כל הזכויות שמורות)

במדינה

כמה חברות נמנעו מלקשור יחסי מסחר עם ישראל בגלל איום החרם.

מקוש מתחת לגלגלים. הפרשה של התעורה השבוע וגרמה לתדהמה בארץ, היתה ברורה למדי. לפני חודשים אחדים ישבו מומחי אל על, דנו על הצורך לקנות מטוסים סילוניים, כדי שהחברה הישראלית תוכל להתחרות בטיסות מעל האוקיינוס ה' אטלנטי עם חברות העלה אחרות.

אחד המומחים העלה הצעה זולה יותר, מקובלת בין חברות התעופה הגדולות. נציגו לאיר פרנס להעביר את נוסעיו מאמריקה עד אירופה במטוסיהם, אנהנו נעביר חלק מנוסעיהם מאירופה לארץ במטוסי אל על. הרעיון, שהוברק מיד לפאריס, צורר הדום חיוביים. הצרפתים הציעו להתחיל במשא ומתן. החברה הצרפתית, שעמדה בפני לחץ ערבי, הבינה כי חתימת ההסכם תאפשר לה להפסיק בכלל את הטיסות שלה ללוד. הסי' ביר השבוע איש משרד החוץ: "הצרפתים חשבו להפחית בהדרגה את מספר הטיסות לישראל. אך נראה שתנאי החוזה לא סיפקו אותם." כי אייר פרנס זכרה את המוקש שהונח מתחת לגלגלי רינו, כשביטלה את מסחרה עם קייזר פרייזר, בעת שאילין הח' זיק בידו חוזה חתום, איים במשפט, גרם לחברת המכוניות קשיים רבים.

טביעה בים החרם. הסכסוך החדש נגע רק בפרשה אחת מני רבות. כי משי רדי החרם הערבי, שעל הפעלתם הכריזה הליגה הערבית כבר למחרת מלחמת תש"ח, עסקו בחיפוש אחרי מאות דיונים כלכליים בין חברות ישראליות וזרות כדי להכשילם. רשת החרם הערבי, המקיימת משרד בכל בירה ערבית והמקבלת הוראות מן המשרד המרכזי, התחילה את עבודתה לפני 11 שנים כמשרד קטן, חסר השפעה מעשית. אולם המשרד הקטן למד את עבודתו. שליחיו פיתחו קשרים, הניעו את הממשלות הערביות להבין כי החרם יכול להיות מכשיר מדיני ראשון במעלה. גילה המשרד בביירות: "אני שיה נוטים לחשוב שהמטרה העיקרית של החרם הערבי היא למנוע בעד מוצרים יש' ראלים מלהגיע לארצות ערב, ובעד סחורות ערביות מלהגיע לישראל. זוהי רק מטרה משנית. משרד החרם הערבי העמיד לפניו שתי מטרות חשובות יותר: להפריע לתיעוש ישראל, למנוע יצוא ישראלי."

תוצאות ההתארגנות הערבית היו מיידיות. אחרי שרתמו לעגלתם גם את הנציגים הדיפי' לומטיים שלהם בביירות מערב, ערכו בירור יסודי מי סוחר עם ישראל (וגם באיזה חברה ישנם מנהלים יהודיים) קצרו המח' רימים יבול גדול: 92 אוניות, ביניהן 43 אני' גליות, 13 סקנדינביות, שמונה אמריקאיות, שש הולנדיות, ושתיים רוסייות, טובעו בים רשימותיהם השחורות, לא הורשו להיכנס לנמלים ערביים.

חברת הנסיעות האמריקאית אמדיקן אכי' ספרס סגרה את משרדה בישראל. החברה הבריטית הגדולה למכוניות שיכפול גסטור, פיירמת הפרואות ווית, החברה המסחרית הקפריסאית קוסט תיאודוסיו עזבו את הארץ. חברת הטבק האמריקאית סירבה לסחור ב' ארץ. ייצרני סיגריות לאקווסטרייק לא היו מוכנים אפילו למכור את סחורתם לצוחמות של אוניות שעמדו להגיע לנמלים ישראליים.

פרשה שהסעירה את הרוחות במיוחד היתה החלטת חברת התעופה הבריטית ב. או. א. סי. לבטל את קויה ללוד. הממשלה כתבה לשר לענייני תעופה באנגליה, דרשה לדעת אם נחיתה האוגוס של החברה נובעת מני' מוקים כלכליים או מכניעה לחרם הערבי. השר הבריטי התחמק מתשובה חריגה מעשית. בכל זאת נשאר ספק אם הנמורים היו באמת כלכליים. כי ארבעה חודשים קודם לכן מצאה חברת התעופה צרפתית בשם אייר פרנס לכדאי להגדיל את מספר נחיתותיה בלוד. היה זה משום אירוויה בכך שכעבור כמה שנים יהיה המצב הפוך — האנגלים ססים ללוד, הצרפתים מתכווננים להפסיק.

עבודת הפרך וקנס. הסתלקותה של ב. או. א. סי. הפעילה את משרד החוץ הנהגם. המחלקה הכלכלית של המשרד אספה את כל החומר הקשור בחרם, איפשרה לעסקן החתיק כסוף השיער, מאיר גרוסמן, לחקור אפשרות של חרם נגדי. שבוע אחרי שנערך ויכוח בפרלמנט ה' בריטי, בו הוכיח ציר הלייבור רובינסון כי נציג תימן באיים התערב לטובת החרם הערבי, עלתה ההצעה בכנסת. בהשראת מאיר גרוסמן, הציע ח"כ הכנסת (המשך בעמוד 10)

(המשך מעמוד 4) רצה להבין מה כוונתם. "אל תדאג", אמר לו ציר חרות מדרום אפריקה. "לא ניכנס, כי אתם לא תסכימו לתוכנית המינימום שלנו. אבל אנחנו רוצים להעביר כלל זה, כדי שאם תימצא דרך לכניסתנו העקרונית, לא יוכל דויד בן גוריון למנוע את הכניסה מטעמים אישיים."

המפלגות מיהרו להגיב על פצצת בן ארי. הצ"כ והדסה הודיעו על תמיכתם. מפ"ם, אחרות העבודה והותיים שתקו, ביקשו זמן להתיעץ. מפא"י הודיעה שלא תסכים בשום מחיר לשבת עם חרות בהנהלה.

סכנת הויתור. מיד אחרי שמפא"י גילתה את עמדתה, נשאלו אנשיה במצב לא נעים. כי לפני ארבע שנים הועלתה אותה הצעה, ואז נאלצה מפא"י להסכים. רק ברנע האחרון, אחרי שכניסת חרות היתה כבר וד' אית בעיני כל, פנה שר העבודה הנוכחי, גיורא יוספסל, אל ח"כ חרות ד"ר שמשון יוניצמן, גילה לו כי כל הדיבורים הם לריק. "לא נסכים שחרות תשכ בהנהלה כל זמן שאינה יושבת בקואליציה הממשלתית", אמר השר, שהיה אז חבר מזכירות מפא"י. בומן שכל צירי העודה הפועל היו משוכנעים כי חרות תצטרף להנהלה, ידע כבר יוניצמן —

מצטערת. אבל המקומות היו תפוסים.

בקרב בוחרי המפלגה, תחריף סיעת חרול, את הדיונים בכנסת. הסימן הראשון: תגובה חיפה של מנחם בגין שיזכיר לביג'י, בדיונים המדיניים הקרובים, את כל הבטחותיו, כולל מלכות ישראל השלישית.

סיעה בלתי מרוצה במפ"ם תעלה בכנסת, קרוב לוודאי, את שאדת המימשל הצבאי. משאימתן בקשר לכך מתנהל בין חברי הסיעה וח"כים ממפלגות אחרות.

שערויהזופא עשויה להתחולל במועצת עירית תל-אביב, כשיתברר שמרכזי נמיר, ראש העיר, ביקש מדויד בן גוריון לשחרר עבורו מצה"ל חייל כדי שישימש כמזכירו. האישי, גויס לצבא באיחור של כמה שנים.

"סולל בונה" ירחיב את עבודות החוף שלו לארץ מרחבית נוספת. כדי לפעול בה בלי בעיות יחליף סולל בונה את שמו בשם פיקטיבי.

חוני הרב נסים יאספו חומר משפטי המכוסם על פקודת העדות הדתיות משנת 1922, כדי להוכיח ששינוי התקנות של שריהדתות אינו חוקי. נסיון שלושה שנים ממפא"י, לשנות את עמדתו הראשון לציון בקשר לכך, נתקל בסירוב מוחלט של הרב.

קרוב לוודאי שתשתרר מתוחות בין סגן שריהדתות, הרב ישראל רוזנברג, לבין מערכת "הצופה". ידידיו של רוזנברג חושבים כי פעולותיו אינן זוכות לפירסום מתאים בעתון.

השופט יוסף עלם על להתמנות ליושב ראש הועדה המייעצת לעניני קרפטיים. אף יזחה לאם את ההצעה, קרוב לוודאי שהיא תוצע לשופט מחזוי תל אביבי אחר.

מנגינות חדשות תושמענה ביהמים בין ישראל וברית המועצות. אחרי שהפסנתרן הישראלי פרדריק פירסונוי יופיע החודש במוסקבה, יש אפשרות שהתזמורת הישראלית תיענה להזמנה סובייטית. תערוך ברית המועצות סיבוב נרחב.

ובעקבותיו מנחם בגין — שמפלגתם תוסיף לשבת רחוק ממרכז העוגה הסוכנותית. השבוע ניסו ראשי חרות לשנות את רוע הגזירה. "תסכימו לעקרון ותכניסו סעיף שלא נוכל לקבל אותה", הציע מישוה מאנשי חרות לסיעת מפא"י. "ואז ממילא נישאר מחוץ להנהלה".

החרם הערבי אחדים מצירי מפא"י התלהבו מן הרעיון. עורך דין המפא"י צבי פינקוס מיהר לתת קשר עם יוסף אלמוגי, לקבל את אישורו להצעת הפרשה, שתאפשר את כניסתה ה' עקרונית של חרות, תשאיר אותה למעשה מחוץ להנהלה. אולם אלמוגי לא מיהר לתת את הסכמתו. הוא היפנה את הבקשה אל ביג'י. ראש הממשלה סירב. הסביר אחד הצירים של מפא"י: "אנחנו מפחדים שחרות תוותר בקלות על תוכנית המינימום שלה, ואז ניאלץ להכניס אותה להנהלה."

החרם הערבי טיסה בכיוון אחד

"אי אפשר לדעת כמה זה עולה לנו!" טען השבוע כלכלן מרכזי, עת נשאל מה הנוק שגורם החרם הערבי לישראל. הוא צדק. כי גם אחרי שדעת הקהל נסי' ערה מביטול החלטת אייר פרנס לחתום הסכם עם אל על, היה הנוק הכללי לוטה בערפל הסיבות: אי אפשר לאיבוד את הנוק הישיר ש' נגרם בגלל העובדה שישראל אינה מייבאה ומייצאת לארצות ערב. אף אחד אינו יכול לעשות חישוב

מיה מריץ את

גברברי?

כ שאני חושב על "הגברברי, עולה לי נגד עיני תמיד דמותו של דני. פגשתי לראשונה בסוף, על שפת ימה של תל-אביב. הוא נשען לגוק בוקס נוצץ, ובחזית פיו היתה תקועה סיגריה. מעיל קצר בעל צווארון פרווה, בלוגינס אמריקאיים מקוריים, שיער חום ארוך, עיניים אפורות רעבתניות. הגברברי, בן 17-16, עמד ללא תנועה וספג בהנהגה מרוכזת את צלילי הרוק המחרישים, שבקעו מתוך הפאטיפון האוטומטי הענקי. התקליט נגמר. הכנסתי מטבע לגוק בוקס והלחצתי על כפתור כלשהו. יללת גיטארה חשמלית רטטה בהיסטריה באויר הדחוס של הטי. דני הוציא מכיס חולצתו חפיסת לאקי סטרייק, דג את הסיגריה האחרונה, מעך את החפיסה לכדור והשליכה מחוץ לפתח החנות, אל המדרכה. את הסיגריה הדיח בפתחו הצית מקודמתה, שהיתה תקועה עדיין בין שפתיו.

שלוש-ארבע פעמים חזרנו ונפגשנו. תמיד באותו מקום, תמיד באותן שעות הבוקר הי מאוחרות. פעם הצעתי לו סיגריה, פעם אחרת לחצתי על כפתור הגוק בוקס לפי בחירתי. (זה התקליט הכי חוש בעיר!) ופעם נתתי לו להרחיח ממני חצי לירה במישק כדורגל. הוא נראה כבן משפחה טובה, ובדרך כלל היתה הלירה מצויה בכיסו האחורי. שאלתי את עצמי: מה מריץ את דני? מה דוחף אותו להסתלק מן ה' גימנסיה כדי לטבול באוירה הקדחתנית, רח'

מוכן לשמוע את שופן לפעמים. אבל כשאני רוצה ליהנות, אני מנגן תקליט של ג'אז. הוא עזב את התנועה.

★ ★ ★
הרחוב פולש לבית

אין ביתו של דני הבית היחיד בישראל הפולט את בנו לרחוב. התערות חיי המשפחה אף אינה תופעה יש-ראלית מובהקת. זהו תהליך עולמי, שהתגבש בדורות האחרונים. המשפחה שוב אינה מעגל סגור ומושלם, בו יש מקום מוגדר לכל נפש. פעם היה ברור לילד כי אביו הוא ראש המשפחה, כי הוא המפרנס והוא הסמכות העליונה בבית. האם טיפלה בילדה, סיפקה לו את החום והרוך; דודים, סבתות ואחים סיפקו צרכיו החברתיים.

עתה התפוררה מסגרת זו כליל. האם החלה לובשת מכנסיים וגם היא יוצאת לע' בוד. התעניינותם של ההורים התרכזה יותר ויותר מחוץ לבית: במקום בילוי בחוגי המשפחה התפתחו חיי חברה ובידור מגוונים. מספר הילדים בבית נעשה קטן יותר, וחלקו של הילד בחיי ההורים הצטמצם אף הוא. יחד עם יציאת ההורים מן הבית, חלה גם פלישה של הרחוב אל תוך הבית: העתון, השבועון המצוייר, הרדיו (ובארצות רבות הטלביזיה) מילאו את החלל הריק החינוכי והרוחני שנשאר בנפש הילד. הם יצרו מושגים חיים, אידיאלים חדשים — כולם קשורים אל החוץ — אל מועדון הנוער במקרה ה' טוב, או אל הקולנוע והכנופיה השכונתית במקרה הפחות טוב.

בישראל התחסף לתהליך עולמי זה סיבוך המיוחד לה. כרץ הגירה. משפחות שעלו מארצות האיסלאם היו בנויות בעיקרן על בסיס פאטריארכאלי. האב היה הכל. המצ'י

ברחוב ארווורוב ביום-הכיפורים האחרון. עקרונות הדת לא עניינו אותם במיוחד. משכה אותם הזדמנות לבצע מעשי אלימות. הם ניפצו את שמשותיהן של שלוש מכרזיות, מהן מכונות אחת של דיפלומטים זרים.

והמורים שלכם, שאלתי, אינם משיגים עליכם? אינם מתעניינים במעשיכם אחרי שעות הלימודים? האין ביניהם המעודדים הקמת חוגים לדרימה או לאמנות, למשל? דני נראה מופתע מאד מן השאלה. "מנין יהיה זמן למורה אחרי שעות הלימודים? הרי הוא מוכרח לתת שיעורים פרטיים בשביל להתקיים!"

מאת שלום כהן

אם בית-הספר לא יכול היה לספק לדני מסגרת חברתית חיובית — מה עם תנועות הנוער? "דוקא ניסיתי", סיפר, "הייתי כמה חודשים חבר בקן השומר הצעיר ברחוב בוגרצ'וב. אבל ראיתי מהר מאד שהם חיים בעולם אחר. ציונות, מלחמת מעמדות, הג' שמה חלוצית. לי לא היתה כל כוונה לצאת לקיבוץ. אני חושב שכיום אפשר להיות חלוץ גם בתור טייס-סילון בחיל-האוויר."

הריקודים העממיים נראו לדני תפלים; ה' איסור לעשן נראה לו כסימן של חוסר-בגרות. הוא המשיך לבלות בחברה סלונית, הרבה להתחכך עם חבריו על נושאים אלה. "פעם-פעמיים קרא לי המורץ לבידור, וניסה להסביר לי שאלה דרכים לא טובות, ושה מוביל לשחיתות. הריקודים העממיים, לדב' ריו, הם ביטוי לאומה צעירה והצ'אצ'אצ'א הוא סימן להתנהנות. אבל מה אני יכול לעשות? ריקוד עממי בשבילי הוא מלאכותי. רוקנרול — זהו קצב החיים של היום. אני

יית'העשן של הטיים? את התשובה קיבלתי שלובים-שלוים — תשובה שבשינויי תנאים ורקע יכלה להתאים ל-80% מן הגברברים שפגשתי.

★ ★ ★
גנבים בלילה

אביו של דני הוא עורך-דין מצליח. אילו אמר לו משהו, כי יתכן מאד ש' בעוד שנה-שנתיים יצטרך להגן על בנו שלו בפני בית-משפט, היה מודע. שהרי אין הוא מונע דבר מבנו. הוא נותן לו את הכל: האבת-אב, בית-ספר יקר ומפורסם, חדר משלו בביתם הנהא, דמי-כיס גבוהים מאד, בגדים יקרים לפי טעמו של הבן, ה' רשות להזמין אליו חברים וחברות כרצונו. אולם כל אלה אינם מספקים את דני. "כמי עט שאיני רואה את אבי, או שהוא באי הביתה תיקים שיוכל לעבוד עליהם בלילה — ואז אסור לנושם — או שהוא מחליף את החליפה ויוצא עם אמא לאוה קונצרט או מישק ברידג', כאשר מחליפים האב והבן דעות, חוזר האב בלי הרף על ה' משפט "כש אני הייתי בגילך...". באותם ימים אידיאליסטיים היה האב חלוץ צינית. איש הגנה מסור, לוחם למען משהו. הבן משהו את העבר היפה עם מה שאביו הינו כיום — קרייריטס המודד את הכל באמת הלירה. ההשואה מעוררת בו סלידה צינית. "מה עושה אמו של דני? אמא? עסוקה כל הזמן עם מגביות, בתי-חומים והשד' יודע מה שהן עוד עושות בו-צ'א? היא כה בטוחה שדני שלה כבר בתור גדול ויכול לטפל בעצמו, עד שאינה רואה כי הוא זקוק לטיפול, לא פחות מהחומים במוסד ויצ'א. את החיים החברתיים החסרים לו בבית הוריו יכול היה דני למצוא בבית-הספר. ואמנם יש לו שם חברים. לא התלמידים הטובים והמושגעים כי אם התוססים וה' סוערים. לארגן אתם מסיבת-ריקודים, לצאת אתם לציד-חתיכות ברחוב דינונוף, או אפילו לבלות אתם כמה שעות בטיורים.

ערב אחד עברו, לשם ספורט, מרחוב גורדון עד אחרי קולנוע תל-אביב, וסחבו את כל האנשינות והמגבים של המכונות שחנו שם. "זה היה צחוק גדול. 16 ווישרים וארבע אנשינות סחבנו", גילה לי דני. "לא ידענו מה לעשות בהם, אז החלטנו לזרוק אותם לפח אשפה. אבל אחד החברה ארז: בואו נעשה קונץ. נרכיב ווישרים לא-מתאימים למכונות. זה ישגע את הנהגים". ה' כמנו. הסכנה שמישהו יתפוס אותנו דוקא כשאנחנו מתוירים רכוש גנוב משכה אותנו יותר מהסכנה שבסתיבה עצמה." בודיפה אחר המתח והקונץ המוצלח, ה' קימה אותה תבורת גברברים מחוסם אבנים

הליכגש

אחת מחנויות טיר, לאור ימח של תל-אביב, בשטח מאוחרת של הלילה.

אות החדשה — ערעור מעמדו של האב כמפרנס יחיד, אי-התמצאותו בשפה החדשה ובמינהגים החדשים של הארץ, השתחררות האשה — כל אלה הורידו את ערכו בעיני בניו. את מרירותו העביר האב אל בניו. גם עולים מאירופה עברו משר — משר ה' שינוי במעמד. הם מצאו את עצמם מחוסרי-בסיס בסביבה החדשה, וניטלה מהם הילת הסמכות-העליונה, החינוכית אצל הורים. מי מילא — אם בכלל — את מקום האב כסמל מדריך ומחנך? העובדה היסודית ה' מחרידה היא שלא ניתן לילד כל תחליף, והוא היה צריך למצוא אותו בעצמו. לרוב מצא אותו בגיבורי הסרטים או בראשי-כנו' פיות הגברברים. תחת הערכים הישנים של מסורת דתית וחינוך משפחתי קיבל הנער העולה ערכים חדשים: השאטארה; הרדיפה אחרי המותרות שבסרטים; הקשיחות ההפגנה תיח; השחצנות, הפחד המסתתר תחת מעטה של חיצוניות מופרות. כך הצטרף הנוער העולה אל מעמד הגברברים.

★ ★ ★
מן הפרברים — לצפון

לד לפני כמה שנים, התנהלו חיי הערים הגדולות בתוך אזורים מוגדרים היטב. נערי הפרבר בילו את זמנם בתוך השכונה, בני-המעברות חיו את חייהם סביב ביתם. ואם יצאו מתוך גבולות הפרבר או המעברה, עשו זאת בלהקות — מעין פלישה-בכוח אל שטח אויב. בשכונת התקעה ושכר' נת שפירא בתל-אביב, למשל, נוסדו והת' פתחו כנופיות מאורגנות היטב של גבר' ברים אשר עברו לא פעם על החוק. בתי-הקפה של שכונת התקעה היו מלאים חבר' רות רועשות עד לשעות המאוחרות של הלילה, ותיגרות ידיים או סכינים היו תופ' עה שיגרתית. כיום שוקטות השכונות. גבר' בריחן יוצאים לבלות על שפת הים או ב' כיכר דינונוף.

ושם, בצפון העיר, פוגשים גברברים אלה — יצורי המצוקה הספית-ההתערעורת ה' משפחתית עקב העליה, והצפיפות בבית — בסוג השני של גברברים: בני הטובים שאין הורים, מדריכים או מורים המתעניינים במה שמתחולל בקירבם. שני הפלגים מוצאים לשון משותפת איש עם רעהו, כשם ש' הוריהם לא ידעו למצוא. כי בעייתם בעיה אחת, שיעמומם זהה.

בעמודים הבאים מתפרסם סיפור על פני' שה כוו, בין בני השכונה לבין בני הצפון. הוא מתפרסם מפני שהוא מבהיר יותר מכל ניתוח מדעי מה מריץ את הגברברים אל זרועות הסכנה והשחיתות, אל גבול החוק — ואף מעבר לו.

בשכונת הכא יפרסם "העיונים ה' זה" את הפרק השלישי בסדרה, כו יתאר מה קצרה הדרך מן "הספורט" הגברברי, אל הפשע.

החברה
שהתאספו במקרה ליד תיבת מוסיקה איטומטית באחת מחנויות הטי. בתמונה, שצולמה בשנה 11 בבוקר, במצלמה חבויה של העולם הזה, נראים: חייל בחופשה, שני נערים בני 15-14, נער גילי המנסיה ובחור מבוגר יותר.

התלבשנו על בנות הצפון!

שרנו בוגי, רוקנרול, אחד החברה היה קם, שר איזה שיר של אלונים פרסלי או של ריי צ'ארד הקטן — זה עכשיו מספר חזק, יותר חזק אפילו מאלונים — וכולם מוחאים לו כף. היינו עליזים כמו שצריך.

שרנו כמה שירים, ואז אחד אמר: "חברה, שמעתם את הסיפור הזה?" והוא סיפר איזה בדיחה גסה. לא חשוב איזה, העיקר שכולם צוחקים. איזה בדיחה למשל? משהו כמו: "תשמעו חברה, לפני שבוע הייתי בבאר ב' מלון. על הקיר היה ציור של חתיכה, שר כתב לה ככה, עם רגליים פתוחות. למעלה כתוב בבקשה. למטה, בין הרגליים, כתוב תודה."

אולי אתך זה לא יצחק כל כך, אבל אז צחקנו כולנו, אפילו הבנות, כמו משוגעים.

בסוף, גם זה נאסם. קמתי באמצע השיר של לוקחים בקבוק, מסובבים אותו ומי שפונה אליו ראש הבקבוק שואל אותו המארגן: "אמת או חובה?" נניח שהוא עונה חובה. אז המארגן אומר לו: "חובה עליך לנשק את עליזה." ככה זה הלך — ישר עם נשיקות. "אתה, אבנר, נשק את דליה", היה המארגן פוקד. ואני הייתי קם ומנשק אותה, שם, לפני כל החברה.

אחר־כך הלכנו יותר רחוק. "עליך לתת לה נשיקה צרפתית!" היה אומר המארגן. אז אפילו: "עליך ללכת איתה מאה צעדים לאורך החוף, עד שלא נראה אותכם. ולהישאר שם רבע שעה ואחר־כך לחזור." זה היה מסודר בינינו מראש. ברבע שעה בחוץ היו השניים מתמזמים, איך שהיה הולך לו לבחור — הרבה או מעט — וחוזרים. ככה זה הלך עד 11 בלילה. כל אחד התמזמו כמעט עם כל אחת, לפי התור. אחר־כך חזרנו לכיכר דינגוף. לפני שאמרנו שלום, הבנות שאלו איפה נתראה. קבענו שוב בכיכר, למחרת בערב. "ואיפה אתם נמצאים במשך היום?" שאלו.

"כרגיל, על שפת־הים", ענינו. אחר־כך שלום שלום, כל אחד הלך לביתו.

"הרבה־הרבה, לא אישן בבית..."

מחרת בעשר בבוקר, אני פתאום רואה את רותי ורינה. השניים מהבוקר הקודם. "מה זה, אין בית־ספר?" שאלתי. "הפרענו בשיעור", ענתה רותי, "והמורה גירש אותנו. אמר לנו ששעה אחת לא נהיה בכיתה. אז ציפצפנו עליו ובאנו לשמוע תקליטים פה." שמענו תקליטים ופיטפטנו, עד שעה שתיים. אז הבנות אמרו: "די, נלך הביתה. שההורים לא ירגישו שלא היינו בשיעור."

בערב נפגשנו בכיכר. התיישבנו על הדשא והתחלנו להתלוצץ, לשיר — בקיצור, לעשות שמח. אז כבר החברה הכירו אחד את השני וכל אחד תפס לו איזה בת־זוג. אני לקחתי את רותי. היה נדמה לי שאני מתאהב בה.

אחר־כך התפזרנו וכל אחד הלך למקום אחר. אני לקחתי את רותי לתנובה שעל שפת־הים. הזמנתי בירה בשבילי; בשבילה כוס מיץ. היא עוד לא ידעה או לשחות. הייתה מבוססת אלף שהיא יוצאת ככה כמו בחורה מבוגרת. בתשע בערך ירדנו למטה, על החולות של שפת־הים, בסביבות גורדון. לא היה אף כלב בסביבה. זיברנו קצת ואחר־כך התחלנו להתנשק ולהתמזמו. פתאום אני מביט בשעון ואומר לה: "רותי, כבר 11, את צריכה לחזור הביתה." היא אמרה לי: "מה איכפת לך?" אמרתי לה: "מה זה מה איכפת לך? הוריד יצקו עליך."

"סמוך עלי", היא ענתה לי, כמי שמרגיז יודעת איך להסתדר עם ההורים שלי."

סיפור זה הוקלט במערכת "העולם הזה" מפיו של גבר בר בן 18, אשר זהותו האמיתית מוסתרת תחת השם הכדוי אבנר. אבנר, צבר מכרם התימנים, שחספיק ללמוד שנה אחת בגימנסיה, מסר את-וידויו לשלום כהן, שעתיים אחרי ששחרר ממעצר על התפרעות במקום ציבורי. היודיו מודפס כפי שהוקלט מפיו אבנר, ללא שינוי סגנון או תוכן. נמחקו בו רק הקטעים בהם תוארו יחסים מיניים. כל השמות המופיעים ברשימה זו שוננו על-ידי המערכת כדי למנוע את זיהוי האנשים והמאורעות הנזכרים בה.

שה את עצמה גדולה, אל תדאג. אני כבר יודעת איך להסתדר עם ההורים שלי."

"יש לי מפתח של הדירה. הורי או שהולכים לישון בשמונה בערב או שיוצאים לבלות וחוזרים בשתיים־שלוש. וכך אינם שומעים אותי חוזרת. אני פותחת את הדלת בשקט והולכת לישון. בבוקר הם שואלים אותי באיזה שעה חזרתי. אני אומרת: בעשר, עשר־חצי. אלוהי הקטנה ישנה איתי בחדר. אבל היא שומרת סוד. אני לוקחת אותה לפעמים לקולנוע או נותנת לה 15'10 גרוש והיא שותקת."

ואתו לילה נשארו עד שעה אחת. היו בינינו רק מיזמוזים — אבל חוקים מאד־מאד. אז אני אומר לה: "רותי, כבר שעה. הינו לך צרות בבית." אז היא אומרת לי: "מה איכפת לך? בכלל נמאס לי כל הבית. הורי עושים לי את המוח. כל הזמן אומרים לי לא לצאת, לא לאחר. אז אם אני כבר מאחרת — מה איכפת לי עד איזה שעה?"

ונשארו עוד איזה שעה, עד שכבר נעשה קר מדי ואני פחדתי ללכת איתה יותר רחוק משכבר הלכנו.

"דבורה רוצה לצאת איתך"

מחרת בערב נפגשנו שוב בכיכר. עכשיו כבר בלי לקבוע מראש. פשוט כל ערב, אם לא היינו נזכרים למשוך מיוחד, היינו באים לכיכר ואיך שלא יהיה, תמיד אפשר היה לפגוש שם כמה מהחברה. ואז היינו מחליטים מה עושים — ועם מי. ערב אחד, כשהיינו ככה משוחחים בינינו, קפצה אלי פתאום הבנות ואמרה: "אבנר, אני רוצה להגיד לך משהו בצד."

הלכתי איתה הצידה. "אתה יודע מה?" היא פתחה. "מה?"

אז היא אומרת לי: "דבורה התאהבה בך והיא אמרה לי שהיא מאד מעוניינת לצאת איתך, היא נרא רוצה לדבר איתך, אבל לא יכולה ככה, לפני כל החברה, מפני שאתה הולך עם רותי."

זו באמת נכון שהלכתי עם רותי. אבל לא היה לי שום יחס מיוחד אליה. סתם יצאנו לבדנו. ראייתי בדבורה באמת יותר יפה ויותר נחמדה מרותי, גם כן בת 14-15. אז אמרתי לעצמי שאלך איתה. נישגתי לדבורה ושאלתי אותה אם יש לה משהו מיוחד לעשות. היא ענתה שלא. אז אמרתי לה: "בואי, ניסע לירקון."

נסענו לירקון, רק שינינו. שכרנו סירה והתחלנו לטוט. באמצע הדרך עצרתי את הסירה ועלינו לחוף, בין העצים, במקום מוסתר. נשכבנו על העשבים. זאת הייתה הפעם הראשונה שהיה לי משהו עם דבורה, ולא ידעתי שום דבר עליה. שאלתי אותה: "מה עושה אביך?" "אין לי אבא", היא ענתה לי.

מסתבר שאביה מת לפני שנתיים, והיא נשארה עם אחותה בת השש לבד בבית עם אמא שלה. מה עושה אמא שלה?

"בבוקר קמה, מביאה לנו לאכול וחוזרת בחזרה לישון. אנחנו הולכות לבית־הספר. היא קמה לה בשעה 12, כשאנחנו חוזרות מבית־הספר. היא מביאה לנו ארוחת־צהרים ומסדרת את הבית. אנחנו מכינים שיעורים ואחרי זה יורדות. אחותי הולכת לשחק עם ילדים ברחוב ואני הולכת לחברות."

כך עבר הזמן, והשעה הייתה כבר 12. אני אומר לה: "דבורה, אמא שלך לא תצקע עליך אם תאחזי?"

היא צחקת: "אמי הולכת כל ערב לשחק קלפים עד הבוקר."

שבת עי מעקה המיילת של שפת־הים. היה יום יפה וסתם ישיבתי ליהנות מהחיים. ממול, על המדרכה השניה. ראיתי חברה נכנסים ויוצאים מחנויות הסווי. כל כמה רגעים הכניס מישהו עשרה גרוש לפאטיפון ויכולתי לשמוע חנינם את הבומבומ הכי־גדולות. אלוהים פרסלי, קליף ריצ'ארדס, טומי סטיל, כולם.

הייתם צריכים לראות אותי: מכנסים שחורות צרות מנגט 15, חולצה עם פרחים אדומים, השיער ארוך ומתולתל. חמישה חודשים גדלתי אותו. מי לא מכיר אותי — אבנר, הדרך ג'ואן של שפת־הים?

מרחוק התקרבו שתי זבוגיות. בנות 13-14 לכל היותר. כאלה שתיכף רואים עליהן שחן מהצפון. אשכנזיות מסודרות כאלה. לא שרקתי להן, אפילו לא אמרתי להן מותק. ניגשו אלי ישר. אחת מהן שאלה: "תגיד, אתה אבנר?"

"כן. מה יש?"

"שמענו עליך הרבה."

"מה, למשל?"

"שאתה נוסע על אפנועים בומבה, ועושה צלחות בכביש."

"באמת?" שאלתי אותן. ככה, כאילו לא איכפת לי כלום, כשאני ממשך לשבת על הברזלים ומסתכל עליהן למעלה למטה. בארד, כזה, קר. רוצות פעם לנסוע איתי?"

מפה לשם התחלתי איתן קצת. אתה יודע, מלה פה מלה שם, בשביל לעשות רושם. כשנכנסנו כבר למצב־רות, אחת מהן אמרה: "יש לנו המון חברות."

אמרתי: "גם לי יש חברים. בואו נצא יחד."

ראיתי שחן מתול לזה. עשו רושם של כאלה שמשתגעות אחרי החברה שלנו עם נעליים שפיציות, מכנסיים צרות, תלחלים אילא אלוהים פרסלי עם הרבה בילינגטון. קבענו פגישה לאותו ערב בכיכר דינגוף ונפרדנו. לפנות ערב ניגשתי לחברה בסווי. זה מיפגש קבוע שלנו, כל יום לפנות ערב. "חברה", אמרתי להם, "תפסתי כמה חתיכות עליה כייף־כיפק, בנות־טובים מהצפון. קבעתי פגישה להערב."

החברה היו שמחים עד לאללה. "אני מו' מין אחת בלונדינית!" קרא אחד מהם. "אני אוהב אותך עגולות כאלה", אמר שני. "יא אללה, נראה להן מה שהחברה יודעים לע' שות. לא כמו החריאמים שלהם מהצפון."

אבא הוזך לאסיפות

שבע בערב באנו לכיכר. ראינו שם קבוצה של נערות, בנות 13-14. חתיכות אחת־אחת. היו כמה יותר יפות וכמה פחות יפות. אבל כל אחת רצתה להראות חתיכה כמו שצריך. היו לבושות בלבוש צנוע, אבל יפה. בשמחה: "שלום אבנר, אלה החברה שלך?"

התקרבו. שתי הבנות מהבוקר עשו חברה עם שאר הבנות. אני הצגתי את החברה שלי. "מה עושים?" שאלה אחת הבנות. היות ואני הייתי זה שסידרתי את כל העסק, נתנו לי לדבר בשם החברה. "נעשה קבוצה ליד הירקון", הצעתי.

כולם הסכימו. אבל אני אמרתי לבנות: "אם הולכים לירקון לא חוזרים לפני 11 בלילה. מה יגידו ההורים שלכן?"

"סמוך, ענתה אחת, "אנחנו כבר יודעים להסתדר עם ההורים שלנו."

טוב מאד. אני יודעות להסתדר, סחתין. אבל רציתי לדעת אם הן יכולות גם לאחר אחרי 11. רציתי גם לדעת מה סיפרו בבית, כשיצאו לפגישה איתנו.

"אמרתי לאמא שאני הולכת להכין שיעורים אצל רבקה", ענתה אחת. "ורבקה?" שאלתי.

"הולכת לרינה ללמוד אנגלית."

זאת הייתה הפעם הראשונה שיצאתי עם בנות כאלה, ובשביל זה הייתי סקרן. אצלי, למשל, כשהייתי יותר צעיר, אם הייתי חוזר מאוחר הביתה, אבא שלי היה נותן לי באבזי אבי. פעם אפילו אמר שיגרוש אותי מהבית. "אבא שלך לא אומר לך שום דבר כשאת מאחרת?" שאלתי את רבקה.

"אבא שלי בכלל לא יודע מה נעשה בבית. הוא חוזר מהעבודה, אוכל והולך לו לשחק קלפים עם אמא."

"אבא שלי הולך לאסיפות. כל הזמן יש לו אסיפות וישיבות", אמרה אחת. ככה זה היה כמעט עם כולן. ההורים יוצאים לבלות ולא יודעים מתי הבת הולכת ומתי היא חוזרת. "אז מתי את רואה את המורים?" המשכתי לשאול. אז כבר עמדנו בקבוצה אחת, כל שניים־שלושה מדברים יחד, ומכירים אחד את השני יותר מקרוב. לא שאלתי ככה שאלות, כמו אני לא יודע מה. זה היה טבעי מאד, שיהיה על מה לדבר.

רבקה, אז אולי ציפי, ענתה לי: "בשש־שבע. לפני שאני יוצאת. אני נותנת נשיקה לאבא ולאמא, אומרת שלום, אני הולכת לרינה או לציביה. אבא אומר לי: רק לא תאחר, טוב? אני אומרת טוב ולפני שאני יוצאת אומרת לו: 'הוי, אבא, תן לי כסף'. אולי יתחשק לי להזמין את רינה לחומוס. אמא תמיד אומרת: 'תן לה, היא באה בערב ואולי תהיה רעבה.'"

אמת וחובה על שפת הים

תחלנו לדבר לכיוון הירקון. זה היה ערב יפה והתחלנו שלא כראי לנסוע. צעדנו לאורך רחוב דינגוף, חבורה אחת שלמה. לא היו עדיין זוגות. בדרך פיצנו סיפורים. אחת שאלה: "תגיד, יצחק, אתה עובד?"

"איפה עובד! כבר הפסקתי זמן."

"אז מה אתה עושה?"

"מוכר כרטיסים. עתניים־שלוש ביום, ויש לי כל הכסף שאני רוצה. מי צריך לעבוד?" הבנות צחקו, מבוססות. הרגישו שאלה חברה אמיתיים. שאלו בחור שני: "מה אתה עושה?"

"עושה?" עושה בינוס סטריים. תופס לי כל מיני פרייזים, משחק איתם שניים־שלושה ששחקים. ויוצא עם כיס ילא". הבנות צחקו בקול רם, וכל אחד מאיתנו סיפר סיפור עוד יותר מפוצץ מהשני. קצת הגוימו, אבל בדרך כלל זה היה נכון — כולנו עשינו כסף מכל מיני עסקים, והיה לנו המון זמן פנוי. הגענו לירקון. ירדנו לחוף, מול רידינג. איפה שהירקון נכנס לים. אספנו קצת עצים והדלקנו מדורה. התחלנו לשיר. לא, לא הייתי בתנועת־נוער ולא מכיר שירים חלוציים.

הסתובבנו עד הצהריים. ואז אמרה לי: „אבנר, אני לא מרגישה טוב. רע לי ואני עייפה.“
”לכי הביתה“, אמרתי לה.
”לא, לא רוצה. אנוח בצריף.“
”טוב“, אמרתי.

ארבעה ימים נשארה אצלי. אמא שלה התחילה לחפש אחריה. ניגשה לחברות שלה ושאלה: „איפה דבורה, היתה אצלכן?“ בסוף נתגלה לאמא שלה שראו אותה בחוגרבי, לבדה. דבורה גם אמרה לאחת החברות שלה, שאם אמא רוצה לראות אותה, שתבוא לאיזה מקום שהיא קבעה, בשעה מסוימת. האמא באה לפגישה. „למה את לא חוזרת? איפה היית?“ היא שאלה.
דבורה ענתה: „אני לא רוצה לחזור הביתה ולא רוצה לראות אותך ולא את הבית. נמאס לי החיים אתך.“

או האמא שלה ניסתה לשכנע אותה: „מה חסר לך?“
”את כל לילה הולכת לשחק קלפים ולא שמה לב אלי ולא אל אחותי. רק פה לפני החברות שלי את אומרת שלא חסר לי כלום והחברות שלי יודעות איך שאת מתנהגת אלי מאז שאבא מת.“

והיא הסתלקה משם בריצה.
האם פנתה למשטרה. השוטרים מצאו אותה בכיכר דיזנגוף. הבנות עזרו להם.
האמא אמרה: „בטח קרה לה משהו.“ לקחו אותה לרופא והרופא קבע שהיא כבר לא בתולה. אז הילדה לא היתה לה ברירה והיא הודתה בכל. סיפרה איפה היתה כל הזמן ועם מי. המשטרה חיפשה אחרי. הכירו אותי שם. כבר היו לי תיקים על גניבות ופריצות. תפסו אותי ושאלו אם אני מכיר את הנערה. הכחשתי מכל המובנים. אמרו יעשו לי משפט, לקחו אותי למעצר, יצאתי בערבות.

בא המשפט. למזלי התברר שדבורה כל פעם היתה מספרת משהו אחר. במשטרה סיפרה פרט אחד, בחקירה פרט אחר. אני טענתי שהיא לא נורמלית. „היא פסיכית“, אמרתי לשופט,

”ואיך את נכנסת הביתה?“

”יש לי מפתח. אמא שלי לא יודעת אף פעם מתי אני באה ומתי אני חוזרת. בכלל — מאז שמת האבא שלי והיא התחילה לשחק קלפים, לא שמה אלי לב. חוזרת כל בוקר ומרוב התרגשות שהפסידה או הרויחה, במקום שתוציא את הכעס שלה על הקלפים, היא מפילה את זה עלינו. כשאבא היה חי והייתי מבקשת ממנה כסף, היתה נותנת לי. עכשיו שמכרה את הנגריה ומכרה את הפרייבט התחילה להיות קמצנית. היא לא מביאה לנו כלום.“
זה כבר היה בשעה שתיים. בדרך כלל צריך להחזיר סירה בשעה 12. אבל אני הכרתי את חיימיקו בעל הסירות, ולא היה איכפת לו מתי אני אחזיר אותה.

אמרתי לה: „דבורה, בואי נחזור הביתה.“ או היא אומרת לי: „עזוב אותי, לא רוצה לחזור הביתה ולא רוצה להסתכל על הפרצוף שלך.“ או אני אומר לה: „את יודעת מה? היום יום חמישי. את רוצה מחר ללכת לבית־קפה?“ היא אומרת: „אה, ועוד איך!“ קבענו למחרת בשמונה, והיא הסכימה.

★ ★ ★

”אני שותה מיזדות!“

פגשנו במקום שהחברה לא ראו אותנו, כדי שלא ידעו שהלכנו אתי. הלכנו לבית־קפה תנובה על שפתיים. התיישבנו למעלה, בקומה השנייה. המלצר הכיר אותי. אמרתי לו: „תן לי בקבוק בירה“, ושאלתי אחר־כך את דבורה: „מה רצית את?“
”גם אני רוצה משהו חריף“, אמרה.

אמרתי למלצר: „תביא לי בקבוק קטן קוניאק ראשון, ופעמיים בירה.“ כסף לא היה בעיה אצלי. עבדתי בדגים. הייתי מסדר עם חיילים מהצבא, שהיו מעבירים לי חומר־נפץ ומזה הייתי עושה פצצות. למדתי מהחברה הגדולים בשכונה. הייתי הולך, זורק פצצות בים, מוציא כמות גדולה של דגים, מכניס לתוך סל. הייתי עושה את זה בארבע־חמש בבוקר, שאף אחד לא יראה. לוקח את הדגים לשוק ומוכר אותם. הייתי עושה לי פעם 20 לירות, פעם מאה לירות במכה אחת. כך שכסף לא היה בעיה.

ה.טיר" על שפת הים — כאן מתארגנות הכנופיות, כאן החלה הטרגדיה של דבורה

”אני מכיר אותה מזה שהיינו יוצאים יחד בחברה.“
אני כבר הייתי קודם במשפטים, אבל אצל שופט הנוער, בשביל דברים קטנים. הפעם זה היה משפט רציני, אבל היה לי מזל של כלב. המזל הכי גדול היה שעברו שמונה חודשים מהיום שלקחתי את דבורה לצריף, עד שהתחיל המשפט. בשמונה חודשים אלה קרו לדבורה דברים כאלה, ששינו את כל המצב.

מזה שהסתובבה איתי, דבורה הספיקה להכיר את המקומות של אנשי העולם התחתון. אחרי שעזבתי אותה היא לא רצתה לחזור ללימודים ולבית של אמא. זה כבר לא היה בשבילה. היא כבר ראתה מה זה חיים ומה זה לבלות עם גבר, והיא לא יכלה להפסיק. היא התחילה להסתובב עם החברה. ואז הכירה את ג'וק, דון ג'ואן מפורסם. הוא ישר אמר לה כמה שהיא יפה ושהוא אוהב אותה. היא לא ידעה שאצלו זה מקצוע, ושהוא לא היה אלא סרסור זונגת.

בקיצור הם יצאו יחד, בילו בבארים ורקדו ושתו והיא עברה לגור אצלו. עד שיום אחד אמר לה ג'וק: „מה עושים דבורה? אין לי כסף ואף אחד לא יתן לנו.“ אז היא בעצמה אמרה: „לא איכפת לי, אני מוכנה לעבוד בזונות.“

אתה מבין, היא כבר הגיעה למצב שזה לא היה איכפת לה. היא אפילו התחילה לאהוב את זה. וכל זה מפני שהתרגלה להסתובב עם פושעים ועם החברות שלהם, שכמעט כולן זונות. אז ג'וק אמר לה: „זה רק יהיה לפעם אחת. אני מכיר איזה מקום. יבואו לשם קליינטים, יהיה לנו כסף לבלות.“ אבל זה לא היה לפעם אחת. אחרי הערב הראשון באו הערב השני והשלישי והעשירי. דבורה הפכה לזונה ממש — עם כל מה שהולך עם זה: מכות, שיכרות, קללות.

הבנות האחרות, שראו איך ג'וק התלבש על דבורה, התחילו להסית אותה. כי גם הן עברו את אותה הדרך, ורצו להתנקם בו. „הוא הרס לך את החיים“, אמרו לה, „למה את גונתנו לו להכות אותך ולהתעלל בך? תמסרי עליו עדות במשטרה.“ היא מסרה עדות במשטרה וג'וק נעצר.

כל זה — במשך שמונה החודשים שעברו עד ליום המשפט שלי. אני ידעתי את זה וכששאל אותי השופט מה יש לי להגיד, סיפרתי לו כי דבורה היא סתם זונה פשוטה והערס שלה יושב בבית־הסוהר. ראיתי שזה שינה לגמרי את הגישה של השופט. אבל זה לא היה הכל. היה לי קלף חזק עוד יותר: הבאתי שלושה חברות שגשבעו כולם שהם שכבו עם דבורה הרבה זמן לפני שאני התחלתי לצאת איתה. מה יכול היה השופט לעשות חוץ מלהוציא אותי זכאי?

דבורה? שלחו אותה למוסד לעברייניות צעירות.

שתינו ואכלנו. ישבנו שם איזה שלוש שעות. אבל היא לא ידעה לשתות, הילדה. אבל נכנס לה גשעון לראש והיא רצתה זקא לעשות ספורט איתי — לראות מי ישתה יותר. עשינו את הספורט הזה. שתינו ושתינו. בסוף היתה שיכורה. והיא אמרה: „אך, כמה טוב להיות שתויה! הייתי מסכימה להיות ככה כל החיים שלי ולצפצף על כל העולם ולא לראות חיים כמו שראיתי כל הזמן.“

ישבתי במיוחד בקומה העליונה, מפני שידעתי שאף אחד לא יהיה שם. שלא יסתכלו עלינו, כל כך צעירים ושוחים. והמלצר? כבר הכיר אותי, שהייתי בא לשחק קלפים ולשתות עם החברה הגדולים.

שילמתי ויצאנו. אמרתי לה: „דבורה, לאן הולכים כעת?“

★ ★ ★

”לאן שאתה רוצה תיקח אותי“, היא ענתה.

★ ★ ★

אמרתי: „את יודעת מה? בואי נלך לצריף שלי.“

אותו זמן כבר לא גרתי בבית. הסתכסכתי יום אחד עם אבי וברחתי מהבית. אותו לילה שאלתי חברה גדולים, מהעולם התחתון: „אין לי מקום לישון, איפה אלך?“ אמרו: „לך לרחוב גורדון, יש שם צריפים פנויים. אף אחד לא ישן שם.“ הלכתי ומצאתי צריף פנוי, כשאמרתי לדבורה בואי לצריף, היא הסכימה. הלכנו לצריף. כבר הספקתי להכניס שם מיטה, ארון ואיזה כסא או שניים. איך שנכנסנו לחדר, היא אומרת לי: „אוי, אבנר, אני עייפה.“

אמרתי לה: „את יכולה לשכב לנות.“ מרוב שהיתה שתויה התחילה למלמל מלים: „אבנר, אין כמות, אני אוהבת אותך ואני מוכנה להיות אתך כל החיים שלי.“ ופתאום באמצע קפצה ואמרה: „אוף, חם לי.“

סגרתי את הדלת ופתחתי את החלון. היא המשיכה להגיד: „עוד חם לי.“
אמרתי לה: „תוריד את החולצה.“ היא הורידה את החולצה ונשארה עם החזיה והחצאית. התיישבתי על המטה ונשכבתי על ידה. התחלתי להתמוזג אתה ולהתנשק. בקיצור —

★ ★ ★

היא היתה בתולה.

המשפט

למחרת בבוקר הלכנו למסעה וישבנו לאכול. אמרתי: „נו, חוזרת הביתה?“
”לא, איפה! אני לא רוצה לחזור הביתה יותר.“

לתה אופנה על
זיקולינסקי בע"מ
אביב, רח' אלנבי 45

פרסום העליון

ו. ה. רוברט מציג

את

גדול רקדני ספרד

לואיסילו

והבאלט הספרדי שלו

היכל התרבות

מוצ"ש 9.1 ב-8.30

(ההכנסה מוקדשת לקרן נכי מלחמת השחרור)

הצגה חגיגית

יום ד' 13.1 ב-8.30

בת"ים: 11.1 ב-8.30

חיפה: 12.1 ב-9

פתח תקוה: 14.1 ב-8.30

קרית חיים: 15.1 ב-8.30

רמת גן: 17.1 ב-8.30

ירושלים: 18.1 ב-9

כרטיסים:

תל-אביב: רדיו-אודיון, כנה, רוקוקו, לאן, במה.

חיפה: גינצבורג-יובל, נובה.

ירושלים: משרד כהנא.

פרסום בלקין

במרחב

(המשך מעמוד 6)

השלישית זלמן סוזאבי לדון באפשרות של חרם נגדי. לח"כ הצ"כ היתה סיבה טובה לחשוב כי החרם הנגדי יצליח. הוא הסתמך על ידיעה, לפיה מסר ישראל זיו, בעל ה-הנות המפורסמת מרקט אנד סופרס, כי יפסיק להשתמש בסחורה ערבית עד לביטול החרם הערבי.

אולם הצעת החרם הנגדי מתה כמעט ב-אותה מהירות בה נולדה. כי דוברי המ"ש שלה הופיעו בוועדה-החוק והבטחון, אליה הועבר הדיון לפי הצעת משה שרת, הודו כי החרם אינו מעשי. הנימוק: בארצות-הברית ובאנגליה, הארצות העיקריות בהן התקיים החרם כבר לפני ארבע שנים, קיים חוק חמור האוסר פעילות מאורגנת להחרמת תוצרת. תחת זאת הסתפק משרד-החוק באיפול מלא על התפשטות החרם. בארץ לא הופיעו כמעט ידיעות על התרחבות הרשת. למשל: התקנה המצרית לפיה כל נתין של רע"ם תקשור בהפרת החרם יהיה צפוי ל-10 שנות עבודת-פרך או לקנס של חמישה מיליון לירות מצריות.

בלי כננות מרוסקות. כל הידיעות על כשלונות מסחריים בגלל החרם הערבי הושטקו, פרט למקרים הבולטים, אותם אי-אפשר היה להעלים, כמקרה חברת הנפט של ש. שאת תוצרתה החרימו יהודי דרום-אפריקה, ורינו. "מדוע צריכים להגיד לערבים שהם הצ"ל יח, ולפרסם למשל שחברת תמרוקים צ"ר פתית עזבה את הארץ בגלל החרם?" ניסה להסביר את מדיניות בתי-הדין איש משרד החוק.

אולם העובדה המכריעה לא השתנתה. אחת אחרי השנייה עזבו השנה חברות ידועות את הארץ. פירמת מכוונות-הכתיבה המפורסמת רמינגטון הפסיקה מאז-ומתן שהתנהלה אתה. אחריה עזדה במצעד המחרימים חברת ש"י מורי היקרות היינס, שברגע האחרון נמנעה מלקנות מתנובה עשרות טונות של כננות מרוסקות, העדיפה לשלם פיצויים.

השבוץ היה ברור כי החרם יתפס. שום חרם נגדי אינו בר-ביצוע. מי שהיה קרוב לעניינים לא הופתע מן ההחלטה הצרפתית. גם גולדה מאיר, שמעמה לפני שנה מפי זאק סוסטל כי מששלת צרפת לא התערב בעניינים אלה, תספק רק נשק לצה"ל, נסעה בשלחה לקאמרון, לא מיהרה לחזור. כי איש בישראל לא האמין שאפשר לפתור את בעיית החרם. הוא היה רק חלק מכלל המאבק בין ישראל וארצות ערב.

בחירות

יתח גבוה

השלישי בנובמבר שינה דבריו רבים ב-ישראל. אחד מהם: השליטה הבלעדית בחעד עובדי חברת החשמל. שהתבטאה בשלטון מחלט על קולותיהם של אלפי עובדים ועל קרנות של מיליוני לירות.

לפני הבחירות לכנסת אירע מאורע משמח: המגע שנתק בין הנהלת החברה, הנתונה בידי מפא"י, ובין ועד העובדים בו שלטו אנשי אחדות-העבודה, חודש. הפרשי מש-כורות, עליהם נאבקו עובדי החברה חדשים רבים, חולקו - ארבעה ימים בלבד לפני היום הקובע. עובדי חברת החשמל הלכו לקלפיות כשמתח גבוה של אהדה למפא"י בליבם.

למחרת הבחירות לכנסת התקיימו הבח"רות לחעד העובדים. החיבור המחודש לרשת הכספים עור. מפא"י הצליחה אחת ולתמיד למ-גר את שלטון אחדות-העבודה בוועד-העובדים.

ממתודה עד אילת. אולם הנצחון לא היה שלם. בין הועד החדש לבין קופת ה-תגמולין של העובדים, בה היו מצויים אותה שעה מיליוני לירות, שנובו מעובדי חברת החשמל משך שנים, שרר קצר חשמלי. כי השולטים על הקופה היו עדיין הבוסים הישנים מאחדות-העבודה. מפא"י החליטה להחליף את הפקקים.

החדש עומדות להתקיים הבחירות להג-הלה המוסד הכספי של העובדים. מפא"י, שהבינה כי כדאי לשנות את החיבורים, קבעה שהבחירות, שהתנהלו קודם לכן בכל חלקי הארץ, יערכו הפעם בחדרה. חדרה היא מרכז הארץ, קבעו החודשים החדשים. לשם יוכלו להגיע כל העובדים.

היה ברור כי רק בודדים מבין אלפי עובדי החברה יטריחו עצמם לחדרה כדי להצביע. יהיה צורך להסיע אותם לשם במ-אורגן. הודו השבוץ בעצב אנשי אחדות-העבודה: "באותו אופן יכלה מפא"י לקבוע את הבחירות באילת. את האנשים שלנו לא נוכל להסיע אפילו עד פתח-תקוה."

האגם

מ עולם לא הצליחו אנשים כה מעטים באמצעים כה פשוטים, לעורר רעש כה רב בארצות כה רבות. כל שהיה דרוש: מעט צבע, מכול.

בלקן, בלונדון, בשטוקהולם, בנאמיה, ב-ניו-יורק, בוינה ובחצ'ה-תריסר ערים אחרות כינסו מפקדי-מטרה מודאגים את פקודיהם, תבעו מהם לגלות בכל מחיר את אנשי-העויל. העתונות הבינלאומית התפוצצה מהתרגשות בכותרות, באריקאטורות ובמאמרים ראשיים. ממשלות הכריזו על מתן פרסים.

במרכז כל ההמולה עמד קומץ בלתי-ידוע של פרחחים, מטורפים או חורשי-מזימות, שכיסו את הקירות בצלבי-קרב ובסיסמאות כגון: "יהודים, החוצה!" הצלבים היו קט-נים, הסיסמות מעטות, הביצוע פרימיטיבי (ראה שער אחרון). אולם ההתרבות ברחבי העולם היתה עצומה. אחרי ההלם הראשון, עם גילוי הסמלים על קירות בתי-הכנסת הגדול בלקן, גרמניה, גרמה התפוצצה לזעזוע שני, חזק עוד יותר.

כי מקלן התפשטה התופעה לכמה ערים ועיירות גרמניות אחרות. משם עברה את ההרים דרומה, ואת הים צפונה ומערבה. בסוף השבוע היה נדמה כי צלבי-הקרב ה-ת-פשוט על פני כל ארצות התרבות המערבית. ארבע-עשרה וחצי שנה אחרי מותו בלא עת, מכורו של אקח-שירה בעצמו, חגג אדולף היטלר במאוחר נצחון בינלאומי.

גברברים, ציונים וקומוניסטים

מ' צייר את צלבי-הקרב? איש לא ידע זאת השבוץ בבטחה. אולם כל הגורמים

הפקיד

ארגון אנטישמי בינלאומי מסופף. גולדמן, העומד בראש שורה ארוכה של ארגונים חסרי-תכלית שאין להם מה לעשות, הבחין מיד בהזדמנות הגדולה לספק תע-סוקה ותוכן למוסדותיו. הוא הודיע כי יטוס לגרמניה, ידריך שם את הד"ר קונראד אד-נואר ואת מומחי-המטרה מה לעשות.

אילו נגעה הפרשה בכל עם אחר, או בכל כיסמה אחרת, היתה טובעת כעבור כמה ימים בחיוך בינלאומי. אולם כאשר היה ה-מדובר באנטישמיות גרמנית, ובסמלים של צלבי-הקרב, אי-אפשר היה להתחסם אליה ב-הומור, כי אחרי השמדת ששה מיליון יהו-דים בידי אנשים שנשאו את צלבי-הקרב על שרולם, הפך סמל זה לגורם המסוגל לעורר רסט חרדה גם בלב האדשי ביותר.

★ ★ ★

הגרמני אמר: "פריקט!"

האם הע-גרמני הוא כיום אנטי-שמי? האם קיים בו סיכוי של ממש ל-

בית-הכנסת בקוסינגטון פארק: צלבי-קרב

החייאת התנועה הנאצית בעתיד הנראה לעין? **מדווח עליכך כתב "העולם הזה":** קשה היה לפרש בדיוק את הבעות-הנפנים של העוברים ושבים שהסתכלו בצלבי-הקרב בבית-הכנסת של קלן. היו אלה לרוב בור-נים גרמנים שמגננים, במעילים עליונים עבים. הם נראו תמהים, קצת אדישים, ומ-הוא רוצה להזכור בו. אחד הרים את אצבעו אל רקתו, מילמל: "פריקט!" ("משוגעים!") בכל הניגע-לתקופה הנאצית, גרמניה סו-בלת עדיין מהסכין עמוק. הוא נובע מכך שרוב הגרמנים אינם מוכנים עדיין לקבל על עצמם את האחריות למה שקרה, שואפים להטיל את הכל על איש אחד: אדולף היטלר. מדבריהם מסתבר כי היטלר, מטורף גאוני, הצליח באורח פלא להשתלט על עם שלם, לעשות בו ובשמם כאוות נפשו.

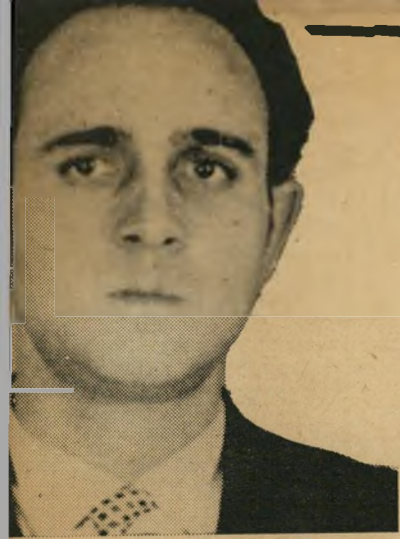
רוב הגרמנים מעל לגיל 35 סובלים מתס-ביך של אשמה כלפי היהודים. הם מחפיים על כך בהזכרים לעצמם שגם הם סבלו. אין כמעט משפחה גרמנית שלא איבדה לפחות בן אחד במלחמה. עשרות מיליונים הפסידו

המעוניינים עטו על המציאה, השמיעו דעות פסקניות. בין השאר:

- הודיעו מומחים אירופיים כי אין זאת אלא התפרצות של גברברים, שתפסו שזו דרך בטוחה ופשוטה לעשות רעש ופירסומת.
- טען הפרשן והעורך האמריקאי אוכל-הקומוניסטים דייזי לורנס, כי הצלבים צוירו בידי קומוניסטים כדי להבאיש את ריח גר-מניה המערבית ולהרתיע את העולם מלהפקיד נשק כבד בידיה, כחברת נאט"ו.
- הכריזה ממשלת גרמניה המערבית כי המעשים נעשו כדי "לפגוע בשמה של גרמניה בעולם", מבלי לציין מי מעוניין בכך.
- שידר רדיו קאהיר את הסברה כי ה-סיסמות צוירו בידי סוכנים ציוניים, שרצו בצורה זו להפחיד את יהודי העולם, להג-ריצם לעלות לישראל ולהגביר את תרומותיהם.
- גילה נחום גולדמן כי זהו מעשה ידי

* כולל ישראל, שם צוירו גברברים את צלבי-הקרב על קיר באשקלון, הפיצו ידיעות כוזבות על גילוי סמלים נוספים. כמה מר-דעות כוזבות אלה הודפסו בעתונים.

הם חוזרים?

האופה

ארנולד שטרונק, חבר מסי' לגת הרייך, נאסר גם הוא באותה אשמה. בין העצירים גם אשה אחת.

כושים ויהודים.

- ארגוניה: איחוד ארגוניה אירופה, המורכב ממגרים נאצים ופאשיסטים.
- אוסטריה: מפלגת הפועלים הלאומית הדמוקרטית, שנוסדה ב־1956.
- בלגיה: האגף הבלגי של התנועה ה־סוציאליסטית האירופית, שנוסדה בבריסל ב־1954.
- בריטניה: תנועת האיחוד הבריטית, מיסודו של הפאשיסט החתיק, סר אוסוואלד מוסלי.
- צרפת: אקציון פראנסי, בהנהגת צ'ארל מורא וליאו דודה; הונדה לתיאום הכוחות הלאומיים הצרפתיים, בהנהגת מוריס בארדו, גם הוא מראשי האינטרנציונל; ה־ועד הצרפתי הלאומי, בהנהגת רנה בידה; הכנס הלאומי, שנוסד ב־1945 על־ידי טיקי סיהויניאנקור.
- איטליה: התנועה הסוציאליסטית האיטלית, אחד מחשובי הגופים בפאשיזם העולמי.
- שווייץ: מפלגת העם השווייצרית.

★ ★ ★

לכוח שלישי

אף אחד מכל הגורמים האלה אינו חשוב יותר מקבוצת סולט בישראל, המצדיקה את טבח כפר־קאסם וחולמת על „מלכות ישראל“, הקמת בית־מקדש וטיהור המרחב בין הנגה פרת והים־התיכון מערבים. אולם כשם שאהדי טולט, שחלק מהם אינו מהסס להודות ביקתו לרעיונות פאשיסטיים אי־רופיים, יכולים לערוך רעש בישראל, כן יכולות תנועות אלה, בפועל בנפרד או במתואם, לעורר סנסציה בינלאומית.

לכל הגופים האלה משותפת זיקה אנטי־שמית חזקה, אם כי אין הם מבטאים אותה לרוב בגלוי ובצורה קיצונית. הגופים האירופיים דוגלים לרוב בתיאוריה האומרת שגם הקומוניזם וגם הקאפיטליזם הם המצאות יהודיות, וכי המלחמה ביניהם היא רק מאבק על השלל. על אירופה הפאשיסטית המאוחדת („מלכות אירופה“) לסלק את ה־דמוקראטיה ואת הקומוניזם, להקים כוח שלישי, להחזיר לבני אירופה הכרה ביעוד איריאליסטי, לתת מצב־הרוח החומריני ה־נוכחי. כל הגופים תומכים בתורת הגזע ובחוקים של הפרדה גזעית.

שיתוף־הפעולה ביניהם הוא בלתי־קבוע. מדי פעם, לרוב אחת לשנה או לשנתיים, נפגשים הנציגים מכמה ארצות, מתפלגים מדי פעם ומתאחדים מחדש, במסגרת ה־תנועה האירופית הסוציאליסטית, שהיא ארגון־הגג הבינלאומי הגדול ביותר. כולם שנואים על הימין הפחות קיצוני, שגם לו יש נשיות אנטי־שמיות, כמו אנשי פיודור בצרפת. כמה מן הפאשיסטים השתדלו להקים מגע עם ארצות־ערב, לקשור קשרים עם סטודנטים ערביים הלומדים בארצותיהם. אולם ברוב המקרים עלה הדבר בתוהו. כי חלק מן ה־לאומנים הערבים נוטה לשמאל הקיצוני, המתעב את הפאשיסטים, ואילו הזרם המקבל את הוראותיו מגמאל עבד אל־נאצר הגיע לכלל מסקנה כי הפאשיזם מזיק לו, מכיון שהוא מחוקק את העלייה לישראל ומזרים כוח חדש לתנועה הציונית הבינלאומית. והיא, כמו־כן, הערכה ריאליסטית. כי על אף הסלידה מן הגופים האנטי־שמיים והחרדה למראה צלבי־הקרב, אין מנהיגי הציונות יכולים להתעלם מן העובדה כי חיווק ה־אנטי־שמיות מביא עמו באופן אוטומטי את חיווק התנועות הציוניות, וכי על כן יכול הגל הנוכחי של התפרצויות אנטי־שמיות ילדותיות להביא תועלת מבחינת האינטרסים הציוניים, תועלת העולה בהרבה על כל נזק ממשי שיכול לבוע מהם.

נסית והמנוחתה לכוח אדיר. זוהי אוהרה שקשה לשכוח אותה — אם כי אין בולט כיום בגרמניה אדם בעל התכונות האישיות המיוחדות־מינן של אדולף היטלר.

האינטרנציונל הפאשיסטי

רגע שהופיעו צלבי־הקרב באמריקה, בבריטניה ובארצות אחרות, חדלה ה־בעיה להיות גרמנית. תשומת הלב הופנתה לפתע לקיום גורם, שמעטים ייחסו לו עד כה חשיבות: האינטרנציונל הפאשיסטי. כתב כתבי־העת נאציון אירופה („האומה אירופה“), בטאון תנועה זו המופיע בקו־בורג, גרמניה: „לא קיים אינטרנציונל פאשיסטי בעל משרדים ורשימת־חברים. אולם קיימת רשת של ידידות ויחסים.“

„ידידות“ זו נוצרה רשמית בעיר השבדית מאלמו, בקונגרס שנערך בין ה־12 וה־19 במאי, 1951. יום הקונגרס היה פר אנגדאל, פאשיסט שבדי, שהצליח לאחד את הקבוצות הפאשיסטיות בכל הארצות הסקאנדינביות בתנועה מאוחדת שנשאה את השם תנועת הרפורמה הלאומית הסקאנדינבית.

אחרי שאנגדאל קשר יחסים עם קבוצות דומות בכמה ארצות, כונס הקונגרס בהשגת תפנית 50 צירים, מהם 27 גרמנים. האחרים: בני נורבגיה, דנמארק, הולנד, בלגיה, צרפת, שבדיה, שווייץ, איטליה.

בראש המשלחת הגרמנית עמד ד״ר ריכ־טר, או מנהיג מפלגת הרייך הגרמני. לאחר מכן נתגלה כי שמו האמיתי רסלר, וכי אינו אלא גאולייטר (מנהיג מחוז) נאצי ב־דימוס. הוא נאסר ונשפט בעתון זיוף, אולם תנועתו הוסיפה להתקיים. בגלל אחויו הח־סימה לא השיגה ייצוג בפרלמנט הגרמני הפרלמנט בבו־ן (ה־בונדסטאג), אף שקיבלה למעלה מ־1% אולם היא מיוצגת בכמה מן הפרלמנטים המחוזיים. רוב הנאסרים בקשר עם ציור צלבי־הקרב הם חבריה.

תנועות ניאורנאציות אחרות בגרמניה: התנועה הסוציאליסטית הגרמנית, בהנהגת קארל בינץ פריסטר, הלוקח חלק פעיל ב־אינטרנציונל הפאשיסטי. האיחוד הסוציאלי הגרמני, בהנהגת אוטו שטראסר, לשעבר מנהיג נאצי ידוע, שסולק על־ידי היטלר בגלל נטייה שמאלנית. הגוש הגרמני, בהגת קארל מייסנר. כן קיימות כמה תנועות נוער וארגון סטודנטים ניאורנאצי.

תנועות פאשיסטיות אחרות בעולם: ● ארצות־הברית: מפלגת התחיה הלא־מית, המפרסמת כתבי־עת אנטי־שמיים בשם הלאומן האמריקאי; מגיני הדת הנוצרית, ש־כתבי־עתה, ירחון המגן, הגיעו פעם לתפוצה של מאה אלף טפסים; מסע־הצלב האמריקאי הלאומי הנוצרי, המפרסם את כתבי־העת ה־צלב והדגל, האיגוד החינוכי הנוצרי, המפרסם את קומון סנס („שכל ישר“) עם תפוצה של 50 אלף, הקונקורסיקלאג, הפועל נגד

בן־אלמוות. מכיוון שהוא זר לכל האידיאלים הפוליטיים, יכול הוא ברגע של משבר פנימי לפנות אל האידיאל הראשון המודמן בדרכו, ולגבי צעיר גרמני, יכול הרעיון הנאצי ל־שמש תחליף מתאים לאידיאל.

ל אינצ'לחים בעיני עבר

לכן ברור כי הנוער לא יהיה היוזם בכל תחיה נאצית. מניין יכולה לבוא תחיה כזאת? היא יכולה לבוא מחוג מסויים החולם על כך מזה המשיע־שרה שנים: הנאצים הקשישים הקנאים, חשוכי־המרפא. הם מעוט קטנטן וממורמר. הם שייכים לעבר. אולם אין הם נכנעים. הטיפוסים האופייניים:

● גברים קשישים, שהשתתפו בנעוריהם בארגונים הטרנס־נאציים ובייסוד התנועה הנאצית עצמה, וזכרים תקופה זו כימי־זוהר, משויים אותם לאפסותם הנוכחית. אחד מאלה הוא למשל, וילהלם מיינברג, ראש „מפלגת הרייך הגרמנית“. מיינברג היה שייך ל„גייסות החופשיים“, שהיו מעין צבא פרטי, מחתרת־למחצה, שגויס אחרי מלחמת־העולם הראשונה על־ידי קצינים משוחררים (בחסותו הסודית של הצבא הרשמי) כדי להגן על גבולות המדינה. מיינברג השתתף במרי האזרחי בחבל הרור, בשעה שהצרפתים פלשו אליו (1923). הצטרף לאחר מכן לפי־לוגות־הסער של היטלר.

● אנשים שתפסו משרות רמות ביחידות הנאציות השונות (לרוב ביחידות עורף), אינם יכולים להשלים עם כך שכיום הם לא יוצלחים, בשולי החברה, הזוכים לבוז ה־בריות. הם ממורמרים במיוחד על פקידים נאציים שהצליחו להסתדר, משרתים עתה את האדונים החדשים כפי ששירתו בשעתם את האדונים החומים, הפכו שרים, מנהלי משרדים ואף אנשי־עסקים מצליחים. אלה, על־אף עברם, רחוקים מכל ניאורנאציזם.

● נאצים לשעבר ממורמרים על גיירת החיים הפוליטיים בפניהם. בולטים ביניהם אנשי ה־ס.ס. הקרבי, יחידה צבאית שהצטיינה בחזית, אך השלטונות מתיחסים אליה כאל שאר חלקי ה־ס.ס. המתועב. בעל־החסות של אלה הוא הגנרל „אבא“ ראמקה, גיבור ח־טיבות הצנחנים. אפשר היה להתייחס בזלזול לקומץ מור־מר זה, אילמלא דוגמה היסטורית: לפני אר־בעים שנה היווה קומץ זעיר דומה מאד, מור־כב מסטיפוסים דומים, את הבסיס ליצירת המפלגה הנאצית. כמו עתה, כן אז, היה קומץ זה מפולג לתריסר ארגוני־גנסי יריבים, רובם מגוחכים, עד שבא איש מוכשר אחד ואיחד אותם לכוח פוליטי.

המפלגה הנאצית נשארה מבוסלת כל עוד שררה בגרמניה גאות כלכלית — כמו ש־מבוסלים עתה הארגונים הניאורנאציים. אולם כאשר בא משבר כלכלי, הפכה התנועה ה־

את בתיהם ורהיטיהם, סבלו חרפת רעב, התענו במחנות שבויים. 12 מיליון גרמנים גורשו או ברחו מן האזורים המזרחיים, נא־לצו להתחיל מחדש במערב־גרמניה. אנשים אלה, כאשר הם מדברים עם יש־ראלי על המלחמה, מביעים את סלידתם מ־מעשי היטלר, מסיימים דרך־קבע באנחה: „כן, גם לנו היה קשה...“

אולם גרמנים אלה אינם אוהבים להיזכר בכלל סבלות המלחמה — לא בסבלם שלהם, ולא בסבל הזולת. העבר נראה להם כדבר רע, שיש לשים קו תחתיו.

הם שנואים את הצבא, מתיחסים אליו בצנינות גמורה. הם שנואים את הפוליטיקה, שלדעתם אשמה בכל. הם בורחים מסיסמאות ומאדיאלים, לעולם חומרי־קיצוני. הם ית־יחסו בזלזול שחה לניאורנאציזם המציירים צלבי־קרב, לאידיאליסטים הנואמים על איר־פה חדשה, ולקומוניסטים ודגליהם האדומים. התגובה של כל השיכבה הזאת, רוב העם, היא הבאת האצבע אל הרקה והציון „פריקט“

★ ★ ★

מי זה היטלר?

הנוער הגרמני, לעומת זאת, אינו זוכר את המלחמה אלא בצורת זכרונותן ילדות מלחים־וחיעות. גרמני שהוא עתה בן־20 נולד בשנה בה פלש היטלר לפולין ופתח במלחמת־העולם. הוא היה בן שש כשנכנעו צבאות הרייך השלישי „בן־אלף־השנים“.

● לא מכבר פירסם עתון קאריקאטורה של ילד המסתכל באדולף היטלר. „מי זה?“ שאל הילד. יש בכך הרבה מן האמת: ה־הורים, שאינם רוצים לזכור את תקופת היטלר, אינם מרבים לספר על כך לילדים. העם יצר לו באופן מלאכותי אבדו־זכרון. נוער זה אינו להוט אחרי הפוליטיקה. מבחינה זו, הוא דומה לנוער בכל ארצות המערב — לנוער האמריקאי, הבריטי, ואף הישראלי. יש בו שיכבה גדולה של גברי־ברים (ה־צני חזקים, בסלאנג הגרמני), ה־הוהים על קטנועים, כשהם לבושים במעילי־עור. זהו יסוד רעשני, הרסני, המתגרה ב־משטרה ונוטה לעבריינות נוסח אמריקה.

יש בו שיכבה גדולה אחרת, שוב כמו באמריקה ובישראל, של עצירים החושבים רק על הקריירה האישית שלהם, על משכורת גדולה ועל משפחה — בורגנים וצירים מילידי. אלה גם אלה אינם נוטים מטבעם לפולי־טיקה. הנוער סקפני כלפי כל האידיאלים. אבות גרמניים, בדיוק כמו אבות אמריקאים וישראלים, מתלוננים על הלא־איכפתיות של ילדיהם, שכל חלומם מכוננת וטיול בחו־ל. לגבי נוער זה, תקופת־היטלר אינה אלא הוכחה לטימטום ההוריים.

אולם עצם היותו מרוחק מן העבר הקרוב, הופך את הנוער הזה חזיר להשפעות ניאור־נאציות. מכיון שאינו יודע מאומה על אדולף היטלר, אפשר לצייר לו את היטלר כגיבור

בית־הכנסת בקלן: אזרחי־העיר לפני הסיסמה „יהודים החוצה!“

בחוק בכית-משפט

שניאר זלמן חשין לא היה רק שופט ליון שהתמחה בסעיפים היבשים של החוק, אך גם סמך ההתנצחויות של הפרקליטים, שהתכחו על כל סעיף בחוק, ראה הצבר הירושלמי גם את הצד האנושי של בעלי הדין, כבר את טיעונם הבליתימקצועי בבית-המשפט, כשמת השבוע בגיל 56, השאיר אחריו שנין, פרט אלפי פסקי-דין מנומקים, גם פר על ההתי יהודי של אותם משפטים: חוק דומע בבית-הדין.

אבא רוצה עזרה מזירה. כתב חשין, וזאתמנה לשופט-שלום כבר בשנת 1937, ל החוק המנדטורי, לפיו יכול היה כל אשם להעדיף שופט בריטי על יהודי:

מובאת אשה זקנה לדין. אני שואל אותה נוסח המקובל: "איפה את רוצה להישפט? יאן או אצל שופט בריטי?" והיא עונה ב"יין ובתמימות: "אני יודעת? ומה דעתך תה על זה?"

אשה אחרת, גם היא על אותה שאלה: "אני יודעת? במקום הוול ביותר!" ותשובת-שיא של יהודי אחד לאותה שאלה: "מה? שם אצל הבריטי יש חוק אחר?" או: "כלום משפטי חמור כל כך שהוא מצריך וי דוקא?"

חוק אחר שהעלה חיוכים על פניו של שופט חשין, שסיים את לימודיו בניו-יורק, יבל שם את התואר ד"ר, לא לפני שבמרודם לכן בית מדרש למורים בירושלים, יה זה שקבע כי אם נאשם מודה באשמה נחשבת קלה, הוא אינו צריך לבוא להעיד. ספיק שישלה לבית-הדין מכתב לפיו הוא מודה באשמה.

כמה יהודים, שלא הסתפקו בהודאה, נימקו חזוע אינם יכולים להופיע למשפט, העלו יוח רעננה על פניהם העייפות של עובדי בית-המשפט. מצטט חשין את מכתביהם:

"לדאבון לבי ואל אוכל לבוא היום אל בית-הדין, סיפיה אשה אחת, שנאשמה על העמדת ארגו ברחוב בפתח חנותה. כי זה הרב יוס'טוב והמידיון ביום זה יותר משבכל יום אחר, ואין לי את מל לעזוב. למרות שהודתה, לא יכלה להתגבר על היתויה להצדיק את עצמה: העמדת ארגו על יד החנות שלי, אך זה היה לרגעים אחדים ושום אטון לא קרה."

מקרה אחר של השופט, שעסק גם בעניני ננועה: בשעה שהשמש קרא את שמו של נהגה הנאשם במסדרוני בית-המשפט, נראה ללד כבן עשר מפנה לעצמו דרך במרפקי דיו בין המוני הנהגים שהצטופפו אותו וקוק, וכשהגיע לדוכן-המשפט הושיט ל-אופט פיתקה מעוכה ושטריכסוף בן לירה חתה, ואמר בבשימה חטופה: "אבא נסע יוים לעזה ואינו יכול לבוא. הוא שלח פתקה זאת ולירה אחת, וביקש שיתנו לו יודף."

קודם כל בדי האשה. מה היה קורה ויליו הבינו הנאשמים את כל המונחים הישפטיים שהם משתמשים בהם? הם היו ווסכים את זמנו של בית-המשפט וגוולים למנו הרבה הומור. כתב השופט האלגנטי, ששימש גם מרצה בבית הספר למשפט ו-לכללה בתל-אביב, על נרקומן צעיר, שגולל את פרשת חייו לפני בית-הדין, ביקש בסיים בריו הארוכים: "אני רוצה יחס מיוחד, אשית — שלא יתנו לאשתי לגשת אלי. נגית — שיטילו עלי עבודה קשה כל היום. שלישית — שישגיחו עלי בשבע עיניים ולא יתנו לי להיות לבדי אף רגע אחד. ורביעית — שיחפשו תמיד בבגדי כדי לראות אם לא הברחתי סמים משרים."

אחד הדברים בהם נוכח חשין בעבודתו וארוכה — שהיהודים מתמקמים מלעדי ומשפט דיבה או בדיון פלילי-פרטי. סיפר חשין:

פעם נדרש יהודי זקן להעיד במשפט פלילי-פרטי, ומרגע עלתו לדוכן-העדים ני-ר היה שלבו מלא חשדות. גם אחרי שי-עיד לטובת המתלונן מה שהעיד לא נרגע, הוא נחקר על ידי הפרקליט.

"האם שמך יושע בן לוי?"
"נני ואם ע יושע בן-לוי מה בכך?"
"האם אתה ביר את הנאשם במשפט זה?"
"ומה אם י מכיר אותו?"
"האם הי לך עסקים אתו?"
"נני ומה אם היו לי?"

אחד הדברים בהם נוכח חשין בעבודתו וארוכה — שהיהודים מתמקמים מלעדי ומשפט דיבה או בדיון פלילי-פרטי. סיפר חשין:

פעם נדרש יהודי זקן להעיד במשפט פלילי-פרטי, ומרגע עלתו לדוכן-העדים ני-ר היה שלבו מלא חשדות. גם אחרי שי-עיד לטובת המתלונן מה שהעיד לא נרגע, הוא נחקר על ידי הפרקליט.

"האם שמך יושע בן לוי?"
"נני ואם ע יושע בן-לוי מה בכך?"
"האם אתה ביר את הנאשם במשפט זה?"
"ומה אם י מכיר אותו?"
"האם הי לך עסקים אתו?"
"נני ומה אם היו לי?"

אחד הדברים בהם נוכח חשין בעבודתו וארוכה — שהיהודים מתמקמים מלעדי ומשפט דיבה או בדיון פלילי-פרטי. סיפר חשין:

פעם נדרש יהודי זקן להעיד במשפט פלילי-פרטי, ומרגע עלתו לדוכן-העדים ני-ר היה שלבו מלא חשדות. גם אחרי שי-עיד לטובת המתלונן מה שהעיד לא נרגע, הוא נחקר על ידי הפרקליט.

"האם שמך יושע בן לוי?"
"נני ואם ע יושע בן-לוי מה בכך?"
"האם אתה ביר את הנאשם במשפט זה?"
"ומה אם י מכיר אותו?"
"האם הי לך עסקים אתו?"
"נני ומה אם היו לי?"

אחד הדברים בהם נוכח חשין בעבודתו וארוכה — שהיהודים מתמקמים מלעדי ומשפט דיבה או בדיון פלילי-פרטי. סיפר חשין:

פעם נדרש יהודי זקן להעיד במשפט פלילי-פרטי, ומרגע עלתו לדוכן-העדים ני-ר היה שלבו מלא חשדות. גם אחרי שי-עיד לטובת המתלונן מה שהעיד לא נרגע, הוא נחקר על ידי הפרקליט.

"האם שמך יושע בן לוי?"
"נני ואם ע יושע בן-לוי מה בכך?"
"האם אתה ביר את הנאשם במשפט זה?"
"ומה אם י מכיר אותו?"
"האם הי לך עסקים אתו?"
"נני ומה אם היו לי?"

הם החליטו ל
אמב

כעדים באו מצד החתן חיים בן-אמוץ ומצד הכלה זאב יוסיפו ביץ) ובנימין גלאי. מצד אלוהים מללו הגדול מירושלים. הרב מנ לדעת מה מקצועו של איציה-ראש הליגה למלחמה בכפיה דתיר איציה. "מה?" שאל הרב בחרדה. יושב ראש הליגה לכדורגל. "א, הרב בספקנות. אבל אנחנו לא בשבת." הרגיע אותו איציה. כל סקס, רצה הרב גם תשלום. "תב כלה בעצמך," אמר לו איציה, "הכסף?"

לחגיגת החתונה שנערכה באותו עין-הוד בא כל מי שהוא מי בשדו והתרבות כולל קצונה גבוהה ל אבל כל מי שהיה גבוה בדרגה לא לבש דרגות, משום שהחלט

החתן והכלה

הציירת אביבה מרגלית מסתערת לנשיקה אל חתנה, מוכתר כפר האמנים עין-הוד. איציה ממבוש בנשף האצילי רוב המשתתפים אשר נערך לכבוד הזוג. המבול הכבד שירד על הכפר, לא הפריע לחוגים.

"אין כמוני ולא יכול להיות כמוני," העיר פעם איציה ממבוש, מוכתר כפר האמנים עין-הוד על עצמו, "אחרי שאלוהים ברא אותי וראה מה קרה, אלוהים שבר את השטן!" יש אולי שנתונים שהשם איציה ממבוש לא אומר להם דבר. אבל לגבי שכבה רצינית של אנשי המוזה הרוחו בישראל, איציה אינו רק מוסר לאומי חשוב, אלא פיגורה בינלאומית. למענו הם מוכנים לעשות הכל. אפילו לנסוע מכל קצות הארץ במבול הי שוטף של יום השישי האחרון, כשהחול לא העז להוציא את פרצופו לרחוב, עד לעין-הוד ולחוגג את חתונתו.

החתונה היתה רק תירוץ מתאים למלא חלל חסר בחיי החברה הישראלית — נשף אצילים על כל פרטיו ודקדוקיו. האביזרים לא חסרו. צילינדרים אפשר לשאול תמורת חמש ל"י לערב. פרקים וסמוקינגים אפשר לקנות בתריסרים בשוק הפישפשים ביפו. הרוכל רוצה בעדם 18 ל"י. מציעים שלוש ואחרי שעה של ויכוח אפשר להתפשר על שבע. עכשיו חסרה רק הסיבה והמקום. אבל גם זה נמצא לבסוף.

יום אחד בא הצמד חפר-בן-אמוץ לעין-הוד והילד איננו. איציה ממבוש נעלם. אולי נסע לכפר-סבא אל משפחתו, אולי לבית השיטה אל קרוביו. אין איש יודע. מטלפנים לקול-ישראל ומבקשים לדקלם הודעה דחופה: "לאיציה ממבוש באשר אתה שם. חזור

ידי רובינא

איציה ממבוש נישא

בארון פון יוסקוביץ

זאב יוסקוביץ, אחד הבוידים שהפרק והצילינדר שלבשו שנפרד ממנו, ונשא לו אשה. היה שלו באמת, יוצא במחול לכבוד בן-זוגו

לידי רובינא

אילנה רובינא, חבוקה בורועותי ש שלמה שבא, משמשת רקע לאיצ הצהול. משמאל, נראה גם במאי

ש - למיבוש!

ביץ' למיאה הנוג: "אם זכינו לכך יש להא' מין שיכזא היום וגם בן-גוריון וטבנקין ישלימו וגם מר אילין ומר רנו יעשו שלום!"

מרצע זה התחיל להיות שמח. עמיקם גורביץ' נטל את המיקרופון בידיו ולקצב "ההיה כורה ברחה / מן הכפר היא נעלמה / חיפשו ולא מצאו / השדים אותה לקחו!" התחיל הרונדו הגדול, כשהוא מלווה קריאות ביניים במקרופון.

"מה זה, לא הייתם אף פעם בחתונה?!" גער ממבוש בקהל הצוהל.

"חתן, לא להיות שיכור!" שיסע אותו דן בן-אמוץ.

"אני מבקש לכתוב בעתונות," הודיע ממ' בוש. "אני אמנם לא יפה אבל לדן יש כסף!"

"תראו אותי," קפץ גם שאול ביכר כשהוא

את שאול ביכר ושאף אחד לא היה גבוה ממנו בדרגה בערב זה. המזל היה שירד הגשם, וחצי הסנובה של חיפה שהתכוונה לבא גם כן, לא היתה מוכנה להירטב. זה מנע את התענוג הגדול ביותר של הערב מחיים חפר שעשה כבר חזרות להגיד לכל מיני נפוחים: "אדוני, תלך הביתה!"

200 האורחים שמילאו את האולם וייצגו את חיי הרוח של ישראל, שתו ארגו של קוניאק וארגו של יין אדום שתרם אפרים אילין, בעל חברת קיזור פרייזר ועוד כמה בקבוקים של עראק וסודה. הם אכלו עשרה קילו מלפפונים המוצצים, שני קילו זיתים, שני קילו גבינה מלוחה, שלושה כזי חלב מלאים בורשט רוסי עם נתחי בשר, גם הם תרומת אילין שבישל אותם בעצמו ובתל' בושט טבח חילק את הבורשט במז' ידיו; שני סירים גדולים של מרק גולש ו-300

האב והבו

למרות שאי'צה ממבוש החתן (משמאל) יכול היה להיות אביו של חיים חפר מבחינת הגיל, היה חפר האב בחתונה, הוא היה גם זה אשר יזם ואי'דגן את הטקס והחגיגה, אשר נמשכה עד אור הבוקר.

מותח את חליפת הערב שלו - "עני, אבל אציל!" "החתונה הולכת להתפורר!" צעק לפתע גם יוסקוביץ' למיקרופון בקול צרור. "הם יתגרשו עוד הלילה! העסק לא יתפוס אם לא יחזור לי הצלינדר שלי שנגנב ממני. אם לא יותן לי היא לא תתן לו."

"להפסיק עם הרקודים הפורנוגרפיים!" התערב גם אפרים אילין שליווה את גורביץ' בניגונה על אקורדיון, "ותלכו לאכול את הבורשט שלנו!"

המזכה שלחה ברכה

כולם נישקו את כולם. משה שמיר התחרה ברקוד באלט בגרטרוד קראוס. וניסים אלוני התחרה בהשתכרות עם בנימין גלאי. הבמאי פרידלנד והמשורר אורלנד סק' רו בעיניים בוחנות את החתיכות. אילין חילק את הבורשט וסורמללו הגדול סיפר מעשיות מצחיקות. ואי'צה ממבוש - האיש שפסק את אחד מפסקי השנה כשדחפו אותו בערב פורים בנושף של עין הוד: "כאן לא ישתולל הצדק! כאן תהיה פרוטק' ציה!" - פסק כסוף נוסף כשראה את אחד האורחים מקלף נתח דג מלוח מעל עצמותיו: "בחיי, לדג יש הנאה ממך!"

אחמד, הדרוזי הצעיר העובד בעין-הוד, השתכר בפעם הראשונה בחייו ומשך תשרי מת לב כללית. הוא השתרע על הבמה ומי' שהו הניח את ראשו בתוך צלחת. מדי כמה רגעים היה מקבל התקפת אמוק ורץ

כתביים - ואצולת עין-הוד מוחאת כפיים

נקניקיות תרומת חצקל איש-כסית שישב בעצמו מהצד ואכל את כל השעועועות ש' במרק; 200 חתיכות המבורג מתרומתו של אייבי נתן, בעל קליפורניה, שהריץ אותם במונית מיוחזת בחצות כחל-אביב; ועוד כמה מתוך 300 הסטיקים שהביא, צלה במקום, ומכר בלירה הסטיק סולימאן הגדול.

"חתן, לא להיות שיכור!"

לא הכל דפק לפי התכנית. כך למשל רצו להביא אי'צה, שהתחיל לעסוק לאחרונה בקרמיקה, תנור גדול לאפיית קר' מיקה. למה דחקא תנור לקרמיקה? כדי שי' יהיה מקום לרשום את כל שמות התורמים. אבל הכסף הספיק בקושי לקנות תנור פייר' סיד. התכנון גם למכור חגיגית את ראשו של החתן על צלחת. מרסל ינקו צייר פעם את דמות ראשו של אי'צה על גבי צלחת. הכינו אפילו עגבניה כדי לתחוב לפיו. אבל הרעיון התבטל. אי'צה בעצמו היה צריך לעמוד על גבי הפראק החגיגי שלו סרט אדום עם סיכה עשויה אבנים נוצצות. אבל הוא היה כבר עליו מיין לפני שהחלה ה' מסיבה ובקושי הצליחו להביא אותו בלי הסרט, לחגיגה.

הסנסציה של הערב היתה כשהופיעו יחד שלובי זרוע ניגני יהדות טבריה, רביסון שאול ביכר ומנהל התנ"ך עמיקם גורביץ'. שנה וחצי לא דיברו השניים זה עם זה. אבל לכבוד החתונה השלימו. הכריז יוסקר'

דון דן ודון גלאי

בנימין גלאי ודן דן אמוץ מניחים על המחולות בצלינדרים מושאלים ובפרקים משוק הפישפשים.

הד קיזור-פרטר

כפי שכונה בפי ידידיו אפרים אילין, בעל מפעלי קיזור פרייזר, שבתלבושת טבח חילק בורשט מעשה-ידיו לחוגגים, תרם גם משקאות.

הוא שוחרר במהירות מזוכך העדים.
כודם רמאים. תקרית אחת של חשין, גם כן על יהודי זקן שסירב להישבע. "עוד לא הייתי אף פעם בבית-משפט. אני אדם ישר", טען היהודי. חשין הסביר לו כי לכאן באים גם אנשים הגונים, אך הוא חיך באירוניה וגיבך היה כי לא שוכנע מדבריו: "הרי כאן חבר רמאים גדול."
 עוד מקרה שהעלה חיוך על פניו המרצינים של חשין, עליו שמע מפי ידידו. בירוקים חקר פרקליט ספרדי זקן מבוגר עתו, שהיה מכיריו:
 "מה שמך?" שאל עורך-הדין.
 "אלוהים, נסים אינך מכיריני?" השיב הזקן.
 "עליך להשיב על שאלותי. היכן אתה גר?"
 "אלוהים, נסים מה קרה לך? שכחת פתאום היכן אני גר? האם לא לקחת אותי בבוקר מביתי לבית-הדין?"
 "עליך להשיב לשאלותי", מתנכר אליו עורך-הדין. "איה אתה גר?"
 "גרים בשכונה אחת, בבית אחד. אני למטה ואתה למעלה, רק עושה את עצמך שלא יודע, אבל יודע."
הכסף יורד. עיקר ההומור מתגלה ב-משפטים קלים, בהם מופיעים שני הצדדים ללא פרקליטים. אחד מהם, בו העידה התרבעת נגד בעל ביתה, שחקר אותה:
 "הוא קרא לי משוגעת."
 "זה נכון, אך האם לא קרה הדבר לאחר שאת זרקת מטאטא בפני?"
 "אה, זה נכון, אך למה עשיתי זאת? האם

בנק לאומי לישראל, עורך-דין ניסים קורדובה, ביטל אפשרות זאת: "כתיבת מכתבים על שם רות אינה בגדר טשטוש או קריעה."

מזון קרטל על קרן הצבי

"כשמכורים גרבי ניילון בשוק הכרמל, יש בהן כנראה ליקוי מבית החרושת. במקרה זה מי שרוצה קונה. אבל מיצרכיאוכל מוכנים לאכילה אסור למכור ברחוב ובלי רשיון". סיבה זו, שהושמעה השבוע על-ידי סגן הרופא הוטרינרי העירוני ד"ר קלמן, הביאה להסתערות רבתי של פקחי העירייה על זכונים בשוק הכרמל. במקום גרבי ניילון נמכרו בדוכנים אלה נקניקים במחיר מוזל. בסיום המבצע הצליחו הפקחים לחסל שלושה דוכנים שמראיהם החיצוני והתוצרת שמכרו עשו רושם הגייני ביותר. היו אלה הדוכנים שהוצבו יום קודם על ידי אליעזר בר-צבי, בעל בית החרושת לנקניק בר-צבי. שלושת המוכרים הועלו למכונות הפקחים, הנקניקים העטופים פלסטיק שקוף החרמים. **הסימה בדרך לצרכן.** הקרב על הנקי החל ביום בו החליט בעל בר-צבי, ל"הוילן" את חמוריו שלמך. הוא נוכח שיש ביכולתו למכור נקניקים שלמים במחיר וול יותר תוך הגברת התפוקה. כסוגים אחדים של התוצרת ירדו המחירים כמעט לחצי. נראה היה שהקלה יעוט על המציאה, יגביר את הקנייה, והחשבון יאוזן.

המיסמכים והעדויות המלאות המטילות

של מיי היי

אבל היא טענה שהיא רוצה לעזוב אותי. ביום המקרה היא קללה את בעלה, ועל רקע זה יש לראות את אשר קרה. האשה טענה: הילדים אינם שלך. הנאשם הוא עיראקי מעדות המזרח. הוא היה גם שתוי, אפשר להבין את מצב רוחו. הוא עצור 37 יום ולא מצא ערב, למרות שהיתה החלטה לשחררו בערבות של אלף ל"י. הוא איבד את עבודתו. אני מבקש רחמים."

להתגרש - עם סקנדלים

לפני שהוציא את גורדינו קרא שופט עמנואל סלונים את הודאתו של אליהו צבי במשטרה. ההודאה נגבתה מיד אחרי שנעצר, והוגשה עתה לבית-המשפט. העיד אז אליהו צבי: "הבינותי את האשמה בה מאשימים אותי ואת האזורה וברצוני למסור הכל איך זה היה."

"לפני שלוש שנים בערך, בשנת 1950, התחתנתי עם אשתי בקיבוץ עין-החרוד. הכרתי את אשתי במחנה שער-העליה יומיים בטרם נכנסנו לקיבוץ. לאחר היותנו חודש ימים בקיבוץ התחתנו. לאשתי היה כסף בסכום של 150 ל"י, ואחרי שלושה חדשים שהיינו בקיבוץ, כשאשתי היתה כבר בהריון, יצאנו מהקיבוץ. לקחנו צריף בחוף שמן, ברחוב חירם 43, הצריף שבו אנו גרים כיום. אני עבדתי בכל מיני עבודות מטעם לשכת-העבודה. אשתי היתה עצבנית ותמיד הביאה לידי מריבות. אני קניתי הכל בשביל להכין אוכל, והיא לא רצתה לבשל. אמרה: פה בארץ הבחור צריך לעבוד כמו אשה. בחודש השביעי 1951 נולד לנו בן. וגם לאחר שהבן נולד הביאה אשתי למריבות ביני לביני."

"בחודש הרביעי 1952, אשתי נכנסה בהריון עם הילד השני. באותו הזמן הכרנו בחור אחד ששמו משה מנסור. הוא עובד ברכבת. והוא, משה מנסור, אמר לאשתי שתעזוב אותי והוא יתחנן איתה. באותו הזמן אני ביקרתי את האבא של אשתי, שגר במחנה העולים בפרדס-חנה. בשעות הערב באתי הביתה. הצריף היה סגור מבפנים, וראיתי שהמנורה דולקת. דרך החלון ראיתי את אשתי ואת משה מנסור מתנשקים. אז התרגזתי, לפקתי בדלת ועם דחיפה פתחתי אותה ונכנסתי הביתה. באותו הרגע הקמתי צעקות. התאספו שכני הבית ואשתי אמרה שהוא, משה מנסור, בא עמה במגע מיני שלא מרצונה."

"טלפנתי למשטרה ומשה מנסור ברח לפני המשטרה באה. המשטרה אסרה אותו והוא הכחיש שבא במגע מיני עם אשתי שלא בהסכמתה. הוא אמר שהיא עשתה זאת מרצונה הטוב. אז הקצין השפיע עלי שאשלים עם אשתי. אני שמעתי בקול הקצין וחזרתי אל אשתי."

"אחרי יום זרקתי את אשתי מהבית, היות ואמרה שלא רוצה אותי ורוצה להתחתן עם משה מנסור. אשתי עזבה את בית והלכה לביתו של משה מנסור ונשארה אצלו שבוע ימים. פניתי לרבותנות ולעזרה סוציאלית ובקשתי גט מאשתי, ואחרי זה אשתי ביקשה ממני סליחה והחזרתי אותה הביתה. כעבור חודש נולד לנו הבן השני. חיינו ביחד אבל שוב במריבות, ובמשך כל הזמן סבלתי מאשתי. אשתי שוב נכנסה להריון. חשבתי שאם יהיו לנו שלושה ילדים היא תהיה עסוקה איתם. לפני ששה חודשים נולד לנו הבן השלישי. אבל היחסים בינינו נהיו יותר גרועים. לפני חודש אשתי פנתה אלי שוב שולך לרבותנות והיא רוצה להתגרש ממני. הלכנו ביחד לרבותנות בהסכמת ההתגרש. וכשחזרנו מהרבותנות אשתי התחילה לשבור את הרהיטים וגם קרעה את כל בגדיה שלי."

"לפני שבוע בערך פניתי לעזרה סוציאלית והם השפיעו עלי שאשלים עם אשתי. אני הסכמתי אבל אשתי לא הסכימה לכך. בעזרה סוציאלית אמרו לאשתי שאם היא רוצה להתגרש אפשר להתגרש בשקט ולא בסקנה דלים. אבל אשתי לא שמעה לי ושוב עשתה מה שרצתה לעשות."

עם מספרים, דקירה בחזה

א. תמוז, המשיך אליהו צבי בעדותו במשטרה, "אבא של אשתי היה אצלנו

תרגולת הרוגרת על ביציה מוכנה להתנפל על כל מי שמתקרב אליה, או איך אבא יכול להרוגו כמו ידיו את הילדים שלה, זאת לא נוכל להבין לעולם". אמר השבוע אחד מארבעת אחיה של סלימה צבי, שנרצחה לפני שבוע עם ילדיה על ידי בעלה. הוא ישב שבוע יחד עם כל שאר בני המשפחה בצריף מספר 635 במעברת עמישב, ליד פתח-תקוה, ביכנה יחד עםם את אחיותו.

משפחתה של סלימה לא היתה היחידה ששאלה השבוע שאלה זו. הלהבות בבית משפחת צבי ועכו. החקירות הפתולוגיות גילו כי האם נרצחה כשלושה ימים לפני שהתגלה מעשה הרצח, והילדים יומיים אחריה. גופות ארבעת בני-משפחת צבי הורו לקבורה בחשאי, בנוכחות בני-משפחה באשמים, יום לפני שהעותרות הודיעו כי ההליך ויה עומדת להיערך. אולם השאלות שהתבקשו ממעשה-הרצח מחריד זה הוסיפו להטריד רבים.

כיצד מסוגל היה האב לרצוח את ילדיו כמו ידיו? מדוע לא נמנע מעשה הרצח, למרות שאפשר היה לחוות מראש, על סמך היחסים המשפחתיים במשפחת צבי, כי הוא עומד להתחולל?

מה היתה הסיבה האחרונה שהביאה את אליהו צבי לביצוע המעשה הנורא? שאלות אלה נשארו ללא פתרון. המשטרה לא מסרה את מסקנותיה. העותרות עברה על הפסוק המועז לסדר-היום. אולם התשובות לשאלות אלה היו קיימות. הן נמצאו במסמכים רשמיים ובעדויותיהם של אנשים חיים. בשחזור מלא של אלה ניתן היה לקבל תמונה ברורה על הרקע והמניע לרצח המשפחה שהסעיר את הארץ.

הסניגור ביקש רחמים

המסמך העיקרי נמצא בתיק בית משפט השלום בחיפה מס' 309/53. היה זה תיק פלילי שהאשים את אליהו צבי לפני שש שנים, בניסיון לרצח אשתו. בתשיעי ל-דצמבר 1953, הובא אליהו צבי בפני שופט השלום הראשי בחיפה, עמנואל סלונים, והואשם בניסיון לרצח בניגוד לסעיף 222(4) מפקודת החוק הפלילי. "הנאשם הגיל", במאריך 9.11.53 בחיפה, ניסה באופן בלתי חוקי לגרום למיתתה של אשתו סלימה" נאמר בגליון-האישום.

המשפט נדחה. כעבור שבוע ימים הופיע בפני השופט מפקח המשטרה אנג'לנדר וטען: "קיבלתי הוראה לבקש תיקון לסעיף האשמה, ולהחליפה לסעיף 241(4) של החוק הפלילי, והיינו כי בתאריך הנזכר חיבל הנאשם שלא כחוק באשתו, בכך שדקר אותה במספרים."

המשפט היה קצר בתכלית. אחרי שהשופט נענה לבקשת-התביעה החליף את סעיף ה"אשמה", ונשאל אליהו צבי אם הוא מודה או כופר באשמה. הוא ענה: "אני מודה!" קבע השופט בהחלטות: "אני מקבל את הודאתו של הנאשם ומוצא אותו אשם באשמה ה" מיוחסת לו."

ביאכה התביעה לא האריך אף הוא דיבורים: "מסיבות המקרה הן חמורות ביותר. הנפגעת היא אשתו של הנאשם. היחסים בין השניים לא היו תקינים במשך זמן ממושך. לפני המקרה פנה הנאשם אל אשתו, ומיד אחרי שבא עמה ביחסים-מיניים דקר אותה שלוש פעמים במספרים. היא שכבה שבוע בבית-חולים ונוקקה לטיפול במשך שלושה שבועות."

סניגורו של אליהו צבי, עורך-דין לבהר, ביקש רחמים על שולחו: "זהו מקרה מעצيب מאוד. לנאשם אין הרשעות קודמות. הוא עובד כפועל והיה מסור לביתו ולמשפחתו. לפני שנתיים וחצי, כאשר חזר לפתע לביתו, מצא את אשתו בנורעות גבר. זה הפנה בתלונה למשטרה שפעצה את האבד. הנאשם רצה להתגרש מאשתו, אבל היא טענה ש"גלגלה בכב על ידי האיש. בהשתדלות קרו" בים הוא חזר אליה. האשה לא מילאה את חובותיה. לא הכינה אוכל ולא טיפלה בילדים כראוי. הקטנות והמריבות היו רבות במשפחה. ביום המקרה ניסה הנאשם לשכנע את אשתו לעזוב את העיר ולחזור לקיבוץ. הוא ניסה לשכנעה שתחזור לדרך הטובה,

שטר החזמנה לנעורות דרושות: 'המון בחורות נחמדות

אולם הנקניקים הוולים נעצרו בדרך מבית החרושת אל הצרכן. החנונים הודיעו כי לא ימכרו את התוצרת הזולה בגלל הרוח הזעום המופק ממנה. אליעזר בר-צבי לא התייאש. הוא התקשר עם צרכניות וועדי עובדים, שיווק להם כמויות גדולות מוצריו. **אל תשלם יותר.** היחידים שלא היו מרוצים היו בתי החרושת המתחרים שנפגעו מהתוצרת הזולה. הם ניסו את השיטה ה"בדוקה": קרטל. בר-צבי הומון אף הוא. מחירי המתחרים הוולו, הוא יקר מעט את מחירי תוך שבועיים נוכח בר-צבי כי נפל בפה. הדיקה הייצור של 50 פועליו ירד ב-60 אחוז. הוא ביטל את הקרטל, התיר את הסכמי מתחריו על קרן הצבי. המתחרים נערכו עתה למלחמת חרמה. בר-צבי גילה כי בשני השחקים, כרמל ועליה, לא מוכרים את תוצרתו. בעלי בתי החרושת האחרים איימו כי יחרימו את הנחמהים שימכרו את התוצרת הזולה. בר-צבי בנה חמישה דוכנים מיוחדים, בצבע אותם בלבן, שלא אותם לשני השחקים עם רוכלים לבושי-סינורים לבנים. התוצרת היתה עטופה בשקיות פלסטיות שקופות.

המכירה הגדולה ארכה זמן קצר מאוד. מיד בשעות הבוקר הופיעה קבוצה של פקחי ה"עירייה, עצרה את שלושת הרוכלים בשוק ה"כרמל, החרימה את תוצרתם. את רוכלי השוק העליה לא היה צורך לעצור. כששמעו מה קרה לחבריהם נמלטו על נפשם, השאירו את הסחורה מופקרת. על הארץ נשארו מרסלים רק השלטים אל תשלם יותר.

עוד סיבוב אחד. בעוד שתיקים עיי רוננים מובאים לדיון חדשים ארוכים אחרי רישום התלונה על ידי הפקח, הובאו שלושת הרוכלים כבר למחזרת אל בית המשפט, הוצעו שש קשות: שבועיים מאסר על תנאי לשנה מצוידים בהעתקים של פסק-הדין יצאו פקחי העירייה לשתיקים, והזיכור את מוכרי תוצרת בר-צבי לבל ימשיכו במכירה. אולם הקרב לא הסתיים. הבטיח השבוע אליעזר בר-צבי. "זה היה רק סיבוב נוסף. יהיו עוד הרבה סיבובים עד שאצליח למכור את תוצרתי במחירים שאני ארצה."

לא מפני שהתפרצת אל דירתי ואיימת לש" בור את העציצים שלי?"
 "אה, עציצים עציצים. ביום ובלילה. קצתי בחיי מפני העציצים שלך. כשהעמדת אותם בחצר הסמלת את דרך הניסיה והם שימשו מקור לכנות נפשות."

הלא משום כך העמדתי את העציצים על המרפסת ולא בחצר. ולמה אתה מתאונן?"
 "אני מתאונן? הלא את סחבת אותי הנה?"
 בזה מסיימת המערכה, והמסך ירד.
קריאה ליד הקבר. בציאתו בקש חשין שלא ישאו הספרים אחרי מיתתו. בשיחה פרטית, חצי שנה לפני מותו, הסביר בקשה זו:
 "אעדיף שיקראו ליד הארון פרק מספרי."

נוער זכתיים לרות'

המודעה היתה רגילה: "קבוצת שלהבת קן בורוכוב (הנוער העובד והלומד) מחפשת המון בנות נחמדות. בשביל היום נחמד. הגיל לא חשוב. מה שלא היה רגיל במור" דעה: הנייר עליו התפרסמה — שטר ישן של בנק ישראל בערך ל"י אחת מס. 309245 ע. מפרסמיה הסתייגו מאד כשנכנס כתב הע"ן לס ה"צריף המקושט, חיפש אחר ה"מפרסם. זה רק לאחר מאמצים רבים, כשהוא נעזר במדריכי שלוש הקבוצות הבוגרות בסניף, שמע מאחד הנערים את הסיפור הבא: "היינו במחנה עבודה. לא היו לנו בנות. אז לקחנו מכל אחד לירה וכתבנו שאנחנו מ"חפשים בנות. היו אולי 50 לירות כאלה. זאת הראשונה שחזרה אלינו."

מדריכת הקבוצה, צעירה שחרחרת בשם מרים, מיהרה להסוות. "לא ידענו שאסור לכתוב על לירה", הסבירה. ניכר היה שהיא חוששת ממני הסמכות חוקית.
 לא היה לה מה לחשוש. סעיף 353 בחוק הפלילי קובע אמנם כי כל המטשטש או קורע בודון שטרי כסף ישראליים צפוי לש" לשיה חודשי מאסר או קנס של 500 ל"י, או שניהם כאחד. אולם היועץ המשפטי של

הילדים?

על כך אסתר מישקובסקי, מנהלת המוסד אחיעור שנועד להצלת ילדים מחיק המיסיון, היא שלחה מכתב לאלהיה, ביקשה שיביא אליה את שלושת בניו. הוא בא. הילדים היו בעלי חינוניות מעוררת סלידה. בגדיהם היו קרועים, מלוכלכים וסרחו נדף מהם. צבי השאיר את הילדים במוסד, התבקש לשלם עבורם דמי החוקה בשיעור של 50 ל"י לחודש. הוא הבטיח כי ידאג לתשלום. אולם תמיד בהגיע מועד התשלום היה מופיע, זורק לכל היותר עשר ל"י ומסביר כי אינו יכול לשלם בכל מיני תירוצים. סלימה לא ידעה תחילה מה גורל הילדים, חששה להם. ביחוד דאגה להרצל, הבן האמצעי ש" היה מופרע בשכלו. אליהו חשד בו תמיד שהוא אינו בנו, היה מכה אותו מכות רצח ופעם אף תפסה אותו סלימה עם הרצל במשכביו. היא חששה שהוא עלול לנקום בילד, הסכימה להינשא לו מחדש.

כשנודע להנהלת המוסד כי שני ההורים נישאו מחדש, עובדים ומרויחים יפה, ואף נכנסו לדירה חדשה בשכונת חליסה, ביקשו מהם לקחת את הילדים חזרה. "לא בא בחשבון!" צעק אז אליהו. "אנחנו במצב קשה, ואין ביכולתנו לכלכל את הילדים". אסתר מישקובסקי נכנעה הפעם.

נזכרת מנהלת המוסד: "אליהו היה פיקח מאוד וערום. תמיד ידע להציג הצגות ש" שיכנעו. גם אשתו עזרה לו בזה. היא היתה יפהפיה. הופעתה היתה נעימה ומעוררת אמון. גם היא דחתה את הילדים. נראה היה כי הסתדרה יותר טוב עם בעלה בלעדיהם."

אולם כעבור חודשים מספר, כאשר נודע להנהלת המוסד כי סלימה ואליהו רכשו פריג'יור וגו וקנו רהיטים, שוב דרשו מהם לקבל את הילדים חזרה. הם סירבו בתוקף. כשהיו רואים את הילדים באים נעלו את עצמם בדירה וסרבו לפתוח. הנהלת המוסד דרשה את התערבות המשטרה. סיפרה אסתר מישקובסקי: "אליהו גירש את השוטרים עם הילדים ביחד תוך בעיטות מספר בהרצל". רק בסוף שנת 1958 הסכימו סלימה ואליהו לקבל את ילדיהם לביתם.

★ ★ ★

גט לפני המוות

מה קרה כמשך השנה האחרונה? על כך השיבו ארבעת אחיה ואחותה של סלימה. "היא היתה עוזבת אותו לעתים קרובות. היתה בורחת אלינו למעברה ואליהו היה בא אחריה ומשכנע אותה לחזור. הבטיח שהיה בן-אדם ואו היו משלימים ביניהם.

"שלוש ארבע פעמים פנתה סלימה ל" משטרה והתלוננה כי בעלה מאיים עליה ומתנהג אליה באלימות. בכל פעם היו קור" אים אותו למשטרה, מזהירים אותו ושולחים אותו הביתה.

"כשהילדים חזרו הביתה מהמוסד הם היו ילדים קשטים ומחונכים. במוסד הם למדו להתפלל, הקפידו על הברכות וחבשו כוב" עים. זה הרגינו מאוד את אליהו שלא היה דתי, והיכה אותם כדי שלא יעשו זאת. האבא של סלימה, שהיה אצל בערב בו דקר אותה בעלה, קיבל או שוק ומת כעבור זמן קצר. סלימה היתה מתאוננת כל הזמן שבעלה מכריח אותה לחיות חיי-אישיות לא נורמליים, "סיטרא אחרא" היא כינתה זאת. השיא הגיע לפני חודשים מספר כאשר אליהו נעצר באשמת מעשה-סדרום בילד בן 12, בן השכנים. היא שיחררה אותו וערבות אחרי שהטילו עיקול על הפריג'יור וכל הכלים בבית. היא התבישה בזה נורא, סיפ" רה זאת רק לאחד האחים ולאחות. ביקשה מהם לא להזכיר את המקרה. היא התחילה סופית כי כשאלהיו יכנס לבית-הסוהר, אחרי המשפט הזה, היא התגרש ממנו, הפעם סופית."

אחרי מקרה מעשה-הסדרום האחרון, הרגישה סלימה כי הסאה הוגדשה. היא תבעה שוב מבעלה גט, אולם הוא סירב. היא ניסתה להשפיע עליו בצורות שונות, ניסתה לקנטר אותו בטענות כי הילדים אינם שלו. על רקע זה יש אולי להסביר את מעשה האכזריות הנורא בו כילה האב את האם על ילדיה ואת עצמו.

שהוא, בעלה, מכה אותה ועושה לה צרות. והוא רודף אחרי ילדים קטנים והיא בעצמה תפסה אותו פעם אחת עם ילד. וגם ממנה הוא דרש לחיות שלא כדרך הסבכו. ניסיתי להשפיע עליה שתעזוב אותו, אבל לא הבטחתי לה חתונה. לי כבר היה נסיון. היתה לי אשה תימניה שתפסתי אותה עם ערבי אחד, שיש לו אשה וילד וחוף מזה עוד פילגש יהודיה. נתתי לה תיכף הגט שתלך. זה היה בערב פורים. בעלה של סלימה לא היה בבית. תפסנו אותו והבאנו אותו שיכור הביתה. הוא הלך עוד פעם. נשארתי איתה בבית וזה קרה מפני שהיא רצתה בזה ולא אני.

מאז אותו מקרה גמרתי איתה ולא ראיתי אותה יותר במשך שנים. שמעתי שהיא ע" בדת בחנות ועושה ספוגיה אצל אנשים כדי להרויח כסף. לפני ששה שבועות פגשתי אותה. היא סיפרה לי על המכות ועל הכל. לא יכולתי להבין למה לא עזבה אותו. שאלתי אותה אולי זה בגלל שהיא לא יכולה להחליף אותו עם גבר אחר. או היא אמרה לי שכבר חוששים שהם לא באו ביחסים. אמרתי לה למה לא תלכו לעורר-דין והיא אמרה שבעלה לא רוצה, עורר-דין. אילו ידע" תי מה יקרה, הייתי עוזר לה לברוח ממנו". גם תיקי בית-הדין הרבני בחיפה מלאים פרטים על הזוג שהופיע שם פעמים רבות בתביעה לגירושין. ב"1954, כמה חודשים אחרי נסיון הרצח, הופיע הזוג במשרדי בית-הדין הרבני והגיש בקשה לגירושין. העיד אז אליהו: "התחתנו לפני שלוש שנים וכל הזמן יש בינינו סיכסוכים. אין אנו יכולים לחיות יחד. יש לנו שלושה ילדים ובאנו למסקנה שאנו צריכים להתגרש". ה" סיפה סלימה: "הוא מרביץ לי ומענה אותי. אין סיכוי לשלום. אני רוצה בגט". אולם מאחר שבית-הדין ביקש את חתימתה של העובדת הסוציאלית בחוף שמן, נדחה ה" ברור בבקשה.

לביור הבקשה הנ"ל, הובא אליהו צבי במיוחד מבית-הסוהר. כעבור חודשים מספר, כשהשתחרר, בא שוב לבית-המשפט והגיש בקשה לגט: "אי אפשר לחיות יותר בריב. כשיצאתי מבית-הסוהר ראיתי שאשתי מכרה את כל מה שהיה בדירה". אולם בישיבה הבאה של בית-הדין שינה אליהו צבי את דעתו: "לא, אינני רוצה בגט. כשהייתי בבית-הסוהר נכנס לי זכוב בראש ורציתי גט. כעת איני רוצה יותר. אני רוצה שהילדים יסודרו במוסד על חשבוני. לא יסודרו — לא אתן פרוטה הביתה. אבל גט לא אתן. אני אוהב את אשתי."

"אין לי מה לדבר אתו!" אמרה סלימה "הוא כבר ניסה להרוג אותי". ה" החליטו להפדו זמנית כשהילדים ישארו ברשות האם. התיק נסגר. אולם כעבור זמן קצר שבו השניים לחיות ביחד. אחרי חצי שנה שוב הופיעו יחד בבית-הדין ושוב ביקשו גט. אולם לפני שהושג פסק-דין השלימו ביניהם וגם תיק זה נסגר.

לפני כשלוש שנים, בנובמבר 1956, ה" פיעה סלימה צבי לבדה בבית-הדין הרבני והגיש בקשה לגט: "הופענו פעמים רבות בבית-המשפט ותמיד השלמנו בינינו. אך השלום אינו יכול להיות בריקיימא. בעלי מכה אותי בכל פעם. הוא שטוף במעש" זימה ומעש"סדרום ובהתאם לזה דורש מגני לחיות עמו חיי-אישיות בלתי-נורמליים. בגלל מעשה-סדרום בילד קטן הוא כלאו עכשיו בבית-הסוהר, והוא ישתחרר בקרוב". הפעם השיגה סלימה סוף-סוף את הגט המבוקש. כעבור חצי שנה, במאי 1957 נתן אליהו צבי גט לאשתו. הוסכם שהבן הבכור אמנון ישאר אצל האם, ואילו שני האחרים, הרצל ואריה ישארו אצל האב. על אליהו הוטל גם לשלם לסלימה תשלום חד פעמי של 500 ל"י.

שבועיים לאחר קבלת הגט הופיעו סלימה ואליהו צבי בפעם נוספת ברבנות כשביניהם בקשה חדשה — להתחתן. כעבור שבוע נישאו ועברו לגור בדירתם החדשה, דירת הזרעות.

★ ★ ★

משכב-זכר עם הבן

מה גרם לשינוי בדעתה של סלימה? מדוע מיהרה להתחתן מחדש עם אליהו? היו לכך כמה סיבות. אליהו לקח את שלו" שת הילדים ומסר אותם למיסיון. כששמעה

כל משפחת צבי — חודשיים לפני הרצח

תמונה זו שלחה סלימה לאחותה פחות מחודשיים לפני מעשה הרצח, וכתבה: "למשפחת שאבי ואחותי והילדים, תקבלו את תמונת משפחתנו הקטנה וכדרישת שלום ושנה טובה מתוך ליבנו. אחותך ויתר המשפחה."

פעם אחת בחזה. אחרי הדקירה הראשונה אשתי התגוננה וסרטה אותי בפנים ותיכף אחרי זה דקרתי אותה שוב פעמיים.

"אני מצטער על זה שעשיתי, ועשיתי זאת מתוך התרגזות, והייתי גם קצת שיכור וזה הכל מה שיש לי להגיד."

קבע השופט סלונים בגזר דינו: "הנאשם הואשם בתחילה בהאשמה רצינית ביותר. הוא הודה באשמה פחותה לאחר שהסתייע החולף. שמעתי אז כל רקע המקרה ונגולה לפני פרשה של חיי-משפחה עלובים, שהביאו בסופו של דבר את הנאשם בפני כס"השופט. שחק לו מזלו של הנאשם והאשה יצאה מכלל סכנה, אשה שאיתה חי במשך שנים מספר ושהביאה את ילדיו לאור העולם. אם לזקוף לזכותו את כל אותם הנימוקים ש" השמיע הוא עצמו, מגיע לו עונש מתאים. אם אין אני מתעלם מהעובדה שאין הוא בעל השכלה, ושהוא איש עדות המזרת. לאחר ששקלתי בכל מסיבות המקרה, אני דן את הנאשם לתקופת מאסר של ששה חודשים מאז מעצרו."

★ ★ ★

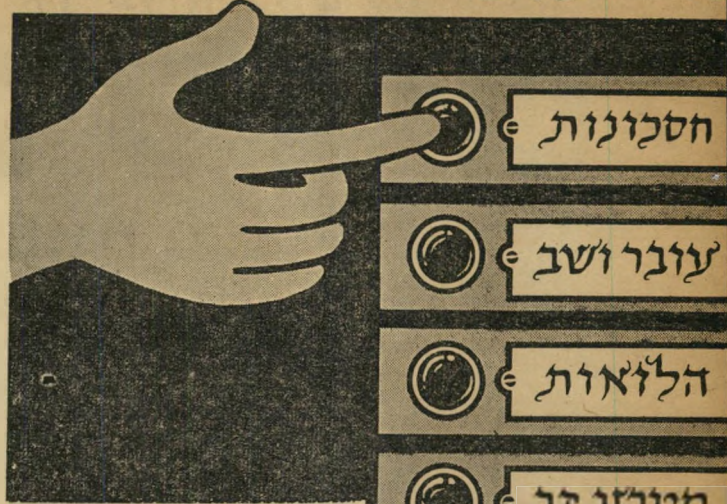
גט משטוף במועש-סדרום

אולם היה גם צד שני למטבע. במשרד תחנת הרכבת המזרחית בחיפה סיפר ה" שבוע משה מנסור לכתב העולם הזה: "סלימה לא היתה מופקרת, לא שמעתי עליה אף פעם שום מילה רעה. היא היתה פשוט מסכנה. אז באותם הימים, הלכנו אותה כמה חברים והיא לקחה אותנו אליה לצריף. ראינו כמה היא חיה. פשוט רבעה ללחם. ארוחת הערב שלה היתה כמה תפוחי אדמה מבר" שלים במים, אפילו לא לחם. היא סיפרה לי

וגם אחיה הגדול, שאול יעקב, שבא אלי בטענות שאני סידרתי שהוא ילך לצבא. שאול עזב אותנו ואבא של אשתי נשאר בבית. ערעב הלכתי לחנות של אייזדור על" ידי, וקניתי שני בקבוקים בירה ובקבוק עראק. נכנסתי לחדרי ושתיתי את החצי מזה. אשתי ואביה היו בחזר השני. שמעתי איך שאשתי מקללת אותי.

"קראתי לאשתי שהיא תשב על ידי והיא נכנסה והתישבה. דיברתי איתה למה שהיא עושה לי סקנדלים. סוף סוף יש לנו שלושה ילדים ולא יפה בסקנדלים. אשתי ענתה שהיא לא רוצה להיות איתי, ושהיא לא אוהבת אותי ושכבה לישון. אני עמדתי ליד החלון והמשכתי לשות את המשקאות. באותו הזמן פתחתי את הארנק של אשתי ומצאתי שם שלוש זריקות. תיכף הבנתי שהזריקות הן שאשתי לא תהיה בהריון, ואשתי כעת בהריון בחודש הראשון.

"הערתי את אשתי משנתה. דיברתי איתה בקשר שנשלים ולא הוכרתי אודות הזריקות. דיברנו כמה יחד עד חמש בבוקר. דיברתי על לבה שנשלים בינינו ונחיה בשלום, אבל היא לא הסכימה לכך. הזכרתי לאשתי אודות הזריקות שמצאתי בארנקי, ואמרת לי שהיא יודע שהיא משתמשת בזריקות כדי לאבד את ההריון. והיא ענתה, מה איכפת לך — בין כך אנחנו מתגרשים! הייתי מרוגז ואשתי באעזוב את החדר ואתן לה מנוחה. הייתי מרוגז ואמרתי לה: זה הוא הבית שלי ואין לך רשות לגרש אותי! אז אשתי אמרה לי: מי אמר שאני אשתי? ומי בכלל אמר לך שהילדים הם שלך? בזה התרגזתי מאוד תפסתי את המספריים מה" מקרר ובזמן שאשתי שכבה דקרתי אותה

סניפים בכל רחבי הארץ המרכזי: רח' יהודה הלוי 27/29 תל-אביב

ק דוסקונט לישראל

באולמי הרהיטים המודרניים והמרווחים אושינסקי תל-אביב, רחוב הרצל 56 חדרי אוכל - חדרי שינה - ספות יפות וחדישות - חדרי סלון - רהיטים בודדים בתנאים נוחים - ביצוע לפי הזמנה

פקידים! תלמידים! מודרניים! הרשמו עוד היום לקורס ל"קצרות עברית ו/או אנגלית (שני חודשים, פעמיים בשבוע) ב"אולפן גרג" (GREGG). המנהל: ח. ברקמא (קמפינסקי) תל-אביב, רחוב גורדון 5. ה צ ל ח ה מ ו ב ט ח ת!

חליפות הריון קצרים איכותיים תנאים נאים נא שדד מסדיק 19 62, 19 13, 12 אולבול

אנגלית • צרכנית מדיום בשיטה קלה ויסודית בביה"ס "קדימה" ת"א, בן-יהודה 74, טל. 20314. קורסים ואולפנים למבוגרים (שפה שימושית, דקדוק, כתיב, סגנון ושיחה Conversation). קבוצות נפרדות לתלמידי בתי-ספר (מתחילים, מתקדמים ועזרה בכיתות). הכנה לבגרות כולן האנגלית וספרותה. הלימודים בקבוצות קטנות, עליידי מורים מעולים. טים והרשמה: מ' עד 12 לפני הצהריים; 3 עד 9 בערב.

במדינה

משטרה המודיעי השרוף

צרותיו עם המשטרה החלו ביום בו הסכים יצחק אברהם אברהם לעבוד כמודיע. אז לא ידע זאת עדיין, כשם שלא הספיק עדיין להתגייס ולהחליף את שמו המקורי, אהמד מוחמד אל-פראש, בשם עברי. אנשי הבולשת של תל-אביב שמחו מאד על עזרת הערבי מיפה, אשר עוד בימי ה'מנדט היה ידוע כאוהד אנשי אצ"ל. הם תכננו מיבצעים מיוחדים, בהם שימש אב' רהם (30 פרובוקטור, ואשר הביאו לחיסולן של כנופיות פושעים מועדים.

תקופה זו חלפה, עם פיטוריו של ראש מדור הבילוש, הקצין זאב שטיינברג. יחד עם שטיינברג עזבו את המשטרה שלושת הסמלים שריכזו את ענף הבילוש בתל-אביב. ליצחק אברהם אברהם לא היה איכפת במ' ייוחד. עד שיום אחד הסתבר לו כי מישור במשטרה הדליף החוצה סוד זהותו הכפולה. לכמה מאנשי העולם התחתון נודע כי הם ישבו בבית-סוהר בגללו, והם איימו לרצחו. אברהם החליט כי די לו בקריירה משטרית.

הדו"חות בוטלנו. חילופי הגברי במדור הבילוש הרסו לחלוטין את רשת המודיעין, ועשרות פושעים בוצעו בעיר מבלי שלמשי טרה יהיה המושג הקל ביותר מי היה ה' מעורב בה. או נזכרו באברהם. "חזור לעבוד בשבילנו", הציעו לו. הוא סרב.

המשטרה לא ויתרה בקלות. היה בידה גם אמצעי-שיכנוע יעיל מאוד: בעוד שעד כה הורשה אברהם לעבוד כנהג-מונית גם מבלי שיהיה בידו רשיון לכך, החלו עתה שוטרים עורכים לו דו"חות על אותה עבירה בשיטת הסרט הנע.

כשהצטברו סכומי הקנסות לכמה מאות לירות ולאברהם לא היה מגיין לשלם, נשמע הקול המפתה שהבטיח: "עבוד בשבילנו והכל יהיה בסדר". הוא הסכים למספר מוג' בל של פעולות. מיד בוטלו הדו"חות והוא קיחה כי תוך זמן קצר יקבל מהמשטרה את תעודת-היושר הדרושה לקבלת רשיון מונית.

אך לפני שהגיע היום המאושר, שוב הת' חלפו מפקדי הבולשת. ושוב נדרש אברהם להוכיח את נאמנותו למשטרה. הוא ידע כי אנשי העולם התחתון אורבים לו, וכי כל שיתוף-פעולה עם הבולשת כמוהו כמשחק מסוכן באש. לכן סירב - ושוב נערמו נגדו דו"חות לעשרותיהם.

הוא נדון ל-150 ל"י קנס ולחודש מאסר על-תנאי. כעבור יומיים שוב נתפס בנהיגת מונית, והמאסר על-תנאי נעשה למאסר ח' לסת. השבוע התכונן יצחק אברהם אברהם לנטוש את שני ילדיו ולהתייצב במשטרה - לא כמודיע, אלא כאסיר.

דרכי אדם

הראיון הדחי

אדם מרציבסקי (33) אהב כל חייו הר-פתקאות. כשעזב לפני שמונה שנים את הונגריה, רצה לעלות לארץ עם אשתו, הגבר המקריח התחרט ברגע האחרון. בוינה פיתו אותו כמה ידידים לנטוש את רעיון העליה לישראל, להצטרף איתם לגיון הזרים ה' צרפתי.

אדם לא נטש רק את הרעיון. הוא נטש גם את אשתו הבלונדית, הציע לה כי אם יפגשו אי-פעם בארץ, ימהרו שנית לרבות. האשה החיננית עלתה לארץ. אדם הפליג עם ידידיו לתוניס, המשיך להוריסין עד שנמאסו עליו החיים האכזריים של לגיון הזרים.

מפקדיו המליצו להחזיר אותו לאירופה. באחד הבקרים של 1957 נחת אדם במטוס על אדמת הונגריה. הוא ניסה את מזלו במסחה, נאסר בחודש הראשון לשהותו בהונגריה. בין קירות הכלא ההונגרי, בילה אדם ששה חודשים.

פגישה במודרת. מן הכלא מיהר אדם אל בנין השגרירות הישראלית בבודפשט. "הפעם אני לא נוסע לשום מקום", הכריז אדם. "אני עולה ישר לארץ". אחרי סוידר את הניירות יצא לוינה, הגיע לפני שבועות אחדים לנמל חיפה.

ימים אחדים אחר כך פגש את אשתו. הוא ניסה לחצות את הכביש, נדרס על ידי אוטונוע, שגרם לו שבר בגולגולת. כשפסק את עיניו, גילה לידו את אשתו-לשעבר. היא היתה אשתו העכשוית של הדורס.

האב

יצחק אשכנזי, האלמן מזה כש' לוש שנים, כפי שצולם בביתו עם שיחורו מבית-הסוהר בהמלצת העובדת הסוציאלית, שהגנה עליו למרות מעשהו האכזר.

את עבודת הבית בחדר של משפחת אשכנזי ביפו עושה גבר. הוא מנקה את הבית, מבשל את הארוחות, מכבס את הבגדים ודואג בכל דבר לארבעת ילדיו היתומים. ביום רביעי שעבר הוא גם שרף בכונה תחילה את רגליהם של שנים מילדיו. הוא עשה זאת מתוך אהבת-אב שצריכה היתה לשמש לילדים גם במקום אהבת-אמם, שמתה לפני כשלוש שנים בשעת לידת אחיהם החמישי.

מאז מתה אשתו עליוה לפני כשלוש שנים, בשעת לידתה החמישית, השלים יצחק אשכנזי (39) עם העובדה שעליו למלא את מקומה בחיי ילדיו: כעבור זמן קצר נוכח לדעת כי הדבר למעלה מיכולתו. הוא פנה אל המחלקה לעבודה סוציאלית של עיריית תל-אביב, ביקש שתקבל לפיקוחה את אר-בעת היתומים. המחלקה סרבה. "הנוהג הוא שאין לנתק ילדים מבית הוריהם בשום פנים, אלא אם כן מישו מההורים חולה במחלה המסכנת את שלום הילדיו", הסביר מנהל המחלקה בצלאל יעקובסון.

במקום לקחת את ילדיו, הסכימה המח' לקה להעניק לאשכנזי תמיכה גדולה במ' יוחה, הניתנת רק לתחים רחוקות: 80 ל"י לחודש. המטרה היתה לאפשר לאב לשכור בכסף זה אשה לעבודות הבית, ואילו הוא עצמו יצא לעבודה וישתכר את הכסף ה' דרוש למחיה. ההסדר לא פעל. יצחק, שהיה עד למות אשתו סוחר בירקות וקרה, לא יכול היה לצאת למשך יום שלם מן הבית ולעזוב את ארבעת הילדים ללא השגחה. הוא גם לא היה בטוח שאם יצא מן הבית יצליח להשתכר למחיתו.

אשכנזי לקח את 80 הלירות שקיבל כסעד מהעירייה, השתמש בהן להוצאותיו השוטפות. במקום המטפלת-בשכר מילא האב עצמו את מקום האם. הוא היה קם מוקדם בבוקר, שופת את סירי-המים על האש ומכיין לילדים את ארוחת הבוקר. הם היו אוכלים ויוצאים לבית-הספר רחוצים, נקיים ושבעים. אחרי שחלו הילדים היה יצחק נגש ל' הכנת ארוחת הצהריים. הוא היה מבשל את המנות, מכניס כל מנה לסיר מיוחד ומשאר את הסירים מכוסים, זה ליד זה בפנית החדר. כך היו הארבעה מוצאים את ארוחתם כשהיו חוזרים אחרי השעורים הביתה. החדר עצמו היה מבריק מנקיון. שרה הבכירה (11) היתה מגישה את ה' אוכל, ושלושת האחים חיים (9), משה (8) ושאלו (6) היו אוכלים בצחתא.

הסבתא לא רצתה

כאורה לא חסר לארבעה דבר. אך יצחק בכל זאת לא מילא לגמרי את מקומה של האם המתה. חסרונה של האם הורגש היטב, במיוחד מאותו רגע שסיימו הילדים את ארוחת הצהריים. לא היתה שום יד שתוביל אותם אל השולחן, תעמוד לידם בעת הכנת השיעורים, תעזור להם כשית' קשו.

האב חיפש עבודה בשחוקים, היה חוזר רק בלילה. אם כי מוריהם בבית-הספר לא הת' לוננו על רמתם. חש האב כי אם יימשכו הדברים כך עלולים הילדים להיכשל בלי מודיהם. הוא ביקש מהעובדת הסוציאלית לדאוג להם למשך שעות אחר-צהריים. הכל יסתדר כשהיה לנו מועדון בסביבה, הב' יסתדר כשהיה לנו מועדון בסביבה, הב'

הילדים לא הלכו לבית-הספר - ואביהם הגלמוד המציא לו שיטה חינוכית חדשה

„אבא שרף את רגלינו!”

טיחה לו המטפלת. הם יהיו שם כל אחר הצהריים, יקבלו ארוחות ועזרה בהכנת ה"שעורים".

אבל המועדון לא הוקם במהרה, וארבעת ילדיו של אשכנזי בילו את שעות אחר-הצהריים והערב ברחוב, במשחק עם ילדים עזובים. „הסתובבנו כל הזמן ברחוב או שהיינו משחקים בגיולים עם הילדים ה"אחרים", סיפר חיים בן התשע. כדי שלא ישתעמם לבדו, ואולי כדי להגביר את כוחו במקרה של קטטה, היה סותב אתו כמעט תמיד את האח הקטן שאול.

הילדים ידעו בערך את השעה בה עלול אביהם לחזור הביתה, היו דואגים להיות בבית זמן-מה לפניו, כאילו לא יצאו כלל לרחוב.

העובדות הסוציאליות שטיפלו במשפחה, ניסו למצוא פתרון בתוך המשפחה עצמה, פנו לאמה של עליזה המנוחה, אסתר נחום קוזי (60), ביקשו ממנה לטפל בילדים כשאביהם עובד. התשובה היתה מפתיעה: „לא רק שאני לא רוצה לטפל בהם כלל וכלל", אמרה הסבתא, „אני גם לא רוצה לראות אותם". כאשר היתה הסבתא אסתר צריכה ללכת לאיזה מקום ודרכה עברה על יד ביתו של יצחק היתה עוקפת את הבית. „הילדה שלי הלכה אליו ומתה. עכשיו אין לי לב ללכת לשם. כשאני רואה אותו, או את הילדים, הלב שלי כמעט מתפוצץ. לא רוצה אותו ולא את הילדים.”

יצחק ידע גם הוא על יחסה של סבתא אסתר אליו ואל הילדים. אולם הוא לא האשים אותה על כך. הוא לא נטר איבה לוקנה הזועמת. להיפך, הוא היה מבקר ב"ביתה כמעט בכל יום, שואל לשלומה ומברך רר אם לא חסר לה משהו. ממקום מגוריה של הסבתא, ברחוב הכובשים, היה הולך ישר לשוק הכרמל, כדי לערוך את כל הק"גיות עבודה.

★ ★ ★

חינוך האופי

פיגורם של הילדים בלימודים הלך וניכר. חיים, למשל, היה תלמיד מצויק, אך בשבועות האחרונים בא הוא עצמו אל אביו, אמר לו שאינו רוצה יותר ללכת לבית-הספר. האב ראה בכך התמרדות ילדית חולפת, החל מוביל בעצמו את בנו לבית-הספר בבוקר ומשאיר אותו שם. הוא לא ידע שרבע שעה אחרי שהיה עוזב את המקום, היה חיים לוקח את אחיו הקטן ו"בורח הביתה או לרחוב.

עד שהחליט לפני שבוע לפנות אל מוריו ולברר מה קרה לבנו הגדול, התברר לו לי-הפתעה כי גם חיים וגם שאול נעדרו ימים שלמים מבית-הספר. הם לא ברחו. הם פשוט לא הופיעו. הם יצאו אמנם מן הבית אבל במקום ללכת לבית הספר הלכו לטייל ברחובות.

מתחו של יצחק בערה בו להשחית. הוא החליט שעליו ללמד את הילדים לקח במו ידיו. כבר מוזמן חשב יצחק, ילד סוריה שילמד בעתיד רק שלוש כתות, כי שיטת החינוך הנהוגה בארץ היא רכה מדי. הוא זכר כיצד היו מחנכים בסוריה את הילדים: בשוט ובברזל חם.

יצחק לא היה מונח גדול. הוא רק ניסה להיזכר כיצד ציחק וניכר אותו להיות ב"באדם. ואם חינוך זה הצליח עליו — מדוע לא יצליח גם על ילדיו?

אחרי שנודע לו שחיים ושאל נעדרו מהלימודים, החליט שאחרי השיעור הראשון יתן להם הוא עצמו. בבוקר לקח את חיים, ניסה לקשור אותו בידי וברגליו אל חלון החדר. לשמע הצעקות של הילד, נזעק פנימה שוטר מקומי שעבר במקרה במקום. הוא ביקש מיצחק תעודת-זהות.

האב הסביר כי אלה ילדיו, ביקש מהשוטר לא להתערב. „אתה תעשה את ההשכונות שלך ואני אעשה את החשבונות שלי", אמר לשוטר. איש-החוק החליט שהוא צודק. ב"משך שבוע ימים עשה יצחק את החשבונות שלו. הוא הגיע למסקנה שעליו להיות תקין ככל האפשר.

★ ★ ★

הזכנת רגליים ברבים

אף אחד לא היה בחדר הקטן וה"מסודר באותו בוקר של יום רביעי, מלבד יצחק ושני בניו חיים ושאל. שרה

ומשה היו באותו זמן במטבח, רחצו את פניהם לפני ארוחת הבוקר. במשך כמה דקות נשאר האב לבד עם שני בניו, והוא נתן להם שיעור זיכרון שבדואי לא ישכחו אותו כל ימי חייהם. האב, שחשש כי בניו ילבינו פניו ברבים, ליבן ברזל על האש, היכחה את רגלי בניו.

אחרי השיעור של האב יצאו כולם לבית-הספר. חיים ושאל צלעו קצת ברגליהם ועיניהם היו אדומות. אבל זה קרה לעיתים קרובות מכדי שמישהו ישים לב לכך. לא פעם היה האב המרוגז מכה אותם במקל עבה. הם כבר למדו לסבול ולשתוק.

גם הפעם הם שתקו. הם סבלו איומות ושתקו. הרגליים בערו להם והם שתקו.

הראשונה שגילתה את המעשה היתה ש"כנתם עליזה בטיש. עוד ביום ששי היא שמה לב ששאלו הקטן שקט מהרגיל. הוא גם צלע ברגליו. כששאלה אותו מה קרה לו, ענה לה שהנעליים לוחצות לו. עליזה לא התערבה. מזה שנים אין היא מדברת עם

התחבושות העבות על רגליו, סיפר הוא: „פשוט לא התחשק לנו ללכת שני ימים לבית-הספר. לא חשבנו שאבא ידע. שכחנו שהוא הולך כל פעם לשאול את המורים איך אנחנו לומדים. שכחנו כבר את הכל. אז ביום רביעי בבוקר, לפני שהלכנו לבית-ספר, שרה ומשה היו במטבח מתרחצים. על הפרימוס היה סיר עם מים חמים. אבא קרא לי לבוא אליו. הוא השכיב אותי על הרצפה, הרים לי את הפיג'מה מהרגל ושפך עלי את המים החמים. הוא אמר לי שזה בשביל שאדע ללכת לבית-ספר כל יום ולא לברוח. הרגל כאבה לי גורא ובכיתי, אבל הוא לחץ עלי בידיים שלא אוכל לקום.

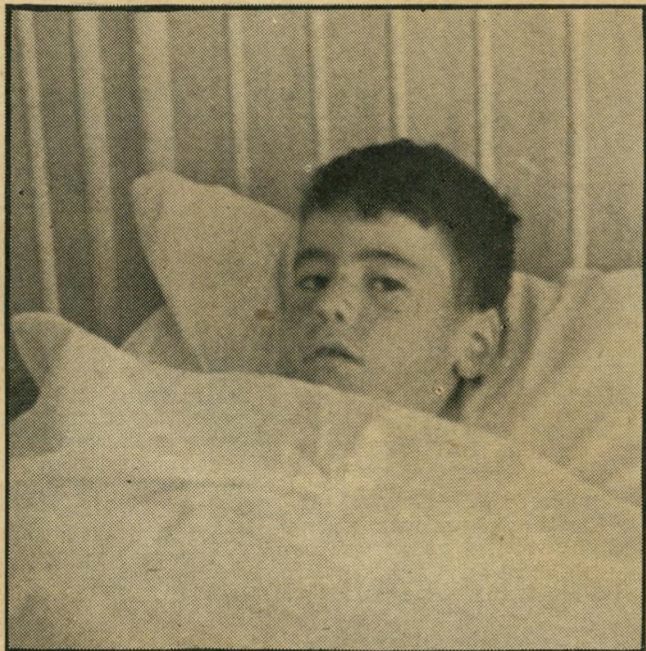
ניסיתי לברוח, אבל אבא הסתכל עלי ואמר לי הוא הנה. פחדתי שירביץ לי עוד ובאתי אליו. הוא לקח ברזל ארוך וחם מאד ולחץ לי כמה פעמים על הרגל השנייה. לא זזתי כי פחדתי שירביץ לי. פחדתי מהמכות יותר מהמים ומהברזל. כשהוא עזב אותי הוא לקח את שאול ו-

והוא גשרף קצת. אותו הדבר היה אחר כך עם שאול. לא רציתי לשרוף אותם. רק לי הפחיד אותם. לחנך אותם שיהיו בני אדם. יצחק אשכנזי אינו יודע עדיין אם אמנם תאשים אותו המטפלה בחבלה גופנית ומה יהיה גורל המשפט שהוגש נגדו. אולם ב"דבר אחד הוא בטוח. הוא בטוח שלולא נהג כפי שנהג היו ילדיו הופכים בודאי לפושעים. „משחקים עם ילדים עזובים, גניבות, פריצות ומי יודע מה עוד?”

★ ★ ★

יסורים מתוך אהבה

אכור, נאצי, רוצח" היו רק חלק מהכינויים שזכה להם יצחק אשכנזי כשהוא לבית המשפט. אפילו בקולו של השופט בנימין קורנגולד נשמע רוגז בלתי רגיל, כשטען כי ברצונו לעצור את אשכנזי עד למשפט. הקהל באולם השמיע נהמת הסכמה.

בן התשע, יזום הבריחות מבית-הספר. רגלו השמאלית חבושה בתחבושות עבות, שבוע אחרי שניכוהו בידי אביו. בבית-החולים התנהג בשקט, לא סיפר לאיש מה שקרה בבית.

חיים

בן התשע, בן הזקונים של יצחק אשכנזי. שאול שמע לכל דברי אחיו, הלך אחריו לכל מקום. גם כשברחו מהלימודים. הוא ניכוה קשה מאחיו, אולם לא בכה בשעת הטיפולים.

שאול

משפחת אשכנזי. הוא איש קשה ועצבני ו"אנחנו ברוגז. לא מדברים", תיארה עליזה את יחסי השכנות ביניהם.

ביום ראשון הוציאה האחות, שרה, את שאול למסדרון, ושמה לו שמיכה על הרגליים. כך הוא ישב לבדו במסדרון החשוך ובכה ב"שקט.

„יותר כבר לא יכולתי לסבול", סיפרה השכנה עליזה, שהחלה לחשוך שהאב היכה בהם יותר מכפי שהיה רגיל תמיד. היא הסירה את השמיכה מרגליו של שאול ונח"דה. הרגליים היו אדומות, נפוחות ומלאות חתכים. שאול לא יכול להתאפק עוד. „אבא שלי שרף אותי!" הוא התפרץ בכבי איום.

עליזה הזעיקה את השכנים ובעצמה רצה אל הירקן. הירקן טילפן למשטרה. השוטרים העבירו את שאול לבית החולים, יחד עם חיים אחיו, שצלע ועורר חשד שגם הוא קי"בל טיפול דומה מאבא. אפילו רופאי ה"מחלקה הכירורגית של בית-החולים הממשלתי דוונלו הודעו כשראו את הילדים. „אנחנו רואים בכל יום דברים נוראים מאלה, אבל לחשוב שאב עשה זאת במו ידיו לילדיו הקטנים. זה איום!"

★ ★ ★

מים רותחים על הרגל

אחרי שנחקרו על ידי המשטרה נצטוו הילדים לשכוח הכל. ואמנם כאשר נשאלו על ידי מבקר מה בדיוק קרה בחדר באותן דקות גורליות, לא ענה שאול כלל ואילו חיים טען כי „שכחנו. זה היה לפני הרבה ימים ושכחנו". אולם לאט לאט נזכר חיים בכל זאת, ובעוד האחות מחליפה את

עשה לו אותו הדבר. עכשיו בכינו שנינו נורא חזק. הוא אמר לנו, עכשיו תרחצו את הפנים ותלכו יפה לבית-ספר. רחצנו את הפנים והלכנו לבית-ספר.”

★ ★ ★

ילדים על השפוד

כשחזר האב בלידה ושמע כי ילדיו נלקחו והועברו לבית החולים, מיהר לשם. שם עצרו אותו השוטרים. הסיפור שגולל האב היה שונה במקצת מסיפורי ה"ילדים. הוא טען שכלל לא היה בכוחנו לשרוף אותם.

לדבריו ידע מיד כשאשתו מתה כי לא יוכל להשתלט על ארבעת הילדים. בתקופה הראשונה הסתדר הכל איך שהוא, אולם בזמן האחרון התחיל "לפגור. האב חח" ליט לבדוק אם הוא מבקר בכלל בבית הספר. כדי לא להעליב אותו ביקש יצחק מכל הארבעה להביא יום יום אישורים מביית הספר שלמדו באותו יום. שרה ומשה היו מביאים את האישורים. חיים ושאל לא הביאו. כל יום טענו ששכחו את הפתקים או שאיבדו אותם.

באותו יום רביעי גורלי הכין האב את סיר התה על הפרימוס, עמד להגיש את ארוחת הבוקר. „פתאום בא חיים", סיפר יצחק, „ולקח את הקומקום. המים נשפכו על הרצפה ושאלו, שהיה יחף, דרך בהם ונשרף. אחר כך לקחתי את הברזל של הקבאב, חיממתי אותו והעברתי לחיים מתחת לרגליים בשביל להפחיד אותו. הוא התחיל לקפוץ אבל הברזל כנראה נגע לו ברגליים,

זיוה שפיר כ"אדם וחווה"
בשביל אירופה, כדאי להתפסט

אנשים

את שרף: "הוא אחד האנשים הצנועים ב"מדינה, ואדם שלכל האוכלוסיה יש אמן אבסולוטי בו". . . ממציא השיטה להתפלת מיהים אלכסנדר זרחין, גרם השבוע כאבראש רציני לשחקן הקולנוע האמריקאי ספנסר טרייסי. בשההתעופה בלוס אנג'לס הצטופפו עשרות עתונאים כדי לקבל את פניהם של שניים ממנהלי התכרה, שחתמו על ההסכם עם ממשלת ישראל ב"דבר ייצור משותף של המתקן. אותה שעה הגיע לשהה התעופה ספנסר טרייסי שעמד לטוס לניו יורק. בראותו את המון העתונאים היה טרייסי סבור כי הם מחתימים לו בקשר לסכסוך בינו לבין חברת מסרו. הוא פקד על נהגו לנסוע חזרה, טס לג'ור' יורק רק כעבור שעות מספר, כשהשדה הת"ר ורקן מעתונאים. . . שופט השלום הנצרותי אלדאם קתילי, חזר לישראל אחרי מסע ארוך בארצות-הברית, שם הירצה בכמה ערים כנציג המדינה. בעת ביקורו בסאן פרנציסקו קיבל קתילי כשי מיוחד מפתח זהב של העיר. האישה האחרון שזכה במפתח כזה לפניו היה גיקטה כרושצ'וב.

★ ★ ★

זיוה שפיר שוב הכזיבה

חברי להקת הפרז זאק הצרפתית, שהגיעה השבוע לישראל, הפתיעו את דיילות שדה התעופה בלוד כשפנו אליהן "שלום מוחקו" כשנשאלו מאין למדו את הביטוי, התברר כי המורה הייתה ריקה זראי. ריקה ה"ר פיעה לפני זמן קצר בתכנית רדיו בינלאומית של רדיו בריסל, שם ייצגה יחד עם בעלה את ישראל. באותה תכנית ייצגו הפרז זאק את זרפת. בהיכרות המשותפת הזמינו ה"ר פרז זאק שלוש מנגינות לשירים מיוחדן זראי. . . הפנטומימאי הצרפתי מרסל מרסו עומד להגיע ארצה עם מטען דל וקטן. לפני שנתיים התבטל ביקורו של מרסו, אחרי שלא ניתן לו להביא עמו ארצה את כל התפאורות לתכניתו, שהיו צריכות לתפוס טיח נרחב באניה, וששה עובדים טכניים. הפעם יבוא מרסו כשעמו רק מסך קטיפה ושני עובדים טכניים בלבד. . . עסקיה של הציירת האילתית זיוה הרש"ק קוביץ' פרחו השבוע. היא הצליחה למכור לתירת אוסטרליה בשם גולדה גולדברג שתיים מתמונותיה במחיר של 700 ל"י. ה"ר תירת רצתה לקנות מאיזה תמונה נוספת, אולם זיוה דחתה אותה באמרה: "את זו לא אמכור אפילו אם תתני לי קנגורו בשב"ר לה". כעבור יומיים קיבלה זיוה קנגורו. היה זה קנגורו קטן מזהב לקישוט. . . בהול"י בוד החל מסע הפרסום לטרט החיים הפרטיים של אדם וחווה. בסרט מופיעה מלבד מיקי רוני, ממי ואן דורן ופי ספיני, גם זיוה שפיר. במסיבות העתונאים הופיעו שחק' גיות הסרט כשהן לבושות למחצה. והכנה לא למחצה ברוחב אלא למחצה באורך. זיוה שפיר סיבה להופיע במסיבות פרסום אלה. אולם הסרט עצמו הופק בשתי גירסות. אמרי קאית ואירופית. ובגירסה האירופית נאלצה זיוה לחזור בה מנדריה — והיא מופיעה שוב בלבוש מינימלי. . . בנשף חנוכה של הפקולטה לרפואה של האוניברסיטה ה"ר עברית בירושלים, סיפר הר"ר שמואל זלצברג, על מקרה משעשע שאירע לו בפרקטיקה הרפואית שלו. סיפר הוא: "עב"דתי בלוד בתקופת מרדב הקטמים כשכא אלי תימני זקן בן 80 והתאונן כי הוא סובל מאוד. שאלתי אותו ממה הוא השבי: אני מתבייש להגיד. ממחלה של זקנים."

לבסוף שכנעתי אותו לספר לי מה קרה לו. אתה מבין דוקטור, הוא אמר, כבר שלוש פעמים קרה לי שבאמצע הלילה אני קורא לאשתי: רומיה, קומי. ואז היא עונה לי: מה אתך, רק לפני שעתיים קראת לי! אתה מבין דוקטור, הזכרון אצלי לא בסדר."

★ ★ ★

מה אתה קורא?

- מה קוראים אישי צבור בישראל, בימים סוערים של גשמים ומשברים? העולם הזה שאל מספר אנשי צבור אודות הספר שהם קוראים עתה ואלה הן תשובותיהם:
- מאיר גרוסמן, חבר הנהלת הסוכ"ג: "בדרך כלל אני קורא בסטלרים אלא שנה אחרי הופעתם. עכשיו אני קורא את ד"ר זיוה הרש"ק, שהוא המשובח. מ"ר שקראתי לא עשה עלי עדיין רושם מיוחד."
- ד"ר יוחנן באר, ח"כ חרות: "אחמול קראתי את הספרים מתמטיקה לכל" כלנים ואת האמריקאי המכוער, ספר מענין. קראתי אותו באנגלית אם כי נדמה לי שיש גם תרגום בעברית. היום אני קראתי כלום."
- ישראל גרילי, ח"כ אחרות-העבודה: "בימים אלה אני קורא ספר."
- חיים מגורי, בהן, ח"כ חרות: "עכשיו אני קורא את ענגון, נו, את הכנסת כלה. ספר מצוי. לא מפרעו לי לקרוא על החי של יהדות המזרח. בעיקר מפני שזה מראה שיש הרבה משותף בינם לבין עדות המזרח."
- מנחם בהן, ח"כ מפא"י: "אני קורא את הספר של יואל פלגי רוח גדולה באה. יש לזה סיבה אקטואלית. התחלתי לקרוא אותו אחרי שהשבוע התחילו לצוץ צלציקים באירופה."
- בנימין שחור, ח"כ הדתיים הלא-מייים: "אני קורא את סגוריה במשנתו של הרב קוק. אלה פרקים בעלי עמקות, חינו כיים וטובים לנוער."
- יעקב ריפתין, ח"כ מפ"ם: "אני קורא רומן סובייטי מצוי. ה"ר הטיסות ה"ר בינחליות בעוד כמה מאות שנים. הוא נקרא: הערפל על הקסיפאה. ברוסית. כתב אותו איש מדע."
- פייבה מזר, פרשן תנ"ך: "אני קורא את ספרי ישעיהו ועמוס."
- שמואל דובינר, תעשיין: "עכשיו אני לא קורא שום דבר."
- יעקב בראור, מפרקליטות המוד"ג: "לא תהנו לקרוא מה שאני קורא. הבאתי אתי מאנגליה את הביאוגרפיה הרש"ר מית של המלכה מרי, אשתו של ג'ורג' החמישי. בעיקר אני נהנה משלחת סוף ה" מאה שעברה."
- יהודה האזרחי, סופר: "אני קורא את זכרונותיו של הקיסר אדרינוס. ספר חדש שיצא בצרפתית. אני מחכה לראות איך הוא ילחם בברכוכבא."
- מרדכי זיידמן, רופא: "בדיוק עכשיו אני קורא את ספרה של פרנסואז סאגאן האם אתה אוהב את בראמס. בצר פתית. ספר טוב, מתאים לרוח הנוער. אני מעריך את סאגאן מאוד, יש לה עמקות מסוימת."
- מיא ארבוטבא, מורה למחול: "קיבלתי את כרכי שלום עליכם ברוסית. אני קוראת אותם בהנאה רבה. בעברית לא קראתי, אני יודעת עברית."

ספורט

כדורגל

פס קצר

עד מאורעות השבוע האחרון כי ענף הכדורגל, מספר שייע גלזר: אחרי הנצחון שהבאנו מהודו, החליטה ה"תאחדות לכדורגל לתת לכל השחקנים במת"נה שערן זהב. אבל תיכף ידענו שלא נקבל אותו סתם כ"כה. ובאמת, השבוע, לקחו אותנו לארו"חתי ערב במלון דן, והכריחו אותנו לש"מוע שעות של נאו"מים לפני שנתנו לנו את השעונים. היו ש המונים של נוא"מים.

מי. הקצינו לכל אחד שלוש דקות לדבר. אבל תיכף ראינו שצריך לתת את השעונים להם ולא לנו. אף אחד לא ידע לשמור על הזמן. בסוף אמרתי להברה: אם זה ימשך ככה, יצטרפו לתת לבנו במקום שעוני זהב, שעונים מעוררים. היה שם בחור אחד נחמד, עשה דווקא את הרושם הכי טוב — שמעון פרס. הוא אמר שפוי-סוף הבוס שלו, בן גוריון, התחיל להבין גס"כן בכדורגל, ויודע שצנחן זה יותר חשוב מתיקו. בסוף השאירו אותנו לבד וחילקו לנו שעונים. תקליטים וספרים. נתנו ספר על הודו. מה פתאום! לא יודע. אבל אב זה ימשך ככה, יצטרפו לחייב את שחקני הכדורגל בארץ שידעו לקרוא. יש לי הצעה קטנה להתאחדות, אם מותר לי: בפעם הבאה, אם אתם רוצים באמת שתהיה הנהא לחברה מהכסף שמכניסים למסיבות, תביאו תזמורת ולא נואמים.

גשם ברכה להפועל. השבוע יש לי לב קצת שקט. אמנם מכבי תל-אביב הפסידה אצל הפועל בירושלים 3:1, וזה בדיוק ש"מזמן כבר לא היה. מפני ששכתנו כבר את הזמנים שהיינו מפסידים בירושלים. אבל אני לא אדבר על המשחק. לא מפני שלא נעים לי, פשוט לא הייתי שם. ביום שבת האחרון ירד גשם נורא, והרגשתי קצת לא טוב, אז החלטתי לשמור על עצמי להיות בריא ל" שבוע הבא, ולא נסעתי לירושלים.

אבל בארבע וחצי אחר-הצהרים כבר ידע"תי שהפסדנו. יש לי שכנים טובים. כשאנחנו מפסידים, הם ממהרים להודיע לי. היה לי אפילו מוסר-לחיות שלא נסעתי. מי יודע, אולי דווקא אני הייתי חסר.

מה שהחברה סיפרו על המשחק, למה ר"איך הפסידו, אני לא רוצה לספר. בקיצור, פיסקסו כמה גולים בטוחים, ובמקום לשחק בבוץ משחק קושקה וחוק, הליחם על כל כדור ולשחק בפסים בצרים. עשו בדיוק את ההיפך. והפועל ירושלים זכתה סוף-סוף ב"נצחון הראשון שלה בליגה. זהו שאמרת: הגשם הביא ברכות והביא גם נצחונות.

הכדור הקדוש

במשך מאות בשנים היה אנשי הנסיות הנוצריות ברחבי-העולם נוהגים לאונן את תקציבם באמצעות מכירת חלקי-לבוש ושירי דים אחרים של הקדושים הנוצרים למאמינים. מאחר שלרוב היו חפצים אלה חזורים לכנסיה, הם היו משמשים מעיין איך-טופי להכנסות.

אחרי נצחונה של נבחרת הכדורגל הישר"אית במשחקי אליפות מערב-אסיה, זכו גם אהודי הכדורגל בישראל לעצם קדוש כזה. היה זה, כפי שפורסם בעתונות, כדורגל מיוחד שנשלח על-ידי השחקנים, בעצם ה"משחקים בקוצין, לאייבי נתן, בעל מסעדת קליפורניה, כשהוא נושא עליו את חתימת כל שחקני הנבחרת.

תחילה שימש כדורגל זה לאייבי כאמצעי משיכה לנשף שערך בפסג"ר דיונגוף לטובת מפעל הצעצועים לילדי המעברות. הוא הב"טיח למכרו שם במכירה פומבית. הכדור לא הוצע למכירה. כעבור שבוע קנה את ה"כדור מנהל השופרסל בישראל, ב"1500 ל"י.

השבוע חזר הכדור בפעם נוספת למגרש. ביום ששי האחרון הודיע מעריב בצהלה גדולה לקוראי העתון כי חברת שופרסל הח"ליטה להגדיל את הכדור בין קוראי מעריב. ביום ראשון פירסם מעריב תלוש להגרלת הכדור המוחמד.

הקוץ שבאליה הקדושה: הכדור לא נשלח כלל מהודו. רק שתיים מהחתימות היו מקוריות והן נחתמו על הכדור לפני כשנה בחנות הספורט של יוסלה מרימוביץ. שאר השחקנים וכן גיולה מאנדי לא חתמו כלל על הכדור ושמותיהם פשוט נרשמו עליו.

פסוקי השבוע

- ח"כ מפא"י אברהם הרצפלד בעת יציאה מהירה מבנין הכנסת: "אני ממחר למושב הועד-הפועל הציוני, להציל את הציונים מידיו של בן-גוריון."
- ח"כ יוסף שופמן, בדיון בכנסת על חוק המעבר: "חבר הכנסת ורפטיג מחפש תמיד דרך לקיים את החוק העברי. בחוק העברי כתוב ביחס לעבד העברי, אם אמור יאמר העבד אהבתי את אדוני ירצע אדוני את אנו במרצע. החוק הזה הוא המרצע שסיעת הרוב מכניסה לאוני סיעות המיעוט. ורפטיג יכול לשמוח על קיום החוק העברי שהוא כה משתוקק אליו."
- ח"כ מפ"ם יעקב חזן, בתשובה לנאום של מנחם בגין. "תיארת לפנינו תמונת זועה של שר המפרפר בידיו של ראש הממשלה."
- חיים רות, פרופסור לפילוסופיה עתיקה: "אין לדרוש מפרופסור העוסק בתורת המידות, שיהיה איש מוסר כשם שאין לדרוש מפרופסור פרנקל, העוסק במתמטיקה, שיהיה משולש."
- קטי מטמור: "תסרוקת, זוהי דרך נוחה להפוך ג"ת הראש לקישוט, מבלי לכרות אותו לגמרי."

הסוף המיר

יפה קריגר
עירום באטלנטיק סיטי

בית ולגדל משפחה. מציאות זו טופחת על פניהן של נערות-הזווה, ורק בודדות מהן מסתגלות לה.

★ ★ ★

במקום פילגשו — אשה

רוע יותר הוא גורלן של הנישואות לזרים, המגלות לבסוף כי נפלו קרבן לרמאים. צעירה ישראלית, בת למשפחה תל-אביבית מכובדת, הכירה בארץ גבר בשנות העמידה מדרום-אפריקה. הוא הציג את עצמו בפניה כבעל מכרות יהלומים. הצעירה, ש-עמדה לפני גיוסה לצבא, הציגה את האיש בפני הוריה, שהסכימו לנישואיה עמו. הוא עמד על כך שהנישואין יערכו בארצו, שם נמצאת כל משפחתו, הבטיח לשלוח להוריה כרטיסי-טיסה לחתונה. הצעירה נסעה עמו. הוריה, לא רק שלא קיבלו כרטיסי-טיסה, אלא שנאלצו לקנות כרטיס לבתם כדי להחזיר הביתה.

התברר שהאיש, שהיה אמנם בעל-הון, היה סוטר בורסה, נשוי ואב לשני ילדים. בהגיעם לדרום-אפריקה גילה לה עובדות אלה, הציג לה לקנות עבורה וילה מיוחדת, להעמיד לרשותה כספים כדי שתחיה כ-פילגשו. הצעירה סירבה לקבל את ההצעה הקוסמת, חזרה לארץ.

צעירה ישראלית אחרת שנישאה לזר היתה בלה סגל. בלה התמירה, בעלת עיני הנמר, נישאה לטוחר אנגלי עשיר, בשם מארטיני, אותו הכירה בארץ, נסעה עמו להונג-קונג. בהונג-קונג התברר לה כי לאיש יש עסקים מפוקפקים, וכעבור זמן קצר התגרשה ממנו. האיש שאיר לה את שם משפחתו ואת הדרכון הבריטי. אך בלה לא חזרה לארץ. היא נשארה בהונג-קונג, החלה לעסוק ב-עצמה במסחר בחנות-הבדים החשאית לה בעלה. כיום היא דמות מוכרת למדי בחיי המסחר במוח-הרחוק, בעלת השפעה רבה על חוגי המסחר בהונג-קונג.

הסיפור העגום ביותר הוא סיפורה של אחת היפהפיות הישראליות הידועות ביותר — מרים ירון. מרים, בת למשפחה ירושל-מית דתית, היתה אשתו המאושרת של רופא צעיר ומבטיח ואב לילד, כשאר נבחרה לפני עשר שנים כמלכת-היופי הראשונה של ישראל. ההצלחה סיחררה את ראשה. זמן קצר אחרי בחירתה התגרשה מבעלה. כעבור זמן מה הכירה באחד מבתי-המלון בתל-אביב תייר יהודי צרפתי עשיר. הוא סיפר לה על רוב עשרו ומרים הסכימה להינשא לו, לנסוע לפאריס. רק שם התברר לה כי נפלה בפת. התייר הצרפתי לא היה אלא יהודי ממוצא רומני, שבילה רק זמן קצר בצרפת, עסק שם בעסקי השוק השחור ובי-עסקים מפוקפקים אחרים.

לא עברה תקופה ארוכה ובעלה של מרים נעצר על-ידי המשטרה, נשלח לבית-הסוהר לתקופה ארוכה. מרים נשארה בחוסר-כל, ללא קרובים ומכרים. היא הגיעה לסף ה-רעב ממש, נאלצה לעבוד במועדוני-לילה ובקאברים. לפני שלוש שנים, בהקפת בפניו כמעצמיני, חזרה מרים ארצה, הביעה בפני ילדותיה חרטה על דרך-החיים שבחרה בה. אולם הדרך היתה חסומה. היא בילתה שבו-עות מספר בלון זן בתל-אביב, בחברת עתונאים זרים, עזבה שוב את הארץ. היא נישאה בשלישית לאדם לא אמיד ביותר, מתגוררת כיום בפאריס.

לכלוכית שבאגדה חיה באושר עד עצם היום הזה. לכלוכית הישראלית, פגשה בניסין-החלומות בדמות ה"מיליונר הזו" — מתעוררת לרוב למחרת היום ומרגישה ש-היתה זאת אנדה.

בנסיבות טראגיות לפני כחודשיים. בתחילת מלחמת-העולם השנייה שהתה תמרה בדרום-אפריקה, שב הכירה יהודי עשיר, בעל בית-מרקחת מבוסס. היא נישאה לו אחרי תקר-פת-היכרות קצרה.

תמרה חיתה שם חיים אמידים מאוד, ילדה לו בת, אחרי שתי שנות נישואים. במשך ארבע שנים נוספות סבלה תמרה מחיי-ניחון שלא התאימו למזגה ולחיים החברתיים להם לפתח את כשרונותיה. לבטא את עצמה. ל-בסוף לקחה את בתה, חזרה לארץ בלי בעלה. אמנם חזרה אליו למשך שנה נוספת, בכשיון לאחות את הקרע, אך הכירה שוב וחזרה לארץ.

רות אקהוין, צעירה תל-אביבית שנישאה לפני שלוש שנים לבעל הון יהודי לונדוני, אחרי היכרות של שלושה שבועות, הגיעה למסקנה דומה כעבור שנת נישואים אחת. בלונדון היא היתה לייד, באה בחוגי החברה הגבוהה, בילתה מדי ערב, בחודשים הרא-שונים לנישואיה, במועדוני-לילה.

אולם כשחלפו ירחי-האושר הראשונים, ורות נכנסה לחיי-השיגרה של הנישואין, היא הרגישה שאינה יכולה למצוא את מקומה. היא לא הסתגלה לנוהגיה-החיים הבריטי. מצד

לה חמשת אלפים דולאר עבור כל שנה ש-תהיה במחיצתו, במשך שלוש שנים. אחרי תקופה זו היה כל אחד מהם רשאי, לפי ה-הסכם, לדרוש גט ללא כל פיצוי כספי. הסכם זה יכול לעורר את הרושם שיפה נישאה לשם השגת פספורט ותמורת כמה אלפי דולארים.

כיום היא חיה גלמודה וחסרת-כל בקוונט שבניו-יורק, מצפה לתוצאות משפט הגי-רושין, מנסה למצוא מוצא מהסכך, לפני שתחליט לחזור לישראל.

גורלה של יפה יוסף אינו חייב להיות בהכרח גורלה של כל צעירה ישראלית, ה-נישאת לזר עשיר. ישראליות לא מעטות מצאו את אושרן האמיתי בדרך זו. אחרות מוכנות לשאת בשתיקה את היסורים של חיים בסביבה זרה, ללא חיי חברה, בחברתו של בעל בלתי-אהוב; מסתפקות במותרות העומדות לרשותן, ובלבד שלא לעורר שם-ההלאיד בגירושין. אולם אחוז האכזרות כתוצאה מחתונות-הפספורט עולה לאין ש-עור על אחוז הכשלונות בנישואין רגילים. רק בשנת 1956, חזרו ארצה 35 ישראליות שהתחתנו עם זרים והתגרשו בחו"ל.

הסיבה לכך נוצה בעיקר באי-התשומות של החלומות שמלפני הנישואין. לרוב מת-בקעים חלומות אלה כבועות-סבון. כי ה-

מרים ירון (מרכז) עם מרחים ושושנה דמארי (1951)
מאטר בפאריס

שני טענה, נהג בעלה לדכא בכל הזדמנות את "אישיותה הצברית". הוא התחיל לנהוג בה בגסות, גער בה בפומבי כשלא מילאה אחר דרישות הנימוס והסקס המקובלות. היא הסכימה להתגרש ממנו ללא כל פיצוי כספי, לחתן על חיי-המותרות והחברה ה-גבוהה, לעבוד כפקידה רגילה במשרד תל-אביב. לפני חודשיים הכירה צעיר ישראלי הלומד בטוניס, עומדת להינשא לו בימים הקרובים.

לפני שבועות מספר ביקרה בארץ נערת-הזווה גילה ארקין, שנישאה לפני כשנה לבעל-הון צרפתי. סיפוריה על חיי-המותרות שלה עוררו את קנאת כל חברותיה. אולם בשוחות אישיות יותר גילתה אכזבת-מה מאורח-החיים החדש שלה. היא גילתה כי על אף מלחמתה הענקית ודירתה המפוא-רת, היא סובלת מהעדר כל חברה, משע-מום החוזר מדי יום. הבעל טרוד בעסקים, נוסע על פני צרפת כולה, וגליה, המט-תעממת במרסל, מחפשת לה עיסוקים שונים ומשונים שלא תמיד מצליחים להעניק לה סיפוק.

גם נורית פילצר, שנישואיה היו את גולת הכותרת של הנישואים לזרים בשנה האחרונה, אינה נשמעת כה מרוצה במכתבים שהיא כותבת לחברותיה. נורית עומדת ללדת ב-ימים הקרובים. היא מתגוררת בעיר הקטנה אלכסנדריה (70 אלף תושבים), שבמדינת לואיזיאנה, סובלת מהעדר חיי-חברה. כתבה היא לידי: "אז מה בך שיש לי מכונת 200 פרטיט, כשאני צריכה כולה לנסוע 200 קילומטר לעיר הקרובה ביותר, על-מנת לש-נות במעט את האחירה?"

נערות-הזווה הנישואות "מיליונרים" זרים סבורות בדרך כלל שהן תמשכנה להיות נערות-הזווה גם אחרי נישואיהן. אולם גם מיליונרים מעדיפים נשים שתוכלנה לנהל

הצעות ליל 27 בספטמבר, 1959, הופרעה השלוה באחד מבתי-המלון שבאטלנטיק סיטי, ארצות-הברית. שני גברים פרצו בכוח לאחד החדרים שבמלון. צעקות בקעו מתוך החדר החשוך-למחצה. אשה ערומה ניסתה לכסות בסדין את מערר-מיה, לא לפני שאחד הפורצים הספיק להב-זיק את מצלמתו, שקלטה מלבד את האשה גם גבר במצב דומה.

כעבור שבועות מספר שימשה התמונה נושא למשפט גירושין סנסציוני, שזכה ל-כיסוי מלא בעתונות ארצות-הברית. הבעל היה מיליונר מודק, בן 63. האשה, שנתפסה במצב כה אינטימי עם גבר זר, היתה צעירה יפה בת 33. בבית-המשפט הטיחו השנים, זה כלפי זה, האשמות ללא-ספור. עוד ביחד הביש בגדה בי אשתי עם גברים זרים! טען הבעל. "הוא היכה אותי ודרש ממני לבוא עמו ביחסים בכל רגע שרצה, ממלי להתחשב במצבי!" האשימה האשה.

זה יכול היה להיות סתם סיפור פיקטי, לולא כמה עובדות נוספות. הבעל, הרי קריגר, היה מיליונר יהודי. האשה, יפה יוסף, היתה צעירה ישראלית מחופה. הם נישאו בעת ביקורו של קריגר בישראל, אחרי שבוע של היכרות, כתוצאה מפגישה מקרית.

אולם לא די בעובדות אלה. נישואין עלולים להתפוצץ בשעוריה דומה בכל מקום אחר בעולם. אולם היתה ענין מיוחד בסיפורה של יפה יוסף-קריגר, ישראלית אלמונית שלא היתה נערות-הזווה דחקה, משום שהוא חושף אותה בפעם הראשונה את הרקע ל-מיגפת חתונות-הפספורט.

★ ★ ★

אישך של בועתיסכונ

יפה יוסף לא היתה נערת טיפ-שעשרה תמימה, כאשר נישאה להרי קריגר, ה-מבוגר ממנה ב-30 שנה. יפה, לידת צ'כר-סלובקיה, שעברה בשנות-המלחמה דרך מ-חנות-ריכוז, היתה קומוניסטית בהכרח. היא היתה נשואה לקומוניסט, ויחד היו חברים בקיבוץ יד-חנה. אולם אחרי שנים מספר של עבודה בקיבוץ, נמאסה צורת-חיים זו עליה. היא התגרשה מבעלה, עזבה את הקיבוץ.

יפה נאת-הצורה, הצליחה להסתדר כפקידה בבנק חיפאי, הכירה צעיר שעמד לשאת אותה לאשה. אולם יום אחד פגשה בהרי קריגר האמריקאי, החליטה להינשא לו כדי להגן עמו מהארץ.

ידידה ניסו לראות בנישואיה אהבה משונה. אולם יפה עצמה, בעדותה בבית-המשפט בדינוי הגירושין שלה, הסבירה את סיבות נישואיה לקריגר הזקן: "התרשמתי מעובדת היותו תייר ועשיר. איוו נערה ישראלית לא היתה מורגשת, כשמיליונר אמריקאי מסור עליה כספים ומבטיח לה לחלוק עמה את שני מיליוני הדולארים שלו? נישאתי לקריגר מפני שצייתי לחיות באמריקה, ומפני שהשתוקקתי להיות אשתו של מיליונר."

מה שיפה גילתה בעדותה הוא שלפני נישואיה לקריגר היא חתמה עמו על הסכם, בנוכחות עורך-דין, בו התחייב קריגר לשלם

בדה מארטיני
גירושין בהונג-קונג

★ ★ ★

הבער רוצה באשה

יפור דומה היה גם סיפורה של ה-שחקנית תמרה סמסונוב, שהתאבדה

מכתקיוס ארותי

תינוק ואני ניגשת להרגיעו. יש צורך לתת לו אפילו נר. מתכוננת לעבור קורס אחיות. כן מעניין, נכון?
"...רותי, ובכן, בלי הרבה סיפורים אומר לך שרוצה אני קצת שינוי בתא הוואר שלי.
"אני נערה שאפשר לעצור עמה ברחוב בלי להתבייש כלל. אולי היפך. ומעוניינת להתכתב עם בחור שגילו טובב בין 19-23 ושגר בסביבות תל-אביב, האוהב בילוי נעים בשיט בים או בנהר, לכתוב מכתבים, לשלוח תמונה, והעיקר שיהיה קצת רציני ואפילו אוהב אמנות. אני אוהבת מושבעת של תיאטרון וספורט, וכן גם להאזין למוסיקה טובה ואפילו ג'אז...
"רותי, סיפור ארוך כתבתי לך, אולי משום שהלילה מכריח לעשות זאת. בכל אופן אני מקווה לקבל הרבה מכתבים, והעיקר, גיל 17, אינו תמיד מוכיח כי הוא טפשעשרה."

עוד מודעה מסוג של הבהזקקים-חברה:
"הנני מייצגם של קבוצת צעירים וצעירות מתל-אביב והסיביה — רמת-גן, בתים-יכו' — בגיל ממוצע של 23-24, אשר מעוניינים להוסיף לחברתם צעירים/ות כגיל. מטרותינו הן בילויים בצוותא, במסיבות, קולנוע, תיאטרון וטיולים, צעירים בני 22-25 וצעירות בגיל 22-23 המעוניינים/ות להצטרף, מתבקשים לכתוב לת.ד. 4474 תל-אביב.
"אישית, ללא אחריות האחרים, הנני ממליץ אף לכאלה שקשורים או נמצאים בחברה כלשהי, כי מתוך נטיון בש"כאלה, נוכחתי שמעולם אינן מוזקות היכרותי חדשות. את העמיה, אשר מבלה בחברה, האם מצאת שם את ברזונך המתאים? מדוע שלא תנסי למצוא אותו בהצעתך?
"והצעתנו מופנית אף לחברה קיימת דומה בתנויה לנו, אם יש ברצונם להתלכד איתנו, עליהם לעשות אותה דבר. לכתוב לת.ד. 4474 תל-אביב."

אולי כבר פעם תזמינו אותי, בכל זאת, לאחת מאותן חברות שאני עוזרת להקים — אם הן מקומות בכלל?
★ ★ ★

שופן או חמוקים השופים?
★ ★ ★

(1163/1) אפילו איננו טורח לשנות את כתב-היד שלי. הוא כותב כל מיני שמות וכתובות. חושב שלא אבחין בכך. כאילו שאיכפת לי, בעצם. בבקשה:
"אינני יודע אם אותך ה"ה" העומדות בקצהו השני, הסמוי, של העט, הן שונות מאותן אשר עמדו בקצהו הגלוי של העט.
"ובכל זאת אני פונה אליהן, וזה דומה שבחשיכה אני מנסה להשחיל את חוטי הדמיון במחט המציאות הדוקרנית. "אלה! לא! ייתכן ואני מציאותי מדי, או חולמני מדי, ולכן לא יכולתי למצוא אותה. מציאותי מדי, כיוון שלא ידעתי למווג מידה של חלום על מנת למצוא את אשר אין באמת. או חולמני מדי, כיוון שלא שמתי לבי כי המציאות היא לא כפי שרציתי שתהיה.
"אך האם זה משום שלא ידעתי היכן הוא הגבול בין החלום לבין המציאות?
"היכן? האם על מיתרה המתרונן של גיטרה סוערת, או בצליליו של שופן? האם בשעשיות סוסיהם של שוכני המערב הפרוע או בחמוקיה החשופים של איוו כוכבית? האם במפי רש ספינתו של דיג המביא שלל דגים הביתה או בספרי החוכמה של קונפוציוס וסוקרטס?
"לו רק ידעתי כי בלבה אמצא את הפינה החמימה?! הכרתי... סתם נערה פשוטה, כנה... וחיננית. ואולי סיפרתי על הרבה על אודותי, אך היא היתה רחוקה מתחום השנה כיוון שאני הייתי שקוע יותר מדי... לא אדע אם בצציאות או בחלומי — ואת, עם התנפץ הגלים אחד אחד ניגלו כולן, על פרצופיהן המאופרים, לאור היום, ידעתי כי רק היא, שעמדה שלווה בלילה, לאורו של ירח מוכספ וחיפשה... הנה מעולמי.
"אינני יודע אם מכתבי זה יגיע דווקא אליה. האם באמת, רותי, מעבר לאפרורית הריקנית הזאת, אפשר למצוא, בעזרת פינתך, פינה אביבית ריחנית קרובה?
"אם היא תשאל מי אני — הנני לה —
סתם בן אדם!"
אחרי שאני קוראת את מכתביו עם כל השמחה והכתובות שלו, אני פשוט מתביישת משך שעות להוציא מלים בנאליות כמו: "יורד היום גשם" או "אני רעבה".

מרא חוויות
★ ★ ★

הוא לא נשמע לי מסעיר ביותר, אך ייתכן שזה דווקא מה שרשם הרופא בשבילך. (1163/6) הוא צעיר בין 24, בעל השכלה תיכונית העובד בחנות הגלנטריה של אביו. כמוך אוהב הוא לראות סרטים ולרקוד. יש לו, אומר הוא, המון חוויות לחלק אתך. הוא היה השנה בטויל מאורגן באיטליה, שהיץ וצרפת.

השכלה תיכונית, שיאהב את אותם הדברים. ואם אראה פעם את הנוסחה "בחור שידע לעשות שמח ועם זאת גם להיות רציני בש"עצ הצורך" — אינני אפואית יותר לדברי.
★ ★ ★
העולם מן האוויר
נא להכיר: (1163/3). שני חיילים צעירים, הרוצים להחריד את חייהם האפורים בהתכתבות עם שתי נערות, עירוניות, כפריות, או קיבוניות, לא חשוב — בתנאי שהן בנות 18-16. הם סבורים שיוכלו לעניין אותן בכל עניין שהוא אך שואלי לגיל... הם נמצאים כעת בקורס שבו רגילים לראות המשפחתי. הם נמצאים כעת בקורס שבו רגילים לראות את העולם מהאוויר, אולם הם די קרובים לאדמה, מרגיעים הם, כדי לבקר בכל מקום בארץ, בזמן חופשתם.

★ ★ ★

שינוי בתא הוואר
★ ★ ★

חבובה, (1163/4):
"איני יודעת באיזו מידה מדורך אמיתי, אך החלטתי לנסות ולראות אם נכון הדבר שהוא נקי מכל סילוף. בכל אופן, ייתכן שיראה הדבר שטוית בענייך שנערה בת 17 שולחת אליך מכתב, כמו כל בנות הטפשעשרה. אנסה, לזהות את עצמי:
"אני חברת קיבוץ. לפני הצבא וכבר נתקבלתי כחברה מורה, מה? כה צעירה. ומור יותר שכותבת אני לך בשעה שאת עצמך ודאי ישנה עדיין. שלוש בלילה.
אחרי הצות, כבר. והגשם דולף מעל המרזב, אפלה סביב ואני שומרת-לילה בבית תינוקות. לפעמים נשמע בכיו של

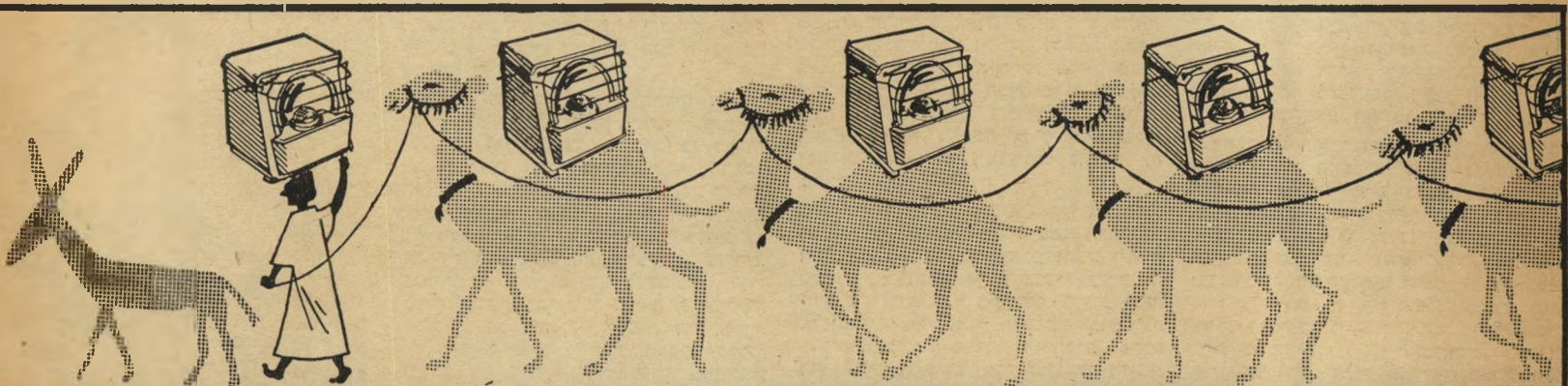
נערת השבוע

היא בלונדית בת 16, רחבת-גוף ונושאת את התואר של הסטודנטית הצעירה ביותר באוניברסיטה העברית, בצירוף טיפנדריה מיוחדת שבגללה באה לארץ. חוץ מזה הספיקה כבר שוטנה רובינשטיין לקבל מדליית זהב בגלל לימודיה המבריקים בגימנסיה המכסיקאית. אני לא מתפלאה שעם מטען כזה של ידיעות היא יודעת גם ארבע שפות: צרפתית, אנגלית, ספרדית ועברית. אני יכולה להבין רק דבר אחד: מה היא עושה במושב הועד הפועל הציוני, שם היא משתעשעת באוזניות-התרגום, לאחר שהיא מלווה את אבא שלה לכל הישיבות, במקום שתמצא במועדון-ילילה סמוך, עם חברה יותר צעירה?

טפשעשרה על סילבסטר

אוף אני מתה מעייפות מזל שיש חופש חנוכה בחיי. הייתי אמש בנשף סילבסטר אצל יורם וקטי מטמור. מה יש אני מכירה אותם מצויין אני אומרת לה שלום ברחוב היא נהדרת בחיי אי אפשר להאמין עליה שהיא אמא הייתי עם איציק. היה יופי הלך לי נפלא רקדתי ושתייתי ואמרו לי המון דברים והרגשתי פתאום נורא נשיית והכל לבשתי כזאת שמלה עם דקולטה ופרעתי את השערות כמו ב.ב. בזמן האחרון ואיפרתי לי את העיניים וצפצפתי על אמשלי. היו שם דווקא המון חתיכות אבל זה לא היה חשוב. היו שם המון אנשים נורא מפורסמים בכלל כל המסיבות אצלם נורא מוצלחות איציק אמר לי. קטי לבשה כזאת שמלת קטי פה שחורה ואספה לה את השערות ותקעה לה שושנה באמצע הראש אבל היא היתה יותר מדי עסוקה תודה לאל. רקדתי עם פשנל הגדול את יודעת מלך בצל רוק והוא ביקש ממני את מספר הטלפון שלי ורקדתי עם כל מיני עתונאים הם נורא נחמדים בחיי כולם אומרים את אותו הדבר בדיוק. והיה שם איש אחד כזה נחמד אפילו שהוא מבוגר שחייך ואני בטוחה שאלי ואמרו לי אחר כך שהוא היה סגן ראש עיריית תל-אביב לא להאמין, בחיי. והיה שם איש אחד עם שערות נורא לבנות אבל עליו שאמרו שהוא משרר שכחתי את שמו והיה איש מבוגר יותר ששמו יוסיפון שדיבר נורא גסויות אבל זה לא נורא כי הוא בודהמי.
אני אומרת לך שזה שונה מכל המסיבות שהייתי הולכת כל הזמן. כשבחור כזה בודהמי סופר או עתונאי או שחקן, לא חשוב, אומר לך מה שמך ומה מספר הטלפון שלך ומתי אפשר לראות אותך ולוחץ אותך נורא חזק בריקוד יש לזה משמעות. אני מרגישה שהוא מתבטא את מבינה כי אמן מוכרח לבטא את עצמו לא כמו איציק או רפי או החברה שלהם שאת רוקדת אתם במסיבות והם שואלים אותך איך קוראים לך? מה מספר הטלפון שלך? מתי אפשר לראות אותך? וחוזק מזה הם נורא לוחצים אותך בריקוד.

כמעט כולם מצויפים תרמונור

מוצר של תרמאוויל בע"מ להשיג בסניפי פזגו

סרטים

האהבה היא פצצת-אטום

אהובתי הירושימה (פאר, תל-אביב): צרפת-יפאן). תמונה מטושטשת. חלקי גפי אדם ערומים משולבים זה בזה. אצבעות אשה ננעצות בגבו הערום של גבר. האם ראת את בית-החולים בהירושימה? "ראיתי את בית-החולים. מסדרון ארוך של בית חולים. אפור. אחיות ניצבות דומם בחלוקים לבנים בפתחי הדלתות. נשים בקימונו שוכות על גבי המיטות. אצבעות אשה מלטפות גבו הערום של הגבר. "ראיתי את המוזיאון בהירושימה". "לא ראתי את הירושימה!" מוזיאון. רגלי מבקרים מבצבצות מתחת לתמונות התלויות בתערוכה. הריסות של עיר. ספריה אטומית. ילדים משחקים במיניאטורה של הריסות עיר. "ראיתי את היום-יום". קטע עייומן ישנים. גופות חרוכים. אחיות מטפחות באנשים צרובים. פנים מעוותים. אברים

כוכבת ריבה ב, הירושימה אהובתי" זוועה מצמיחה פרחים

מעוקמים. אשה וזחלת מתוך ההריסות. 200 אלף הרוגים, 80 אלף פצועים בתשע שניות. ידי אשה מלטפות גבו הערום של הגבר. כשעוברות על הבד תמונות הזועה, היא מדברת על פרחים.

השם: הירושימה. היא צרפתיה. שתי קנית קולנוע. באה לשחק כסרט בינלאומי על השלום. "בהירושימה לועגים לסרטי ה" שלום", אומר הגבר. הוא אדריכל. הוא יפאני. הוא פוליטיקאי. "למה באת להירושימה?" הוא שואל. "הירושימה היא סופה של ה" מלחמה". היא אומרת, "תחילת הפחד, תחילת האדשות, תחילת הפחד מפני האישיות." ידיה מלטפות את גבו הערום. תמונה של מעבר איטי בתוך מסדרון-שוק ארוך. "אתה הורג אותי! אתה ממלא אותי אושר! אתה הורג אותי!" ציפרינה ננעצת בכשרו.

"אני גבר המאושר עם אשתו", הוא אומר לה אחרי-כן בדירתו. "גם אני אשה המאושרת עם בעלה", היא אומרת. היא עומדת ללוסוע למחרת היום לפאריס. הם יבלו את ליל הפרדה ביחד, בבית-תה. שם היא מגלה לו את סיפורה.

צרפתיה בן 18 בנאבר. חייל גרמני היא נוסעת אליו על אופניים ביער. זאת אהבתה הראשונה. מרתפים. חורשות. חורבות. שני הם יחד. והיא באה לפגישה על שפת הנהר והוא גוסס על הקרקע. מישוה ירה בו כדור בגן. למחרת שוחררה נאבר. היא נשארה עמו כל הלילה וכל היום שלמחרת. כיסתה אותו בגופה. עד שבאו לקחת את גיורת ב" מכונת המשא. את-רכך באו תגיגות השחי רור. בחוץ שרו את המרסליו. לה גילתה את שיער הראש. הוריה התווכחו אותה במר. תן. והיא לא רצתה לשכוח. עד שיום אחד בא האביב. שלחו אותה בחיבא לפאריס. או שמעה לראשונה את השם הירושימה. 14 שנה לא רצתה לטעום את טעם האהבה.

בימומו של אליין רטניה. בתפקיד ה" ראשי עמונאלה ריבה. זכה בשני פרסים רא" שונים בפסטיבל קאן 1959.

זה הוא זה:

עם פילטר דיקו

הוא היחיד שמע את סיפורה. הוא מחבק אותה מרוב אושר. הם נפרדים.

"האמנם נמות מבלי לראות זה את זה?" "כנראה כן. בלתי אם תפרוך המלחמה." "כן, המלחמה." הם הולכים איש לעברו. המדרכות הארוכות של הירושימה החדשה. אורות הניאון הנוצצים של בתי-העסק החדישים. הם נפגשים שוב. "אולי תשאיר ב" יפאני?" "זה בלתי אפשרי יותר מהפרידה." שוב המדרכות השוממות. חדר המלון המיוזב. הוא רודף אחריה. היא מנסה לברוח. "לך מפה!" היא אומרת לו בחדרה במלון. הוא לוקח את ראשה בידיו ומלטף אותה. חיוך של תשוקה בעיניה. "שמך היררשי" מה?" היא אומרת לו. "ושמך הוא נאבר", הוא משיב. "נאבר שבצרתך." סוף.

השע שוב אינו משתלם

ריפוי אצל הנשים (חן, תל-אביב): צרפת) הוא השני בסדרת סרטי-המתח המרקים לפי ספרי הפשע של אוגוסט לה ברטון. ריפוי הראשון, בו הוצגה על הבד פרשת הכנתו המדוקדקת וביצועו של שוד חנות תכשיטים, היה סרטי-מתח מצוין מבחינת יצירתו הדרמטית והטכני המושלם. ריפוי מספר 2 מכיל את כל סממני-המתח והאלמנטים שהיו בראשון, אולם הוא נופל ממנו מכמה בחינות.

מבנה העלילה נשאר דומה — תכנון וביצוע שוד נועז על רקע מלחמת כנופיות העולם התחתון. המקום הפעם הוא בריסל. שם הקימה לה ויקי הברלינאית מועדון לילה על גבי ספינת-נהר בשם מנת-קרב. ויקי היא נדיה טילר, שאינה חדלה מלספור, בכל סרטיה, את מספר הגברים שאנסה ב" היותה בת 15, עם כיבוש ברלין. גם הפעם נאלצים כל שאר הגברים לסבול בשל כך. ויקי מעוניינת רק בכסף.

גוויות בסיטונות. יום אחד צץ ב" בריסל ה"בוג" (רוגיה האנין), מנהיג כנופיה איטלקי, שיחד עם ויקו (סילביה מונפורד) אשתו בעלת פני המומיה, מכריח בטרור את כל בעלי מועדוני-הלילה בבריסל למכור לו את מועדוניהם במחיר אפסי. רק ויקי מסר בת למכור. מקריבים תער אל צוארה. בקבוק שבור עומד לחתוך את פניה. שום דבר לא עוזר. ויקי מסרבת למכור.

היא מבקשת את חסותה של כנופיה שניה, בראשה עומד מרסל (רוברט חוסיין), העסוק אותה שעה בתכנון שוד נועז של בנק בלגי. גיה. אחרי סידרת מעשי-אלמות מקפאידם, מושגת שביחת-נשק בין שתי הכנופיות, עד לסיום השוד. אולם שעה שמרסל מצליח, יחד עם ויקי, להוציא את שק הכסף הגדול מקופתו של בנק בלגיה, מארגן "בוג" את העניינים כך שהכסף יפול לידיה.

אחרי סידרת מאורעות מהירה ומותחת זו, שאין בה אף לא רגע נפוש אחד, מגיע הסיום המתבקש מאליו: הגנגסטרים הורגים זה את זה בסיטונות. איש מהם לא יוצא נקי. למשטרה נשאר רק לאסוף את הגוויות ולצופה להסיק בפעם נוספת את המסקנה כי הפשע לא משתלם.

תדרוך

אלה הסרטים המוצגים בשבוע זה בערי הארץ אשר העולם הזה ממליץ לראותם:

● **גורלן של אדם** (צרפן, תל-אביב) — אפופיאה של אדם פשוט במלחמה. סרטי בוגנרצ'יק משחק ומביים את סיפורו הנוגע ללב של מיכאיל שולוחוב.

● **סיפורה של נזירה** (ארמון-דוד, תל-אביב; אדיסון, ירושלים) — הנשמות ה" חיות מאחורי הגלימות המתות של הנוצרות. אודרי הפבורן נכנסת למנזר כמאמינה ויוצאת ממנו ככופרת למחצה.

● **חמים וטעים** (אורגיל, ירושלים) — גיק למון וטוני קרטיס מצטרפים לתוך מורת נשים במנוסתם מפני הגנגסטרים של שיקאגו. קומדיה משעשעת. מויליזן מונרו.

● **איבן האיום** (אוריין, חיפה) — חלקה השני של יצירת המופת של סרגיי אייזנשטיין על השליט הרוסי העריץ המדכא את מרד הבויארים.

● **הציידים** (מאי, חיפה) — תערוכה כללית של טיפוסים הנשים בפאריס, ביניהן מחפשים שאלר אזנבור וז'ק שרייה את ה" אשה האידיאלית.

● **אנו הגנבים** (אורגיל, חיפה) — שיטות-יעול ומודרניזציה אצל גנבי רומא, מביאות לפריצה מסובכת בעזרת מקדחים, שבסופה מצליחים הגנבים להגיע לסירידיסה.

העולם הזה

תשבץ 1163

9	8	7	6	5	4	3	2	1
		14		13	12	11		10
	19	18	17	16			15	
		24		23	22		21	20
	28		27		26		25	
		33		32		31	30	29
			38		37		36	35
	43	42		41			40	39
47			46		45		44	
			52	51		50		49
		58		57	56	55	54	53
			60					59

מאונך: 1. הקי בוך המאוחד שותף חברת ספנות ישראליה ז' 4. משאית ישראלית, אתר גי בסימני בישראל. 10. מופיעה כל הנחלים; 11. לא תושב; 13. יוסף א' גר אותו; 14. ישראל מחלקת אותה לשניים; 15. הספן צופה לראות שם יבשה; 17. אליו הולכים כל הנחלים; 19. מספיק; 20. נר שא הדגל; 22. ה" איש בו תלויים קש" רי הספנות הישראליים עם צרפת; 25. תו גנינה; 26. מש אית ישראלית, עץ כרי; 27. מוזיאון בפאריס, יש בו מ" דור להסטוריה של הספנות; 30. קי בוך. שמו הנכון רמים; 32. אותה נחתיב יהושע אחרי יריחו; 33. באניה הוא משמש חדר; 34. אחד מחובלי האנייה; 36. תואר הולנדי; 37. משאית ישראלית, אתר גיאוגי רפי; 39. כמותו תולות עקרות הבית על החלון; 41. בים הוא מכיל רק מים ושמים; 42. אויב הבגד; 44. מיכלית ישראלית; 46. משאית ישראלית, יחידה בהגנה; 48. כך מט"ל האופה בבצק; 50. מכשיר מדידה; 51. עיר בישראל; 53. תקחה; 55. באלף-בית של המורס היא נקודה; 57. הגיל לחופה; 58. מתקן; 59. עבדים כי מלכו; 60. שקר.

מאונך: 1. משאית ישראלית, זמן דקי דוק; 2. אות; 3. אילל ימי; 5. מורה הר" ראה; 6. מלחין, חיבר את סדרת הים; 7. פרי בטן; 8. גם המאים בוחרים בו; 9. ה"

עם היושב בישראל; 12. ממנו נרכיב ורגש; 15. חברת ספנות ישראלית העוסק בסטר-נווד; 16. משאית ישראלית, אחת מ רהות השמים; 18. הוא צחק מצרפת ש המאה ה'17; 21. עבה; 23. הכרמל הר כוה; 24. זהו מספר הצדיקים בעולם; 26 בלעדי קשה לתאר ספינה; 28. עליה חזר המלח; 29. אניית-נוסעים ישראלית; 31. בתחתים כאלה משתמשים נגד מטוסים; 32 ממנו מסתעף הבד; 35. נשף מסכות; 37 אפיקורס; 38. מחברת בין שני ימים; 39 קריאת צער; 41. קריאת זרוז; 43. מבני נו המלח; 46. משאית ישראלית, חלוץ חי חברת ספנות ישראלית; 52. מצוי גם בעצמות אילל בבלי; 56. סימן הנצחון; 58. רע

קוד קורא במדבר

ב באר-שבע, פנו שני שמי כים בדואים למושל הצבאי התלוננו כי ציקים שניתנו להם לפני הבחירות עלידי מגייסי קולות של הצ"כ, חזרו ללא כיסוי.

★ ★ ★

כלב נוכח אינו נושך

ב תל-אביב, התלוננה אשה בפני שכנתה כי כלבה, הנרי בח בלילות, אינו מניח לה ליי שון, התרחקה, נשכה אותה בפרקייה.

★ ★ ★

התקפת-עורף

ב תל-אביב, שעה שראש מערכת העולם הזה שלום כהן ישב במערכת וכתב מאמר על הגברברים, חדרו גברברים למכוניתו, ניסו לגנבה.

★ ★ ★

מדור דלב

ב רמלה, זכו צעירי כלא תל-מונד בתחרות בתיהסוהר ב-כדורעף, שנערכה בכלא המרכזי, קיבלו מהנהלת בית-הסוהר יום חופש.

★ ★ ★

פיצוי האכחות

ב תל-אביב, פירסם היומון למרחב מודעת-ברכה בנוסח הבא: "למוקלה, צומבה ורודד, שפע ברכות להולדת הבן."

★ ★ ★

קוד רוח

ב הודיה, הודיעה ועדת-התרות כי "לכבוד חנוכה יציג הקולנוע הנווד את הסרט רצח בדם קר. הקהל מתבקש להביא מעילים."

★ ★ ★

המעגל המרובע

ב פתח-תקוה, הציג עצמו עולה ממכסיקו כאלמן, הציח לשאת שלוש נשים על אש, תה החיה במכסיקו.

★ ★ ★

פירל-איסופיה

ב נירנ-רפי, ארצות-הברית. הגיש סטודנט תביעת פיר צויים נגד אוניברסיטת קולומביה, האשים אותה כי לא הציח להפכו לאדם חכם, נכשל לאחר שבית-המשפט שם קבע כי אי אפשר לרכוש חכמה באוניברסיטה.

★ ★ ★

סקופ!

ב קרית-שמונה, מתח פועל במחצבי-הברזל כמנהר עסקן מקומי, סיפר לו כי התגלה ב-מכרה עורק עשיר בברזל, גרם להפצת הידיעה עלידי כל סוכי ניות-הידיעות במדינה.

★ ★ ★

עין זועמת

ב נסיציונה, תבע גבר בן 30 את עזרת המשטרה, טען כי שכנו אינו גורע עין מאשתו.

★ ★ ★

אחורה פנה!

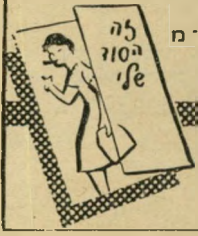
ב ירושלים, דחה בית-דין לערעורים של הביטוח הלאומי את תביעת-הפיצויים של פועל שנפצע כאשר חברו חמד לו לצון והצמיד לפיהטבעת שלו ציגור של מדחס-אחירה, קבע כי אין זאת תאינת-עבודה.

זה הסוג שלה!

לכביסה היא משתמשת באבקה המחדשת...

קליו טיפ האבקה המחדשת בקופסה המשולשת

מוצר דשנים וחומרים כימיים בעים

השתתפי בתחרות הסיסמאות של קליו. בקשי מהחנוני שלך את עלון התחרות. זה הסוד שלי

- עם החורף הופיע בחנות הבדים כראון את כילר, תל-אביב, רחוב נחלת-בנימין 43 (טלפון 64005) גם מבחר עשיר ורבגוני של בדים חמים, מן האיכות המעולה ביותר. אצל כראון את כילר תמצאו את מיטב אריגי הצמר מתוצרת הארץ ומתוצרת חוץ.
- בגשם ובקור לבוש חם אצל זיקטור — חנות ההלבשה האלגנטית לגברים בתל-אביב, רחוב בן יהודה 6 (ליד מוגרבי), אופנה חדישה, סגנון אי-טלקי, חולצות צמר ואורלון, זיקטים חמים, עניבות חדישות. מכנסי קורדורוי וקמגרו לגברים ומכנסיים לגברות.
- בקור, בסערה וברוח להשיג אצל מנחם מגן רוח. המומחה לווספה ולמברסה מתל-אביב, רחוב הרצל 82. כדי להתגונן מפני הצטננות ומפני סיכוני החורף, אל תצאו לדרך או לטיול מבלי להצטייד במגן-רוח או מושב מעולה אותו אפשר לרכוש באיכות מעולה אצל מנחם.
- הדוגמות החורפיות של הנעליים הנאות לגברות ולגברים נמצאות במבחר עשיר בסלון לנעליים עדין בתל-אביב, רחוב אלנובי 92. כל אשה וכל גבר הדואגים להופעה נאה ולבריאות רגליהם, ישיגו אצל עדין את המודלים החדישים והמקוריים ביותר.

מקור

כך עושים כולם

עשב פרא (סיפורים מאת יצחק אורפז, הוצאת מחברות לספרות, 152 עמודים) הוא שם סיפורו של מספר ישראלי צעיר (31), הנותן שמו לקובץ הסיפורים הראשון ש' הוציא לאור. כסיפור ראשון בתור הוא מכיל את רוב המעלות והחסרונות של 11 הסיפורים הבאים אחריו.

מומו, בן חסר הורים, שריצה את עונשו במוסד לעבריינים צעירים, מנסה לחזור ל' מוטב, בא לעבוד אצל קרוב משפחה בכפר. רגישותו החולנית ותחושת אישיכות חרי' פה מונעות בערו להתאקלם, והוא בורח ל' אחר שהוא גונב אגרסל מקרובו. הוא מש' חכנע לחזור כשהוא ניכח כי לפחות ילדו האיכר מרגישים בחסרונו.

סיפור אחר: משה, איש העלייה השנייה, מנסה להתגאות בפני נירה, הגנת הצעירה ואהובת בנו. הוא מטפס על צינור הבית, עולה אל הגג, נופח את נשמתו כשהוא מצ' ליה להגיע למעלה, מהתקפת לב.

סוף טוב לגיבורים. אורפז, חבריקי' בוך לשעבר, אינו בוחל בכל הצורות המו' דרניות כדי להפוך את סיפורו קריא יותר. אולם, בהיותו קשור כנראה לאורח המח' שבה הריאליסטיסטיציאליסטיאופטימיסטי, טו' רח הסופר הצעיר להדביק לסיפוריו סוף טוב.

כך, למשל, מיתור מומו הביתה לאחר כריחתו בעשב פרא. באותו אופן מסתיים סי' פורו המעמיק שבקובץ, זרע הפורענות, ב' סיום מלאכותי: בן הפקיד הועיר, שסרח בגלל חולשת אביו, מתנער מחייו הכפויים, יוצא עם חבריו לדרך מלאת אור ותקוה. הצרה היא רק שלא ברור עם אורפז עושה זאת מתוך אהבה לגיבוריו, או מהטעם שכך עושים כולם.

תרגום

מחיר הבגידה

... ואחד בלב (רומן מאת ויליאם סארויאן, תרגמה נורית ניר, הוצאת דשא, 181 עמודים) הוא השם העברי לרומן הבגדי' דה של המספר האמריקאי כמוצא ארמני, שזכה לארבעה פרסים שונים של מועדוני' נשים לאומיים. כמו כל שם, המודבק לתר' גומי ספרות יפה לעברית, אין הוא אומר כמעט ולא כלום לגבי הרומן עצמו.

כי הרומן של סארויאן, דבר של צחוק במקורו, הינו אחד הרומנים הנדירים בו פועלים הגיבורים בגילויילב כמעט נפלא. גילויילב זה, לפחות במקרה אחד, הוא ה' מפתח לרומן כולו — גילוי הלב של סאון נוארנס, המספרת לבעלה איוון כי היא ררה ולא לו.

שוטטמות בעזרב. באחד משיאי סגנונו הדיאלוגי, מתעכב סארויאן על סיפור בגידה רגיל. שלא כרגיל: המשך העלילה, בה חיב הגבר, פרופסור לאנגלית באוניברסיטה, ל' הכריע בגורל משפחתו. סיפור לבטים אלה, בהם נעזר איוון באחיו הבוגר ממנו, דייד, הוא ההופך את ... ואחד בלב, להוציא את סימו ההוליבודי הכפוי, לאחד הרומנים ה' טובים בעשור האחרון.

כגוסטב פלובר, בספרו הטוב ביותר, מא' דאס בוברי, כן זונח גם סארויאן בספרו זה את האירועים המציאותיים, מתעכב יותר על הלכי נפש ומאבק הפנימי של הגיבורים. כפלובר מתאר גם סארויאן מאבק פנימי זה בסיפור יומיומי רגיל.

הסופר הארמני, הנחשב כיום לאביהם של הסופרים הוועמים בארצות הברית, התנסה, כגיבורו איוון, בדומה פרטית דומה. לאחר שש שנות נשואין עם קרול מרקוס, בהן נולדו לו בנו ארם ובתו לוצי, התגרש סא' ריואן מאשתו, בילה תקופה ארוכה של יובש ספרותי בשוטטות על פני העולם כולה. סיפורו של איוון, המוכן לסלוח לאשתו על בגידתה, גורם למותה בגלל חולשתו הגב' רית, הוא כנראה גם חשבון נפש של סא' ריואן עצמו.

חדש וקריא

סקופ ספרותי

● **ויניבכרג, אהיו.** (רומן מאת שחוד אנדרסן, תרגם אהרן אמיר, הוצאת עם עובד). הספר הקלטי של העיירה הא' מריקאית הקטנה פרי רוחו של אחד מגדולי המספרים של המאה העשרים. סיפורים של סיפוסים אקצנטריים, כפי שהוא מספר ל' עמוני צעיר בן העיירה.

ו"מטט" שוב לנצרתך...

המרגרינה
בטעם
חדש

רכוז
ויטמינים
D+A

משמנים צמחיים מובחרים ביותר -
ללא תוספת חמרי שימור

כריכות "העולם הזה"

קוראים מחוץ לתלאיבי יכולים לשלוח את כרכיהם כדאר בתוספת המחאת דאר על סך 3.75 ל"י, שתכסה את דמי המשלוח חזרה ואת דמי הכריכה.

מועד מסירת הכרכים הוא ביום שני וחמרי שי שבוע, בין השעות עשר עד אחת לפני הצהריים וחמש עד שבע אחר הצהריים.

החל מיום השני הקרוב, ה'11 בינואר, מתקבלים במשרדי העולם הזה, תלאיבי רחוב גליקסון 8, גליונות העולם הזה מכל השנים, לכ' ריכת כרכים שנתיים.

מחיר הכריכה הוא 3.50 ל"י, אותן מתבקשים הקוראים לשלם עם מסירת הכרך לכריכה. אר' כיון העולם הזה מוכן להשלם כל גליון חסר, במחיר 600 פרוטה הגליון.

מעטות
לכירות

מכירת האגרות החלה

לכל אגרת מוצמד כרטיס-זוטא למוכ"ז הניתן לתלישה. המספר בכרטיס זוטא זה יהיה סמוי מן העין ולא יהיה ניתן לגלות אותו אלא לאחר תלישתו ופתיחתו על פי הקו המסומן עליו. רוכש האגרת יכול מיד לבדוק ברשימת תוצאות ההגרלה באם זכה מספרו ולקבל את זכייתו בו במקום. ההגרלה לחלק הסמוי התקיימה בשבוע שעבר, עם גמר ההגרלה הרגילה 27/59 של הסדרה הקודמת, ומכירת האגרות כבר התחילה.

ההגרלה של האגרת במספר הגלוי מתקיימת אחת לשבועיים החל מ'14.1.60.

לנוע סליל = זאג

טעכט ט'ז א.י. - חושטל טזאט

ליל ספיל